VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2010. gada 8. septembrī*

Lieta T-29/05

Deltafina SpA, Orvieto (Itālija), ko pārstāv R. A. Džakija [*R. Jacchia*], A. Terranova [*A. Terranova*], I. Pičiano [*I. Picciano*], F. Ferraro [*F. Ferraro*], Dž. F. Bellī [*J.-F. Bellis*] un F. Di Džanni [*F. Di Gianni*], advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko sākotnēji pārstāvēja E. Žipinī Furnjē [*É. Gippini Fournier*] un F. Amato [*F. Amato*], pēc tam E. Žipinī Furnjē un V. Di Buči [*V. Di Bucci*], pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — itāļu.

par lūgumu atcelt Komisijas 2004. gada 20. oktobra Lēmumu C(2004) 4030, galīgā redakcija, saistībā ar [EKL] 81. panta 1. punktā izklāstīto procesu [par EKL 81. panta piemērošanas procedūru] (Lieta COMP/C.38.238/B.2 — Jēltabaka — Spānija) un pakārtoti — par naudas soda, kas prasītājai uzlikts ar šo lēmumu, samazinājumu.

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs O. Cūcs [*O. Czúcz*], tiesneši I. Labucka un K. O'Higinss [*K. O'Higgins*] (referents),

sekretārs H. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 9. jūnija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

1 Prasītāja *Deltafina SpA* ir Itālijas sabiedrība, kuras galvenā darbība ir jēltabakas pirmapstrāde un apstrādātās tabakas tirdzniecība. Tā 100 % pieder ASV sabiedrībai

Universal Corp. un, izmantojot pēdējās minētās 100 % meitas uzņēmumu, ASV sabiedrībai *Universal Leaf Tobacco Company Inc.* (turpmāk tekstā — "*Universal Leaf*").

2 *Universal Leaf* pilnībā pieder arī viss kapitāls *Tabacos Españoles, SL* (turpmāk tekstā — "*Taes*"), vienā no četriem tabakas pirmapstrādes uzņēmumiem Spānijā (turpmāk tekstā — "apstrādātāji" vai "Spānijas apstrādātāji").

3 Turpmāk vārdi "*Universal* grupa" būs norāde uz grupu, pie kuras pieder dažādās šī sprieduma 1. un 2. punktā minētās sabiedrības.

4 Eiropas Kopienu Komisija, kuras rīcībā bija informācija, ka Spānijas jēltabakas apstrādātāji un ražotāji esot pieļāvuši EKL 81. panta pārkāpumu, 2001. gada 3. un 4. oktobrī veica pārbaudi atbilstoši Padomes 1962. gada 6. februāra Regulas Nr. 17, Pirmās regulas par [EKL 81.] un [EKL 82.] panta īstenošanu (OV 1962, 13, 204. lpp.), 14. pantam triju no šo apstrādātāju telpās, proti, *Compañia española de tabaco en rama, SA* (turpmāk tekstā — "*Cetarsa*"), *Agroexpansión, SA* un *World Wide Tobacco España, SA* (turpmāk tekstā — "*WWTE*"), kā arī *Asociación Nacional de Empresas Transformadoras de Tabaco* (turpmāk tekstā — "*Anetab*").

5 Komisija 2001. gada 3. oktobrī veica pārbaudes arī *Maison des métiers du tabac* un Eiropas Tabakas apstrādātāju federācijas telpās, kā arī *Federación nacional de cultivadores de tabaco* (turpmāk tekstā — "*FNCT*") telpās 2001. gada 5. oktobrī.

6 Ar 2002. gada 16. janvāra vēstuli apstrādātāji un *Anetab*, atsaucoties uz Komisijas paziņojumu par naudas sodu neuzlikšanu vai to apmēra samazināšanu lietās par aizliegtām vienošanās (OV 1996, C 207, 4. lpp.; turpmāk tekstā — "paziņojums par sadarbību"), pauda Komisijai savu vēlmi sadarboties.

7 Ar 2002. gada 21. janvāra vēstuli tie nosūtīja Komisijai zināmu informāciju.

8 Ar 2002. gada 15. februāra vēstuli *Universal Leaf* informēja Komisiju, ka tā pilnībā atbalsta *Taes* iniciatīvu sadarboties atbilstoši paziņojumam par sadarbību. Tā arī norādīja Komisijai, ka *Deltafina* sadarbojas ar *Taes* rakstveida ziņojuma sagatavošanā, kurā tiek aprakstīta pēdējās minētās loma un darbības Spānijas tabakas tirgū, un ka tā cer, ka arī *Deltafina* varētu saņemt no paziņojuma par sadarbību izrietošās priekšrocības.

9 2002. gada 18. februārī *Taes* nosūtīja Komisijai šī sprieduma 8. punktā minēto rakstveida ziņojumu.

10 Pēc tam, pamatojoties uz Regulas Nr. 17 11. pantu, Komisija nosūtīja vairākus informācijas pieprasījumus Spānijas apstrādātājiem, *Anetab* un *FNCT*. Tā lūdza informāciju arī no Spānijas Lauksaimniecības, zvejas un pārtikas ministrijas (turpmāk tekstā — "Lauksaimniecības ministrija") par Spānijas tiesisko regulējumu lauksaimniecības preču jomā.

11 2003. gada 11. decembrī Komisija uzsāka procedūru, kas ir šīs lietas pamatā, un pieņēma paziņojumu par iebildumiem, ko tā adresēja 20 uzņēmumiem un asociācijām, tostarp Spānijas apstrādātājiem *Deltafina*, *Universal*, *Universal Leaf*, *Anetab* un *FNCT*.

12 Attiecīgajiem uzņēmumiem un asociācijām bija piekļuve Komisijas izmeklēšanas lietas materiāliem *CD-ROM* kopijas veidā, kas tiem tika nosūtīta, un tie nosūtīja rakstveida apsvērumus, atbildot uz Komisijas norādītajiem iebildumiem. *Deltafina* savus rakstveida apsvērumus par iebildumiem iesniedza 2004. gada 1. martā.

13 2004. gada 29. martā notika uzklausīšana, kurā piedalījās *Deltafina*.

14 Pēc konsultācijām ar Konkurences ierobežojumu un monopoluzņēmumu padomdevēju komiteju un ņemot vērā uzklausīšanas amatpersonas galīgo ziņojumu 2004. gada 20. oktobrī Komisija pieņēma Lēmumu C(2004) 4030, galīgā redakcija, saistībā ar [EKL] 81. panta 1. punktā izklāstīto procesu [par EKL 81. panta piemērošanas procedūru] (Lieta COMP/C.38.238/B.2 — Jēltabaka — Spānija) (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums"), kura kopsavilkums publicēts 2007. gada 19. aprīļa *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV L 102, 14. lpp.).

15 Apstrīdētais lēmums attiecas uz divām noslēgtām un Spānijas jēltabakas tirgū īstenotām horizontālām aizliegtām vienošanās.

16 Pirmās aizliegtās vienošanās, kurā piedalījās apstrādātāji un *Deltafina*, priekšmets bija katru gadu laikposmā no 1996. līdz 2001. gadam noteikt (maksimālās) vidējās piegādes cenas visiem jēltabakas veidiem un savstarpēji sadalīt visus jebkuras šķirnes jēltabakas daudzumus, ko katrs apstrādātājs var iegādāties no ražotājiem (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 74.–76. un 276. apsvērumu). No 1999. līdz 2001. gadam apstrādātāji un *Deltafina* arī savstarpēji vienojās par cenu robežām katrai jēltabakas šķirnei pēc kvalitātes, kā tas norādīts "audzēšanas līgumu" pielikumos ietvertajās shēmās, un piemērojamajiem papildnosacījumiem, proti, vidējām minimālajām

cenām katram ražotājam un katrai ražotāju grupai (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 77.–83. un 276. apsvērumu).

17 Šī sprieduma 16. punktā aprakstītā aizliegtā vienošanās turpmāk tiks norādīta ar vārdiem "apstrādātāju aizliegtā vienošanās".

18 Otrā apstrīdētajā lēmumā norādītā aizliegtā vienošanās attiecas uz trīs Spānijas lauksaimniecības savienībām, proti, *Asociación agraria de jóvenes agricultores* (turpmāk tekstā — "*ASAJA*"), *Unión de pequeños agricultores* (turpmāk tekstā — "*UPA*") un *Coordinadora de organizaciones de agricultores y ganaderos* (turpmāk tekstā — "*COAG*"), kā arī *Confederación de cooperativas agrarias de España* (turpmāk tekstā — "*CCAE*"). Šīs aizliegtās vienošanās mērķis bija katru gadu laikposmā no 1996. līdz 2001. gadam noteikt cenu robežas katrai jēltabakas šķirnei pēc kvalitātes, kā tas norādīts "audzēšanas līgumu" pielikumos ietvertajās shēmās, un piemērojamajiem papildnosacījumiem (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 77.–83. un 277. apsvērumu).

19 Šī sprieduma 18. punktā aprakstītā aizliegtā vienošanās turpmāk tiks norādīta ar vārdiem "ražotāju pārstāvju aizliegtā vienošanās".

20 Apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskata, ka katra šī aizliegtā vienošanās ir EKL 81. panta 1. punkta vienots un turpināts pārkāpums (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 275.–277. apsvērumu).

21 Šī lēmuma 1. pantā atbildību par apstrādātāju aizliegto vienošanos tā piedēvē deviņiem uzņēmumiem, tostarp Spānijas apstrādātājiem un *Deltafina*, un ražotāju pārstāvju aizliegto vienošanos — *ASAJA*, *UPA*, *COAG* un *CCAE* (turpmāk tekstā visas kopā sauktas — "ražotāju pārstāvji").

22 Apstrīdētā lēmuma 2. pantā Komisija liek šiem uzņēmumiem un ražotāju pārstāvjiem nekavējoties izbeigt, ja tie to jau nav izdarījuši, 1. pantā minētos pārkāpumus un atturēties no jebkādas ierobežojošas darbības, kam ir tāds pats vai līdzīgs mērķis vai sekas.

23 Apstrīdētā lēmuma 3. pantā tika noteikti šādi naudas sodi:

— *Deltafina*: EUR 11 880 000;

— *Cetarsa*: EUR 3 631 500;

— *Agroexpansión*: EUR 2 592 000;

— *WWTE*: EUR 1 822 500;

— *Taes*: EUR 108 000;

— *ASAJA*: EUR 1 000;

— *UPA*: EUR 1 000;

— *COAG*: EUR 1 000;

— *CCAE*: EUR 1 000.

24 *Deltafina* uzliktā naudas soda summā tiek ņemta vērā it īpaši vadītājas loma, kas tai bija apstrādātāju aizliegtajā vienošanās (apstrīdētā lēmuma 435. un 436. apsvērums). Ņemot vērā šo lomu, Komisija palielināja naudas soda pamatsummu par 50 % vainu pastiprinošu apstākļu dēļ. *Deltafina* tomēr par 40 % tika samazināta naudas soda pamatsumma vainu mīkstinošu apstākļu dēļ (apstrīdētā lēmuma 437. un 438. apsvērums) un par 10 % tika samazināta naudas sodas summa sakarā ar tās sadarbību administratīvajā procesā (apstrīdētā lēmuma 448.–456. apsvērums).

25 No apstrīdētā lēmuma 3. panta arī izriet, ka *WWTE* mātes sabiedrības ir solidāri atbildīgas par *WWTE* uzliktā naudas soda samaksu un *Agroexpansión* mātes sabiedrība — par *Agroexpansión* uzliktā naudas soda samaksu.

Procedūra un lietas dalībnieku prasījumi

26 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas [tagad — Vispārējā tiesa] kancelejā iesniegts 2005. gada 20. janvārī, prasītāja cēla šo prasību.

27 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa (ceturtā palāta) nolēma sākt mutvārdu procesu un tās Reglamenta 64. pantā paredzēto procesa organizatorisko pasākumu ietvaros uzaicināja lietas dalībniekus iesniegt noteiktus dokumentus un rakstveidā atbildēt uz jautājumiem. Lietas dalībnieki izpildīja šos lūgumus noteiktajā termiņā.

28 Tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz jautājumiem, kurus Pirmās instances tiesa uzdeva 2009. gada 9. jūnija tiesas sēdē.

29 Deltafina prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— pakārtoti — samazināt naudas soda apmēru;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

30 Komisijas prasījumi Vispārējai ir šādi:

— noraidīt prasību kā daļēji nepieņemamu un katrā ziņā kā pilnībā nepamatotu;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;

— pretējā gadījumā katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats, ja prasītājai spriedums ir tikpat nelabvēlīgs kā Komisijai, vai piespriest prasītājai segt savus tiesāšanās izdevumus pašai, kā arī atlīdzināt daļu Komisijas tiesāšanās izdevumu, ja prasītājai spriedums ir lielākajā daļā nelabvēlīgs.

Juridiskais pamatojums

31 Savas prasības pamatojumam *Deltafina* norāda 11 pamatus par:

— pirmkārt, EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu, Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [EKL] 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 23. panta 2. punkta a) apakšpunkta pārkāpumu, tiesiskuma principa un personiskās atbildības principa pārkāpumu, kā arī pamatojuma neesamību un pilnvaru nepareizu izmantošanu;

— otrkārt, par Regulas Nr. 1/2003 27. panta 1. un 2. punkta pārkāpumu, tiesību uz aizstāvību pārkāpumu un tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu pārkāpumu, būtisku formas prasību pārkāpumu un tiesiskuma principa pārkāpumu, tiesiskās noteiktības principa pārkāpumu un samērīguma principa pārkāpumu, kā arī pamatojuma neesamību un pilnvaru nepareizu izmantošanu;

— treškārt, par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu, Regulas Nr. 1/2003 2. panta pārkāpumu un Pamatnostādņu par [EKL] 81. un 82. pantā esošo jēdzienu "iespaidot tirdzniecību" (OV 2004, C 101, 81. lpp.) 43. punkta pārkāpumu, kā arī pamatojuma nenorādīšanu;

— ceturtkārt, par Regulas Nr. 1/2003 2. panta un 23. panta 2. punkta pārkāpumu, Pamatnostādņu sodanaudas [naudas soda] noteikšanai, piemērojot regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un [EOTK] līguma 65. panta 5. punktu, 1.A punkta un 5. punkta d) apakšpunkta (OV 1998, C 9, 3. lpp.; turpmāk tekstā — "pamatnostādnes") pārkāpumu un samērīguma principa, vienlīdzīgas attieksmes un vienlīdzīga

soda principa pārkāpumu, kā arī par pamatojuma nenorādīšanu un pilnvaru nepareizu izmantošanu;

— piektkārt, par Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta pārkāpumu, pamatnostādņu 1.B punkta pārkāpumu un vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, kā arī par pilnvaru nepareizu izmantošanu;

— sestkārt, par Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta pārkāpumu un pamatnostādņu 2. punkta pārkāpumu, kā arī par pamatojuma nenorādīšanu un pilnvaru nepareizu izmantošanu;

— septītkārt, par Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta pārkāpumu un pamatnostādņu 3. punkta pārkāpumu, kā arī par pilnvaru nepareizu izmantošanu;

— astotkārt, par Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta pārkāpumu un pamatnostādņu 5. punkta a) apakšpunkta pārkāpumu;

— devītkārt, par Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta pārkāpumu, pamatnostādņu preambulas un 4. punkta pārkāpumu, paziņojuma par sadarbību B punkta e) apakšpunkta un D punkta pārkāpumu un par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, kā arī par pamatojuma nenorādīšanu un pilnvaru nepareizu izmantošanu;

— desmitkārt, par Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta pārkāpumu, pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu un samērīguma principa pārkāpumu, kā arī par pilnvaru nepareizu izmantošanu;

— un vienpadsmitkārt, par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, par principa par aizliegumu piemērot sodu ar atpakaļejošu spēku pārkāpumu un par tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu, kā arī par pilnvaru nepareizu izmantošanu.

32 Pirmie trīs pamati ir norādīti primāri un ir saistīti ar prasījumiem atcelt apstrīdēto lēmumu. Nākamie septiņi pamati ir norādīti pakārtoti un ir saistīti ar prasījumiem par naudas soda summas samazinājumu. Pēdējais pamats ir norādīts ļoti pakārtoti gadījumam, ja tiktu noraidīti pirmie septiņi pamati, un tā mērķis ir naudas soda summas samazinājums.

1. *Par iebildumu par pilnvaru nepareizu izmantošanu pieņemamību*

33 Dažādo pamatu sakarā, kurus *Deltafina* norāda savas prasības pamatojumam, izņemot trešā un astotā pamata sakarā, tā pārmet Komisijai pilnvaru nepareizu izmantošanu.

34 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pilnvaru nepareizas izmantošanas jēdziens faktiski attiecas uz administratīvu iestādi, kas savas pilnvaras izmantojusi citiem mērķiem, nevis tiem, kuru sasniegšanai tai šīs pilnvaras piešķirtas. Lēmumā pilnvaras nepareizi izmantotas tikai tad, ja tas, pamatojoties uz objektīvām, nozīmīgām un saskaņotām pazīmēm, izrādās pieņemts tikai vai vismaz lielākā daļā, lai sasniegtu citus mērķus, nevis iecerētos vai lai izvairītos no procedūras, kas īpaši paredzēta EK līgumā, lai novērstu lietas apstākļus (Tiesas 1990. gada 13. novembra spriedums lietā C-331/88 *Fedesa* u.c., *Recueil*, I-4023. lpp., 24. punkts, un 2007. gada 25. janvāra spriedums lietā C-407/04 P *Dalmine*/Komisija, Krājums, I-829. lpp., 99. punkts).

35 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka *Deltafina* ļoti abstrakti tikai norāda uz virkni iebildumu par pilnvaru nepareizu izmantošanu, ne mazākajā mērā nesniedzot nevienu norādi vai argumentu to pamatojumam, pat neprecizējot, kāds ir Komisijas patiesais mērķis, pieņemot apstrīdēto lēmumu. Šie iebildumi tā, kā tie ir izklāstīti, neatbilst Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunkta prasībām, jo tie nav pietiekami skaidri un precīzi, lai ļautu atbildētājam sagatavot savu aizstāvību un Vispārējai tiesai spriest par prasību vajadzības gadījumā bez papildu informācijas (šajā ziņā skat. 1998. gada 14. maija spriedumu lietā T-352/94 *Mo och Domsjö*/Komisija, *Recueil*, II-1989. lpp., 333. un 334. punkts).

2. *Par prasījumiem atcelt apstrīdēto lēmumu*

Par pirmo pamatu par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu, Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunkta pārkāpumu un tiesiskuma principa un personiskās atbildības principa pārkāpumu, kā arī par pamatojuma nenorādīšanu

36 *Deltafina* pirmais norādītais pamats veidots no četrām daļām. Pirmajā daļā tā kritizē faktu, ka Komisija to uzskata par vainīgu pārkāpumā, kas izdarīts tirgū, kurā *Deltafina* nedarbojas. Otrajā daļā tā apgalvo, ka rīcība, ko, kā tā uzskata, tai pārmet, nav paredzēta ne EKL 81. panta 1. punktā, ne Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā. Trešajā pamatā tā uzskata, ka Komisija ir kļūdaini kvalificējusi to kā

apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju. Visbeidzot ceturtajā pamatā tā apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav noteikusi konkrēto tirgu.

37 Vispārējā tiesa izskatīs pirmās divas daļas kopā, pēc tam atsevišķi — trešo un ceturto daļu.

38 Kas attiecas uz iebildumu par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, uz ko *Deltafina* norāda šajā pamatā, nesaistot to ar kādu no četrām daļām, ir jākonstatē, ka tā nesniedz ne mazākos paskaidrojumus tā izskaidrošanai. Tādējādi tas ir jānoraida kā nepieņemams atbilstoši Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktam (skat. šī sprieduma 35. punktu).

Par pirmo un otro pamatu attiecīgi par to, ka Komisija uzskata *Deltafina* par vainīgu pārkāpumā, kurš izdarīts tirgū, kurā tā nedarbojas, un ka *Deltafina* pārmestā rīcība nav paredzēta EKL 81. panta 1. punktā, ne arī Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā

— Lietas dalībnieku argumenti

39 Pirmkārt, *Deltafina* norāda, ka tā nedarbojas jēltabakas iepirkuma un apstrādes tirgū Spānijā, tādēļ, pat ja to uzskatītu par konkrēto tirgu, to nevar saukt pie atbildības par tajā pieņemto rīcību.

40 Otrkārt, *Deltafina* apgalvo, ka nav piedalījusies nolīgumu izstrādē, kas noslēgti starp apstrādātājiem, un nav tos ieviesusi, jo tai nav ļauts darboties kā apstrādātājai Spānijā un tādējādi tai nav pilnvaru vienoties un noslēgt līgumus ar Spānijas jēltabakas ražotājiem, ne arī piedalīties iepērkamās jēltabakas daudzumu sadalē. Tā apgalvo, ka tai nevarot piedēvēt "aktivitāšu autores vai līdzautores" lomu un vēl jo mazāk apstrādātāju aizliegtās vienošanās aizsācējas lomu, bet, lielākais, "personas, kura ir objektīvā un subjektīvā ziņā ārpus aizliegtās vienošanās, bet kura netieši atvieglo autoru aktivitātes, klātesot sanāksmēs, informācijas apmaiņā un saziņā, esot par starpnieku starp dalībniekiem, dokumentu un datu saglabāšanā" lomu. Šāda rīcība neesot paredzēta EKL 81. panta 1. punktā, ne arī Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā, un tādējādi par to nevarot sodīt.

41 Savu apgalvojumu pamatošanai *Deltafina* atsaucas uz Komisijas 2003. gada 10. decembra Lēmumu 2005/349/EK par procedūru saskaņā ar [EKL] 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/E-2/37.857 — Organiskie peroksīdi) (OV 2005, L 110, 44. lpp.; turpmāk tekstā — "lēmums par organiskajiem peroksīdiem"). Tā izklāsta, ka šajā lēmumā Komisija attiecībā pret sabiedrību, kura nepiederēja pie attiecīgās aizliegtās vienošanās, proti, padomdevēju uzņēmumu *AC-Treuhand AG*, konstatēja EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu zināmu tā pieņemto darbību dēļ, kurām bija līdzības ar tai pārmesto rīcību. Tā norāda, ka šis uzņēmums, lai gan tam bija izšķiroša loma aizliegtās vienošanās organizēšanā un ieviešanā un tas tika uzskatīts par aizliegtās vienošanās "sargātāju", tika noteikts tikai simbolisks naudas sods EUR 1 000 apmērā "situācijas relatīvā nepubliskuma" dēļ.

42 Pirmkārt, Komisija apgalvo, ka *Deltafina* tēzei, ka EKL 81. panta 1. punkts nav piemērojams uzņēmumiem, kuri nav tieši iesaistīti atbilstošajā tirgū, nav rodams

pamatojums šī noteikuma formulējumā. Tā piemērošanas nolūkos esot būtiski, ka attiecīgais uzņēmums ir piedalījies konkurenci ierobežojošā darbībā, kurai vismaz teorētiski ir jūtamas sekas tirdzniecībā starp dalībvalstīm.

43 Otrkārt, Komisija apgalvo, ka *Deltafina* apgalvojums par to, ka tai pārmestā rīcība neizriet no EKL 81. panta 1. punktā noteiktā aizlieguma, ir ne tikai pilnībā nepamatots, bet arī ir pretrunā vairākām norādēm prasības pieteikumā.

44 Turklāt Komisija norāda, ka *Deltafina* pati uzskata, ka tās lomu var pielīdzināt *AC-Treuhand* lomai lietā, kurā tika pieņemts lēmums par organiskajiem peroksīdiem, un ka par šādu lomu var sodīt saskaņā ar EKL 81. panta 1. punktu.

— Vispārējās tiesas vērtējums

45 Attiecībā uz pirmā pamata pirmo daļu ir jānorāda, ka starp lietas dalībniekiem nav strīda par to, ka Spānijā, kas veido šajā lietā konkrēto ģeogrāfisko tirgu, *Deltafina* neiepērk jēltabaku no ražotājiem, ne arī veic jēltabakas pirmapstrādes darbības. Šajā dalībvalstī *Deltafina* ir aktīva tikai nākamajā posmā, šajā gadījumā iepērkot apstrādāto tabaku ar mērķi to tālākpārdot tabakas ražotājiem.

46 Tādējādi ir jākonstatē, ka *Deltafina* nedarbojās konkrētajā tirgū, proti, kā tas tiks izklāstīts šī sprieduma 82. punktā, Spānijas jēltabakas iepirkuma un pirmapstrādes tirgū.

47 Tomēr no šī secinājuma nebūtu jāsecina, ka Komisijai nebija tiesību sodīt *Deltafina* par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu.

48 Kā Pirmās instances tiesa jau nosprieda 2008. gada 8. jūlija sprieduma lietā T-99/04 *AC-Treuhand*/Komisija (Krājums, II-1501. lpp.) 122. punktā, uzņēmums var pārkāpt EKL 81. panta 1. punktā paredzēto aizliegumu, ja tā rīcības, to koordinējot ar citu uzņēmumu rīcību, mērķis ir ierobežot konkurenci īpašajā konkrētajā tirgū kopējā tirgus iekšienē, lai arī tas obligāti neprasa, lai šis uzņēmums pats darbotos minētajā konkrētajā tirgū.

49 Šādā pašā izpratnē Pirmās instances tiesa precizēja iepriekš 48. punktā minētā sprieduma lietā *AC-Treuhand*/Komisija 127. punktā, ka nav izslēgts, ka uzņēmums var piedalīties šāda ierobežojuma īstenošanā pat tad, ja tas neierobežo pats savu rīcības brīvību tirgū, kurā tas galvenokārt darbojas. Faktiski jebkāda cita interpretācija varētu samazināt EKL 81. panta 1. punktā paredzētā aizlieguma piemērojamību tādējādi, ka tas nonāktu pretrunā tā lietderīgajai iedarbībai un galvenajam mērķim, kas, aplūkojot [šo pantu] kopsakarā ar EKL 3. panta 1. punkta g) apakšpunktu, ir nodrošināt, lai kopējā iekšējā tirgū netiek izkropļota konkurence, jo tas neļautu uzņēmumam aktīvi piedalīties konkurences ierobežojumā sakarā ar to, ka šī piedalīšanās neizriet no saimnieciskās darbības, kas izriet no konkrētā tirgus, kurā šis ierobežojums īstenojas vai kurā tam ir paredzēts īstenoties. Šī paša sprieduma 128. punktā Pirmās instances tiesa secina, ka, lasot vārdu salikumu "nolīgumi uzņēmumu starpā" kontekstā ar EKL 81. panta 1. punktā un EKL 3. panta 1. punkta g) apakšpunktā izvirzītajiem mērķiem,

tie liek apstiprināt tādu aizliegtas vienošanās un uzņēmuma, kas ir pārkāpuma izdarītājs, teorijas izpratni, atbilstoši kurai nav nozīmes nozarei vai tirgum, kurā attiecīgie uzņēmumi darbojas.

50 Šajā lietā, kas tiks detalizēti izskaidrots šī sprieduma 122.–133. punktā, izrādās, ka *Deltafina* ir aktīvi un tieši piedalījusies kopā ar apstrādātajiem aizliegtā vienošanās, par kuru tā zināja vai nevarēja ignorēt, ka tās mērķis ir likvidēt vai ierobežot konkurenci jēltabakas nozarē Spānijā.

51 Šī sprieduma 48. punktā izklāstītais Pirmās instances tiesas vērtējums ir turklāt vēl atbilstošāks šajā lietā, jo *AC-Treuhand* savā padomdevēja uzņēmuma statusā nekādi nedarbojās attiecīgo ražojumu tirgū, proti, organisko peroksīdu tirgū, kā konkurents vai piedāvājuma vai pieprasījuma pusē, savukārt *Deltafina* kā galvenais Spānijas apstrādātāju klients darbojās Spānijā tirgū, kas ir tieši pēc tā tirgus, kurā tika īstenotas apstrīdētās konkurenci ierobežojošās darbības. Turklāt Itālijā *Deltafina* bija klātesoša tajā pašā konkrētajā preču tirgū, par kuru ir šī lieta.

52 No tā izriet, ka pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

53 Attiecībā uz šī pamata otro daļu tas balstās uz pieņēmumu, ka *Deltafina* nepiedalījās aktīvi un tieši apstrādātāju aizliegtajā vienošanās tāpat kā pēdējie minētie, bet tikai "netieši" atviegloja [tās] īstenošanu.

54 Kā jau norādīts šī sprieduma 50. punktā un kas tiks pierādīts šī sprieduma 122.–133. punktā, šis pieņēmums ir kļūdains.

55 Katrā ziņā *Deltafina* tēze, ka uzņēmumi, kuri aizliegtā vienošanās piedalās tikai pakārtoti, maznozīmīgi vai pasīvi, nepārkāpj EKL 81. panta 1. punktu un tādējādi nav sodāmi ar naudas sodu saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktu, arī ir kļūdaina.

56 Tā iepriekš 48. punktā minētajā spriedumā lietā *AC-Treuhand*/Komisija Pirmās instances tiesa noraidīja līdzīgu tēzi pēc tam, kad bija atgādinājusi par judikatūru attiecībā uz nosacījumiem, kuriem uzņēmumam kā aizliegtās vienošanās dalībniekam ir jāatbilst, lai to varētu uzskatīt par pilnībā līdzatbildīgu pārkāpumā (129.–136. punkts).

57 Konkrētāk, minētajā spriedumā Pirmās instances tiesa atgādināja, ka uzņēmuma, kurš piedalījies aizliegtā vienošanās, atzīšana par pilnībā vainojamu pārkāpumā atbilst personiskās atbildības principa prasībām, ja ir izpildīti divi nosacījumi, pirmais — objektīva rakstura un otrais — subjektīva rakstura.

58 Attiecībā uz pirmo nosacījumu Pirmās instances tiesa konstatēja, ka saskaņā ar judikatūru tas bija izpildīts attiecībā uz saistību starp konkurentiem, kuri darbojas tajā pašā atbilstošajā tirgū, kā arī starp šādiem konkurentiem un to klientiem, ja dalību ņēmušais uzņēmums veicina aizliegtās vienošanās ieviešanu, pat ja pakārtoti, mazsvarīgi vai pasīvi, piemēram, netieši piekrītot vai nepaziņojot par šo aizliegto vienošanos

iestādēm (iepriekš 48. punktā minētais spriedums lietā *AC-Treuhand*/Komisija, 133. punkts).

59 Lai nonāktu pie šī secinājuma, Pirmās instances tiesa vispirms norādīja, ka, lai juridiski pietiekami pierādītu, ka uzņēmums bijis aizliegtās vienošanās dalībnieks, pietiek ar to, ka Komisija pierāda, ka attiecīgais uzņēmums ir piedalījies sanāksmēs, kurās slēgti pret konkurenci vērsta rakstura nolīgumi, aktīvi pret tiem neiebilstot (iepriekš 48. punktā minētais spriedums lietā *AC-Treuhand*/Komisija, 130. punkts). Pirmās instances tiesa piebilda, ka, lai pierādītu, ka uzņēmums ir piedalījies vienotā nolīgumā, kuru veido darbību, kas nav izdarītas vienlaikus, kopums, Komisijai ir jāpierāda, ka minētais uzņēmums ir centies ar savu rīcību veicināt kopīgo mērķu, uz ko tiecās visi dalībnieki, sasniegšanu un ka tas zināja par faktisko rīcību, ko bija iecerējuši vai īstenojuši citi uzņēmumi, lai sasniegtu to pašu mērķi, vai ka tas varēja paredzēt šādu rīcību un ka tas bija gatavs uzņemties risku. Šajā sakarā Pirmās instances tiesa atgādināja, ka pretlikumīga pasākuma netieša apstiprināšana, publiski nepaziņojot par norobežošanos no apspriedēs nolemtā vai nepaziņojot par to administratīvām iestādēm, veicina pārkāpuma turpināšanos un kavē tā atklāšanu. Pirmās instances tiesa uzsvēra, ka šī līdzdalība ir pasīva piedalīšanās pārkāpumā, kas uzņēmumam var radīt atbildību sakarā ar vienoto nolīgumu. Pirmās instances tiesa precizēja, ka šie principi ir piemērojami *mutatis mutandis*, ņemot vērā ne tikai sanāksmes, kurās ir piedalījušies ne tikai konkurējoši ražotāji, bet arī sanāksmes, kurās piedalījušies to klienti.

60 Turklāt Pirmās instances tiesa norādīja iepriekš 48. punktā minētā sprieduma lietā *AC-Treuhand*/Komisija 131. punktā, ka attiecībā uz uzņēmuma, kura piedalīšanās aizliegtās vienošanās ietvaros nav bijusi tikpat plaša un intensīva kā citu uzņēmumu piedalīšanās, personiskas atbildības noteikšanu no judikatūras izriet, ka, ja nolīgumiem un saskaņotām darbībām EKL 81. panta 1. punkta izpratnē obligāti jāizriet no vairāku uzņēmumu, kuri visi ir pārkāpuma līdzizdarītāji, bet kuru līdzdarbība var notikt dažādās formās atkarībā no attiecīgā tirgus īpatnībām un konkrētā uzņēmuma stāvokļa attiecīgajā tirgū, īstenojamajiem mērķiem un izvēlētā vai paredzētā īstenošanas veida,

kā arī savstarpējas sadarbošanās, tomēr konkrēta uzņēmuma atbildību par visu pārkāpumu kopumā, tostarp par darbībām, kuras gan veikuši citi uzņēmumi, bet kurām ir tie paši konkurencei nelabvēlīgie mērķi vai ietekme, nevar izslēgt tāpēc vien, ka katrs uzņēmums citādā veidā iesaistās pārkāpuma izdarīšanā.

61 Visbeidzot Pirmās instances tiesa secināja iepriekš 48. punktā minētā sprieduma lietā *AC-Treuhand*/Komisija 132. punktā, ka tam, ka uzņēmums nav piedalījies visās aizliegtu vienošanos veidojošajās daļās vai ka tam bijusi neliela nozīme to darbību izpildē, kurās tas piedalījās, nav nozīmes, pierādot, ka tas ir izdarījis pārkāpumu. Tomēr Pirmās instances tiesa piebilda, ka, pat ja šajā gadījumā attiecīgā uzņēmuma ierobežotās piedalīšanās nozīme nevar atspēkot tā personīgo atbildību par pārkāpumu kopumā, tā tomēr var ietekmēt [šīs piedalīšanās] apmēra un būtiskuma novērtējumu un tātad nosakāmo soda apmēru.

62 Attiecībā uz otro nosacījumu Pirmās instances tiesa atgādināja iepriekš 48. punktā minētā sprieduma lietā *AC-Treuhand*/Komisija 134. punktā, ka tas, ka uzņēmums, kas ir dalībnieks, ir atbildīgs par visu pārkāpumu, turklāt ir atkarīgs no tā paša nodoma izteikšanas, kas parāda, ka tas piekrīt, lai arī netieši, aizliegtās vienošanās mērķiem. Pirmās instances tiesa precizēja, ka šis subjektīvais nosacījums, pirmkārt, ir aizliegtās vienošanās netiešai apstiprināšanai, publiski nepaziņojot par norobežošanos no tās satura, raksturīgs kritērijs, jo šie kritēriji paredz prezumpciju, ka attiecīgais uzņēmums joprojām piekrīt aizliegtās vienošanās mērķiem un īstenošanai, un, otrkārt, tas veido pamatojumu, kurš ļauj šo uzņēmumu uzskatīt par līdzatbildīgu, jo tas ir centies ar savu rīcību veicināt kopējo mērķu, uz ko tiecās visi dalībnieki, sasniegšanu un tas zināja par citu dalībnieku pārkāpjošo rīcību vai tas varēja saprātīgi paredzēt šādu rīcību, un tas bija gatavs uzņemties risku.

63 Iepriekš 48. punktā minētā sprieduma lietā *AC-Treuhand*/Komisija 136. punktā Pirmās instances tiesa norādīja, ka šī sprieduma 57.–62. punktā izklāstītie principi *mutatis mutandis* piemērojami tāda uzņēmuma līdzdalībai, kura saimnieciskā darbība un profesionālās zināšanas tam ļauj apzināties attiecīgās rīcības konkurencei nelabvēlīgo raksturu un tādējādi sniegt ievērojamu atbalstu pārkāpuma izdarīšanā.

64 No iepriekš minētā izriet, ka pirmā pamata otrā daļa arī jānoraida kā nepamatota.

Par trešo pamatu, ka Komisija kļūdaini kvalificēja *Deltafina* par apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju

— Lietas dalībnieku argumenti

65 *Deltafina* norāda, ka Komisija esot to kļūdaini kvalificējusi par apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju.

66 Sava apgalvojuma pamatojumam tā norāda šādus faktus, kuri nošķirot tās situāciju no citu uzņēmumu situācijas, kuri tikuši uzskatīti par aizliegtas vienošanās vadītājiem citās lietās:

— tai nebija apstrādātājiem pārmestās rīcības veicinātājas lomas;

— tā netika mudinājusi — un vēl jo mazāk piespiedusi — kādu uzņēmumu pievienoties apstrādātāju aizliegtai vienošanās;

— tā nav ietekmējusi kādu, lai kas tas būtu, un katrā ziņā tai nebija pilnvaru to darīt;

— tai nebija nekādas lomas apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadībā vai kontrolē, kurai turklāt nebija "institucionālu vadības orgānu";

— tās prezidents *M.* piedalījās tikai četrās apstrādātāju aizliegtās vienošanās sanāksmēs un nav varējis "diriģēt stratēģijas";

— tā neesot varējusi rīkoties kā "cenu līderis" (*price leader*) pieprasījuma pusē, jo, nedarbojoties vienā posmā ar Spānijas apstrādātājiem, tā neiepirka jēltabaku no ražotājiem;

— tai nekad nav bijušas tiesiskas vai faktiskas pilnvaras noteikt sodus vai pretpasākumus attiecībā uz apstrādātāju aizliegtās vienošanās biedriem, kas neievēro kopējo rīcību.

67 Turklāt *Deltafina* apstrīd Komisijas apgalvojumu, ka tai piedēvētā vadītājas loma apstrīdētajā lēmumā tika ņemta vērā tikai kā vainu pastiprinošs apstāklis. Tā apgalvo, ka šī loma faktiski ir vienīgais tai adresētais pārmetums.

68 Vispirms Komisija iebilst, ka, pat ja pieņemtu, ka tā ir pieļāvusi kļūdu, kvalificējot *Deltafina* par apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju, tas neatbrīvojot pēdējo minēto no jebkādas atbildības attiecībā uz tai pārmestajiem pārkāpumiem, bet labākajā gadījumā tai varētu tikt samazināta naudas soda summa. Fakts, ka *Deltafina* bija apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāja, esot ņemts vērā apstrīdētajā lēmumā tikai kā vainu pastiprinošs apstāklis naudas soda aprēķinā.

69 Turklāt Komisija uzskata, ka katrā ziņā šī daļa ir jānoraida kā nepamatota. Šajā sakarā, pirmkārt, tā norāda, ka saskaņā ar judikatūru tās iepriekšējā lēmumu pieņemšanas prakse pati par sevi nav juridisks pamats naudas soda uzlikšanai konkurences jomā. Otrkārt, tā atsaucas uz apstrīdētā lēmuma 435. apsvērumu, kurā, kā tā uzskata, pietiekami skaidri un precīzi ir norādīti motīvi, kuru dēļ *Deltafina* tika uzskatīta par apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju.

— Vispārējās tiesas vērtējums

70 Ir jānorāda, ka šo daļu *Deltafina* ir norādījusi, lai pamatotu savus prasījumus atcelt apstrīdēto lēmumu, un ka, tāpat kā ar pirmajām divām daļām, tās mērķis ir pierādīt, ka Komisija nevarēja to saukt pie atbildības par apstrādātāju aizliegto vienošanos.

71 Kā to pamatoti norāda Komisija, *Deltafina* piedēvētais apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāja statuss apstrīdētajā lēmumā tika ņemts vērā, tikai aprēķinot naudas soda summu, kā vainu pastiprinošs apstāklis (skat. apstrīdētā lēmuma 435. un 436. apsvērumu). Pretēji tam, kā to liek saprast *Deltafina*, nevis konstatējums, ka tai bija apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītājas loma, kas lika Komisijai to atzīt par vainīgu pārkāpumā, bet gan konstatējums, kas pamatots uz dažādiem faktiem, kuri apkopoti apstrīdētā lēmuma 359.–369. apsvērumā, ka tā ir tieši un aktīvi piedalījusies šajā aizliegtajā vienošanās. Citiem vārdiem sakot, *Deltafina* piedēvētais apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītājas statuss neietekmēja tās saukšanu pie atbildības par pārkāpuma izdarīšanu.

72 Ir skaidrs, ka *Deltafina* rīcība, uz kuru Komisija pamatojās, lai kvalificētu to kā apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju, būtībā ir tāda pati kā tā, pamatojoties uz kuru, tā secināja, ka *Deltafina* piedalījās šajā aizliegtajā vienošanās. Nemainīgs paliek, kā to pareizi norāda Komisija savos rakstveida iesniegumos, jautājums par to, vai uzņēmums ir piedalījies aizliegtā vienošanās, un, vajadzības gadījumā, par šīs dalības apjomu un intensitāti izriet no diviem atšķirīgiem vērtējumiem; pirmais attiecas uz EKL 81. panta 1. punkta pārkāpuma konstatēšanu un otrs — uz soda līmeņa noteikšanu.

73 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka pirmā pamata trešā daļa, pat ja tā būtu pamatota, neradītu apstrīdētā lēmuma atcelšanu. Tādējādi šī pamata ietvaros tā ir jānoraida kā neatbilstoša. Tomēr trešā daļa tiks ņemta vērā, pārbaudot sesto pamatu, kas daļēji balstīts uz tiem pašiem argumentiem.

Par ceturto pamatu, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav noteikusi konkrēto tirgu

— Lietas dalībnieku argumenti

74 *Deltafina* pārmet Komisijai, ka apstrīdētajā lēmumā tā nav definējusi konkrētos preces un ģeogrāfiskos tirgus.

75 Šajā sakarā vispirms *Deltafina* atsaucas uz Pirmās instances tiesas 2003. gada 11. decembra sprieduma lietā T-61/99 *Adriatica di Navigazione*/Komisija (*Recueil*, II-5349. lpp.) 27. un nākamajiem punktiem. Tā norāda, ka saskaņā ar šī sprieduma 30. punktu iebildumi par Komisijas norādīto konkrēta tirgus definīciju var attiekties arī uz faktiem, kas attiecas uz EKL 81. panta 1. punkta piemērošanu, kas nav "aizliegtas vienošanās" esamība starp uzņēmumiem, "ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm" un "konkurences apdraudējums", proti, tostarp attiecīgās aizliegtās vienošanās apjoms, tās īpašais vai globālais raksturs, kā arī katra attiecīgā uzņēmuma individuālā dalība. Pēdējie minētie faktori ir cieši saistīti ar principu par personisko atbildību par kolektīvi izdarītiem pārkāpumiem, kā arī ar tādiem vispārējiem tiesību principiem kā tiesiskās noteiktības princips un samērīguma princips. *Deltafina* norāda arī, ka saskaņā ar šī paša sprieduma 32. punktu "tādējādi ir vēlams, ka Komisija, pieņemot lēmumu, ar kuru konstatē uzņēmuma dalību tādā kompleksā, kolektīvā un nepārtrauktā pārkāpumā, kādas bieži ir aizliegtās vienošanās, papildus tam, ka tiek pārbaudīts, vai ir ievēroti īpašie [EKL 81. panta 1. punkta] piemērošanas kritēriji, tiek ņemts vērā fakts, ka, ja šādam lēmumam būtu jārada katra tā adresāta personiskā atbildība, tad tas var būt tikai par to līdzdalību kolektīvajās darbībās, par kurām piemērotas sankcijas

un kuras ir pareizi nošķirtas". Tā piebilst, ka saskaņā ar to pašu punktu, "tā kā šāds lēmums var radīt būtiskas sekas attiecīgo uzņēmumu attiecībām ne tikai ar administrāciju, bet arī ar trešām personām, Komisijai ir jāpārbauda konkrēto vai konkrētos tirgus un to jādefinē lēmuma, ar ko soda par [EKL 81. panta 1. punkta] pārkāpumu, motīvu daļā pietiekami precīzi, lai saprastu tirgus, kurā konkurence ir izkropļota, darbības apstākļus, pilnībā atbilstot tiesiskās noteiktības būtiskajām prasībām".

76 Turklāt *Deltafina* apgalvo, ka, tā kā tā nedarbojās tirgū, kurā bijusi konkurenci ierobežojoša rīcība, Komisija nevarēja to atzīt par vainojamu šajā rīcībā un noteikt tai sodu, nepārkāpjot personiskās atbildības principu.

77 Visbeidzot, atsaucoties uz šo pašu motīvu, *Deltafina* norāda arī to, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nekonstatē "saikni starp [šo] rīcību un sekām tirgū, kurām, pat esot pārkāpumam pēc savas būtības, ir jāizpaužas kā konkurencei kaitīgām sekām". Tā uzskata, ka Komisijas atsaukšanās apstrīdētā lēmuma 368. apsvērumā uz Pirmās instances tiesas 1998. gada 15. septembra sprieduma apvienotajās lietās T-374/94, T-375/94, T-384/94 un T-388/94 *European Night Services* u.c./Komisija (*Recueil*, II-3141. lpp.) 136. punktu nav būtiska.

78 Atbildot uz *Deltafina* argumentiem, Komisija vispirms norāda, ka apstrīdētajā lēmumā tā pietiekami skaidri un detalizēti ir definējusi tirgus, kurā tika ieviestas ierobežojošas darbības, ekonomisko un juridisko kontekstu.

79 Turklāt Komisija noraida *Deltafina* apgalvojumu, ka tā ir pārkāpusi personiskās atbildības principu, liekot tai atbildēt par attiecīgo konkurenci ierobežojošo rīcību, lai gan šī sabiedrība nedarbojās tirgū, kurā tika atklāta šī rīcība.

80 Visbeidzot Komisija uzskata par "pilnībā bezjēdzīgu" *Deltafina* argumentu, ka, tā kā pēdējā minētā nebija konkrētajā tirgū, nav saistības starp attiecīgo nelikumīgo darbību un tās ietekmi šajā tirgū. Tā norāda — fakts, ka *Deltafina* nedarbojas tieši tirgos, kuros tika konstatētas konkurenci ierobežojošas darbības, neatbrīvo to no atbildības par šo darbību ieviešanu, ne arī būtu jāsecina, ka šīs darbības neietekmēja šo tirgu. Šajā sakarā, atsaucoties tostarp uz iepriekš 77. punktā minētā sprieduma apvienotajās lietās *European Night Services* u.c./Komisija 136. punktu, tā norāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, nav jānovērtē tādu vienošanos, par kādām ir šī lieta un kas acīmredzami ierobežo konkurenci, konkrēta iedarbība tirgū.

— Vispārējās tiesas vērtējums

81 Pretēji tam, ko apgalvo *Deltafina*, Komisija ir definējusi preču tirgu un ģeogrāfisko tirgu, par kuriem ir apstrīdētais lēmums.

82 No šī lēmuma pietiekami skaidri un precīzi izriet, ka konkrētais tirgus ir Spānijas jēltabakas iepirkuma un pirmapstrādes tirgus. Konkrētāk, apstrīdētā lēmuma 19.–65. apsvērumā Komisija detalizēti apraksta Spānijas jēltabakas pirmapstrādes uzņēmumus — tostarp precizējot to jēltabakas iepirkuma un apstrādes darbības, kā arī

to savstarpējās komerciālās attiecības —, jēltabakas ražotājus, ražotāju pārstāvjus, dažādus Spānijas jēltabakas nozares aspektus, tostarp ražošanas reģionus, ražošanas apjomu un vērtību, pārdošanas apjomu, dažādās jēltabakas šķirnes un (maksimālās) vidējās piegādes cenas katrai šai šķirnei, kā arī jēltabakai piemērojamo Kopienu un Spānijas tiesisko regulējumu.

83 Turklāt analīze, ko Komisija tādējādi ir veikusi apstrīdētajā lēmumā, ļauj skaidri saprast tirgus, kurā tika izkropļota konkurence, darbības apstākļus, pretēji tam, ko ļauj saprast *Deltafina*, citējot iepriekš 75. punktā minētā sprieduma lietā *Adriatica di Navigazione*/Komisija 32. punktu.

84 *Deltafina* turklāt ir mazāks pamats apgalvot, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav noteikusi attiecīgo tirgu, kas izriet no vairākām rindkopām tās rakstveida iesniegumos, ka tā pilnībā saprata, ka runa ir par Spānijas jēltabakas iepirkuma un pirmapstrādes tirgu. Tā, lai dotu tikai piemēru, visa argumentācija, ko tā attīsta pirmā pamata pirmās daļas pamatojumam, balstās tieši uz šo definīciju.

85 Tādējādi pirmā pamata ceturtā daļa nav pamatota ar faktiem.

86 Attiecībā uz *Deltafina* argumentu, ka Komisija nav ievērojusi personiskās atbildības principu, saucot to pie atbildības par aizliegtas vienošanās ieviešanu tirgū, kurā tā nedarbojās, tas nevar tikt pieņemts. Kā jau tika norādīts šī sprieduma 48. un 49. punktā, uzņēmums pārkāpj EKL 81. panta 1. punktā noteikto aizliegumu, ja tā rīcības, kas

saskaņota ar citiem uzņēmumiem, mērķis ir ierobežot konkurenci minētajā konkrētā tirgū kopējā tirgus iekšienē, kas noteikti nenozīmē, ka tam jābūt aktīvam šajā minētajā tirgū. Patiesībā, lai uzņēmuma, kas piedalās aizliegtā vienošanās, vainošana pārkāpumā atbilstu personiskās atbildības principam, šis uzņēmumam atbilst diviem objektīviem un subjektīviem nosacījumiem, kuri atgādināti šī sprieduma 57.–63. punktā, kas tā ir *Deltafina* gadījumā, kā tas tiks izklāstīts šī sprieduma 122.–133. punktā.

87 Visbeidzot pretēji tam, ko šķietami apgalvo *Deltafina* (skat. šī sprieduma 77. punktu), no fakta, ka tā nedarbojās konkrētajā tirgū, nebūtu jāsecina, ka apstrādātāju aizliegtajai vienošanās nevarēja būt prettiesiska iedarbība uz konkurenci šajā tirgū.

88 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, pirmā pamata ceturtā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

89 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka pirmais pamats nevienā no tā daļām nevar tikt pieņemts.

Par otro pamatu saistībā ar Regulas Nr. 1/2003 27. panta 1. un 2. punkta pārkāpumu, tiesību uz aizstāvību un tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumu, būtisku formas prasību un tiesiskuma principa pārkāpumu, tiesiskās noteiktības un samērīguma principa pārkāpumu, kā arī pamatojuma nenorādīšanu

90 *Deltafina* otrajam norādītajam pamatam ir četras daļas. Pirmajā daļā tā kritizē faktu, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija tai piedēvējusi lomu, kas atšķiras no paziņojumā par

iebildumiem norādītās lomas. Otrajā daļā tā apgalvo, ka tai piedēvētā rīcība patiesībā esot piedēvējama tās prezidentam. Trešajā daļā tā apgalvo, ka Komisija atteica tai piekļuvi atsevišķiem apsūdzošiem dokumentiem. Visbeidzot ceturtajā daļā tā apgalvo, ka Komisija nav pietiekami skaidri definējusi paziņojumā par iebildumiem norādītos preču un ģeogrāfisko tirgus.

91 Attiecībā uz iebildumu par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, ko *Deltafina* norāda otrajā pamatā, to skaidri nesasaistot ar kādu no tā sešām daļām, ir jākonstatē, ka tā nesniedz ne visniecīgāko argumentu tā paskaidrošanai. Tādējādi tas jānoraida kā nepieņemams, ņemot vērā Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktu (skat. šī sprieduma 35. punktu).

Par pirmo daļu saistībā ar to, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija ir piedēvējusi *Deltafina* lomu, kas atšķiras no lomas, ko tā tai pārmetusi paziņojumā par iebildumiem

— Lietas dalībnieku argumenti

92 *Deltafina* apgalvo, ka Komisija, apstrīdētajā lēmumā saucot to pie atbildības kā pārkāpuma "autori" vai "līdzautori" un kvalificējot to kā apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju, tai ir piešķirusi atšķirīgu — smagāku — lomu nekā tā, ko tā tai inkriminēja paziņojumā par iebildumiem.

93 Savu apgalvojumu pamatojumam *Deltafina* norāda uz virkni atšķirību starp paziņojuma par iebildumiem tekstu un apstrīdētā lēmuma tekstu. Tā tostarp norāda, ka, lai gan nevienā vietā paziņojumā par iebildumiem tā tai nav pārmetusi dalību nolīgumos un darbībās, par ko ir strīds — šāds pārmetums ir izteikts tikai attiecībā uz Spānijas apstrādātājiem —, apstrīdētajā lēmumā savukārt tā ir parādīta kā tāda, kas tieši un aktīvi piedalījusies šajos nolīgumos un darbībās. Tāpat paziņojumā par iebildumiem netiek minēts apstāklis, ka *Deltafina* varētu tikt uzskatīta par apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju. Turklāt *Deltafina* kritizē virkni apstrīdētajā lēmumā esošo apsvērumu.

94 *Deltafina* apgalvo, ka, šādi rīkojoties, Komisija ir ne tikai attīstījusi ar lietas materiāliem nepamatotu tēzi, bet ir arī apdraudējusi tās tiesības uz aizstāvību. Attiecībā uz šo pēdējo punktu tā pārmet Komisijai, ka tā nav tai ļāvusi izteikties par kvalificēšanu par pārkāpuma autori vai līdzautori un apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju, kas pret to vērsta apstrīdētajā lēmumā.

95 Komisija apgalvo, ka nekad nav kvalificējusi *Deltafina* kā inkriminēto ierobežojošo darbību "autori" vai "līdzautori", norādot, ka šai kvalifikācijai nav "juridiskas nozīmes" konkurences tiesībās. Atsaucoties uz apstrīdētā lēmuma 362.–366. apsvērumā esošajiem faktiem, tā precizē, ka secinājums, kuru tā izdarīja apstrīdētajā lēmumā, ir tāds, ka *Deltafina* ir pilnībā "piedalījusies" šajās darbībās un ka tādējādi tā bija jāsauc pie atbildības "pilnā mērā" par līdzdalību pārkāpumā.

96 Komisija norāda, ka paziņojumā par iebildumiem tā pamatojās uz tiem pašiem faktiem, lai pierādītu *Deltafina* dalību apstrādātāju aizliegtajā vienošanās un tā rezultātā tās atbildību par EKL 81. panta pārkāpumu. Tā norāda, ka savā atbildē uz šo paziņojumu par iebildumiem *Deltafina* turklāt ir sevi plaši aizstāvējusi attiecībā uz lomu, kas tai tādējādi tika piedēvēta apstrādātāju aizliegtajā vienošanās. Tā uzskata, ka neviena

no "redakcionālajām atšķirībām" paziņojumā par iebildumiem un apstrīdētajā lēmumā, uz ko norādījusi *Deltafina*, tādējādi nav tāda, kas pierādītu tās tiesību uz aizstāvību pārkāpuma esamību.

97 Turklāt Komisija noraida kritiku, ko *Deltafina* norāda attiecībā uz atsevišķiem apstrīdētajā lēmumā esošiem apsvērumiem.

98 Visbeidzot Komisija, atsaucoties uz apstrīdētā lēmuma 363.–365. apsvērumā aprakstīto rīcību, uzskata, ka nekādā ziņā nav "nesaprātīgi" apgalvot, kā tā to darīja apstrīdētā lēmuma 361. apsvērumā, ka *Deltafina* bija "īpaši aktīva" loma apstrādātāju aizliegtajā vienošanās.

99 Kā uzskata Komisija, no iepriekš minētajiem faktiem izriet, ka tā nav ne pieļāvusi kļūdas novērtējumā, ne pārkāpusi *Deltafina* tiesības uz aizstāvību, uzskatot to par apstrīdētā lēmuma 1. pantā norādīto ierobežojošo darbību dalībnieci un atzīstot to par atbildīgu par šīm darbībām.

100 Attiecībā uz kritiku, ko *Deltafina* izsaka attiecībā uz kvalifikāciju par apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju, kas pret to vērsta apstrīdētajā lēmumā, Komisija vispirms norāda, ka, pat ja pieņemtu, ka tā ir pamatota, lielākais, ko tas varētu radīt, ir naudas soda summas samazinājums.

101 Pēc tam Komisija atgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, tā kā Komisija savā paziņojumā par iebildumiem tieši norāda, ka tā pārbaudīs, vai attiecīgajiem

uzņēmumiem uzliekams naudas sods, un tā kā Komisija norāda galvenos faktu un tiesību elementus, uz kuru pamata var piemērot naudas sodu, kā, piemēram, iespējamā pārkāpuma smagumu un ilgumu, un faktu, ka pārkāpums izdarīts "tīši vai nolaidības dēļ", tā izpilda savu pienākumu ievērot uzņēmumu tiesības tikt uzklausītiem (Pirmās instances tiesas 2002. gada 20. marta spriedums lietā T-23/99 *LR AF 1998*/Komisija, *Recueil*, II-1705. lpp., 199. punkts). Visi judikatūrā prasītie faktori paziņojumā par iebildumiem ir.

102 Visbeidzot Komisija norāda, ka katrā ziņā faktam, ka tā nav skaidri norādījusi paziņojumā par iebildumiem savu nodomu par vainu pastiprinošu apstākli uzskatīt īpašo *Deltafina* lomu apstrādātāju aizliegtajā vienošanās, nebija iedarbības uz šī uzņēmuma aizstāvību. Atbildes uz paziņojumu par iebildumiem 31.–37. lappusē *Deltafina* ir skaidri norādījusi argumentus savas lomas mazināšanai.

— Vispārējās tiesas vērtējums

103 Šai daļai ir divas pamatdaļas. Pirmkārt, *Deltafina* norāda uz atšķirībām starp paziņojumu par iebildumiem un apstrīdēto lēmumu attiecībā uz tās lomas vērtējumu apstrādātāju aizliegtajā vienošanās. Otrkārt, tā apstrīd šī vērtējuma pamatotību, kas izmantota apstrīdētajā lēmumā.

104 Abās šajās daļās *Deltafina* izsaka kritiku par tai piedēvēto apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītājas statusu. Pirmās ietvaros tā pārmet Komisijai, ka paziņojumā par iebildumiem tā nav norādījusi apstākli, ka to varētu uzskatīt par apstrādātāju aizliegtās

vienošanās vadītāju, tādējādi pārkāpjot tās tiesības uz aizstāvību. Otrajā tā norāda, ka Komisijas secinājums par to, ka tai ir bijusi šāda loma apstrādātāju aizliegtajā vienošanās, nav pietiekami pamatots.

105 Kā jau tika konstatēts šī sprieduma 71. punktā un kā to pareizi norāda Komisija, *Deltafina* piedēvētais apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītājas statuss tika ņemts vērā apstrīdētajā lēmumā kā vainu pastiprinošs apstāklis, tikai aprēķinot soda naudas summu. Tādējādi, pat ja tika pierādīts saistībā ar šo statusu norādītais tiesību uz aizstāvību pārkāpums vai ja izrādītos, ka šis statuss juridiski nebija pietiekami pierādīts, tādēļ apstrīdētais lēmums nebūtu jāatceļ, kā to cenšas panākt *Deltafina*, norādot uz šo daļu, bet, lielākais, varētu tikt samazināta tai noteiktā naudas soda summa. Tādēļ iepriekš minētā kritika ir jānoraida kā neefektīva šajā daļā. Tā tiks izskatīta šī sprieduma sestajā pamatā, kuru *Deltafina* norāda savu prasījumu atbalstam ar mērķi samazināt tās naudas soda summu un būtībā balstās uz tiem pašiem apsvērumiem.

106 Attiecībā uz pārējo kritiku, ko *Deltafina* izsaka šīs daļas pamatojumam, tā rada trīs atsevišķus jautājumus, proti, pirmkārt, par to, uz kāda pamata Komisija apstrīdētajā lēmumā ir secinājusi, ka šī sabiedrība ir pārkāpusi EKL 81. pantu, otrkārt, par to, vai šajā sakarā ir atšķirības starp šo lēmumu un paziņojumu par iebildumiem, un, treškārt, par to, vai iepriekš minētais Komisijas secinājums ir juridiski pietiekami pamatots.

107 Kas attiecas uz pirmo jautājumu, ir jāatgādina, kā tas jau tika izklāstīts šī sprieduma 15.–21. punktā, ka apstrīdētais lēmums attiecas uz divām horizontālām aizliegtām

vienošanās, kas noslēgtas un īstenotas Spānijas jēltabakas tirgū. Pirmajā iesaistīti Spānijas apstrādātāji un *Deltafina* un otrajā — ražotāju pārstāvji. Saskaņā ar šo lēmumu abām šīm aizliegtajām vienošanās ir raksturīgas nolīgumu un/vai saskaņot darbību kopums un tie veido vienotu un turpinātu EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 275.–277. un 296.–298. apsvērumu).

108 Spānijas apstrādātāji un *Deltafina* tiek saukti pie atbildības par pirmo pārkāpumu kopumā un ražotāju pārstāvji — par otro pārkāpumu kopumā (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 1. pantu un 358., 359. un 366. apsvērumu).

109 Konkrētāk, no vairākiem apstrīdētā lēmuma apsvērumiem izriet, ka tiek uzskatīts, ka *Deltafina* tāpat kā Spānijas apstrādātāji ir noslēgusi vairākus nolīgumus un/vai piedalījusies saskaņotās darbībās, kuru mērķis bija katru gadu laikposmā no 1996. līdz 2001. gadam noteikt (maksimālās) vidējās piegādes cenas visām jēltabakas šķirnēm un savstarpēji sadalīt visus jebkuras šķirnes jēltabakas daudzumus, ko katrs apstrādātājs var iegādāties no ražotājiem (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 85., 88., 112., 144., 274., 276., 278., 279., 281.–283., 285.–287., 301., 303., 305. un 357. apsvērumu). Tiek uzskatīts, ka *Deltafina* tāpat kā Spānijas apstrādātāji laikposmā no 1999. līdz 2001. gadam ir noslēgusi vienošanās un/vai piedalījusies saskaņotās darbībās, kuru mērķis ir noteikt cenu robežas atbilstoši katras jēltabakas šķirnes kvalitātes šķirai, kas norādītas tabulās audzēšanas līgumu pielikumos, kā arī papildnosacījumus (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 85., 274., 276., 290. un 357. apsvērumu).

110 Citiem vārdiem sakot, apstrīdētajā lēmumā *Deltafina* ir pārmesta tieša un aktīva dalība apstrādātāju aizliegtajā vienošanās (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 357., 361., 366. un 369. apsvērumu). Šajā sakarā ir jānorāda, ka it īpaši apstrīdētā lēmuma

369. apsvērumā Komisija precizē, ka "*Deltafina* loma šajā lietā ir uzskatāma par tiešu un primāru un neaprobežojas tikai ar ārējā koordinatora un/vai veicinātāja lomu".

111 Apstrīdētā lēmuma 359.–366. apsvērumā Komisija, atsaucoties uz citiem šī lēmuma apsvērumiem, izklāsta pamatojumu un īpašos faktus, uz kuriem tā pamatojās, lai izdarītu šī sprieduma 109. un 110. punktā izklāstītos secinājumus.

112 Šis pamatojums un šie fakti ir šādi:

— *Deltafina* ar savu prezidenta starpniecību un dažreiz ar citu pārstāvju starpniecību ir piedalījusies noteiktās apstrādātāju aizliegtās vienošanās sanāksmēs (apstrīdētā lēmuma 67., 112. un 363. apsvērums), šajā gadījumā 1996. gada 13. marta tikšanās Madridē (Spānija) (apstrīdētā lēmuma 88. un 92. apsvērums), 1996. gada 17. decembra tikšanās (apstrīdētā lēmuma 117. apsvērums), 1997. gada 30. janvāra tikšanās Romā (Itālija) (apstrīdētā lēmuma 118. apsvērums) un 1999. gada marta tikšanās (apstrīdētā lēmuma 186. apsvērums);

— *Deltafina*, ja tā nepiedalījās atsevišķās apstrādātāju aizliegto vienošanos tikšanās reizēs, regulāri saņēma informāciju no apstrādātājiem par stāvokli Spānijas jēltabakas tirgū un to ieviestajām darbībām (apstrīdētā lēmuma 112., 133.–136., 140.–143., 145., 149. un 364. apsvērums);

— 1997. gadā pie *Deltafina* prezidenta pat tika glabātas piezīmes, ko Spānijas apstrādātāji bija sagatavojuši un parakstījuši kādā no savām tikšanās reizēm un kurās bija norādītas dažādu to panāktu vienošanos detaļas (apstrīdētā lēmuma 122. un 364. apsvērums);

— *Deltafina* ir iesaistījusies apstrādātāju aizliegtās vienošanās organizācijā, konkrētāk, nosūtot tiem vēstules, lai tiktu labi pildītas nelikumīgās vienošanās, un rīkojoties kā starpnieks to domstarpībās (apstrīdētā lēmuma 140. un 365. apsvērums);

— *Deltafina* bija centrālā loma, norisinoties pārrunām starp Spānijas apstrādātājiem un ražotāju pārstāvjiem par cenu robežām attiecībā uz 1999. gada ražas pārpalikuma tabaku (apstrīdētā lēmuma 207., 221. un 365. apsvērums).

113 Attiecībā uz otro jautājumu vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību uz aizstāvību ievērošana visās procedūrās, kuru rezultātā var tikt noteiktas sankcijas, it īpaši naudas sodi vai kavējuma naudas, ir Kopienu tiesību pamatprincips, kas ir jāievēro arī administratīva rakstura procesā (Tiesas 1979. gada 13. februāra spriedums lietā 85/76 *Hoffmann-La Roche*/Komisija, *Recueil*, 461. lpp., 9. punkts, un 2003. gada 2. oktobra spriedums lietā C-176/99 P *ARBED*/Komisija, *Recueil*, I-10687. lpp., 19. punkts).

114 Šis princips tostarp prasa, ka paziņojumam par iebildumiem iebildumu rakstam, ko Komisija adresē uzņēmumam, kuram tā paredz uzlikt sodu par konkurences normu pārkāpumu, ir jāietver visi norādītie būtiskie fakti par šo uzņēmumu — tādi kā pārmestie fakti, to kvalificēšana un pierādījumi, uz kuriem pamatojas Komisija, lai šis uzņēmums varētu derīgi izmantot savus argumentus pret to uzsāktajā

administratīvajā procesā (skat. iepriekš 113. punktā minēto spriedumu lietā *ARBED*/Komisija, 20. punkts un tajā minētā judikatūra).

115 Turklāt tiesību uz aizstāvību pārkāpums administratīvā procesā ir jāizvērtē saistībā ar Komisijas izvirzītajiem iebildumiem paziņojumā par iebildumiem un Lēmumā, ar ko pabeidz šo procesu (Pirmās instances tiesas 1995. gada 29. jūnija spriedumi lietā T-30/91 *Solvay*/Komisija, *Recueil*, II-1775. lpp., 60. punkts, un lietā T-36/91 *ICI*/Komisija, *Recueil*, II-1847. lpp., 70. punkts). Šajos apstākļos tiesību uz aizstāvību pārkāpuma konstatēšana prasa, lai iebildumu, par kuru uzņēmums apgalvo, ka paziņojumā par iebildumiem šis iebildums nebija pret to vērsts, Komisija būtu norādījusi galīgajā lēmumā.

116 Šajā lietā paziņojumā par iebildumiem, kā arī apstrīdētajā lēmumā Komisija nošķir abas horizontālās aizliegtās vienošanās, kam raksturīgs nolīgumu un/vai saskaņoto darbību kopums Spānijas jēltabakas tirgū, pirmā attiecas uz pirmapstrādes nozari un otrā — uz ražošanas nozari, un kvalificē katru no šīm aizliegtām vienošanās kā vienotu un turpinātu EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu (skat. it īpaši paziņojuma par iebildumiem 1., 316.–318. un 338.–340. punktu). Tāpat kā apstrīdētajā lēmumā Spānijas apstrādātāji un *Deltafina* tiek saukti pie atbildības par pirmo pārkāpumu kopumā un ražotāju pārstāvji — par otro pārkāpumu kopumā (skat. it īpaši paziņojuma par iebildumiem 411., 412. un 420. punktu).

117 Konkrētāk, attiecībā uz *Deltafina* no paziņojuma par iebildumiem skaidri izriet, ka tāpat kā apstrīdētajā lēmumā šai sabiedrībai tika noteikta atbildība par pārkāpumu tās tiešās un aktīvās iesaistīšanās dēļ apstrādātāju aizliegtās vienošanās darbībās. Tā paziņojuma par iebildumiem 415. punkta pirmajā teikumā, kas ir gandrīz tāds pats kā apstrīdētā lēmuma 361. apsvēruma pirmais teikums, Komisija izklāsta, ka "*Deltafina*

ir īpaši aktīva loma Spānijas jēltabakas apstrādātāju aizliegtajā vienošanās". Tāpat paziņojuma par iebildumiem 420. punktā, kas ir izteikts līdzīgiem vārdiem kā apstrīdētā lēmuma 366. apsvērums, Komisija secina tostarp, ka ir "jāuzskata, ka *Deltafina* ir aktīvi piedalījusies vienošanās par vidējo cenu un daudzumiem, kas noslēgta starp apstrādātājiem, sākot no 1996. gada, izstrādē un ieviešanā, kā arī vienojoties par pārpalikuma tabakas cenu tabulām 2000. gadā".

118 Turklāt pamatojums un fakti, uz kuriem pamatojas Komisija, lai pierādītu iebildumu par *Deltafina* tiešu un aktīvu iesaistīšanos pārkāpumā, būtībā atbilst tam pamatojumam un faktiem, kas norādīti apstrīdētajā lēmumā un kas izklāstīti šī sprieduma 112. punktā (skat. it īpaši paziņojuma par iebildumiem 412.–420. punktu un dažādos šīs paša paziņojuma punktus, uz kuriem ir atsauce tajos).

119 Tādējādi ir jākonstatē, ka pretēji tam, ko norāda *Deltafina*, attiecībā uz motīviem, kuru dēļ tai noteikta atbildība par pārkāpumu, apstrīdētais lēmums neatšķiras no paziņojuma par iebildumiem. Iepazīstoties ar paziņojumu par iebildumiem, *Deltafina* bija noteikti jāsaprot, ka, tieši tāpat kā tā to darīja apstrīdētajā lēmumā, Komisija bija iecerējusi pamatoties uz tās tiešu un aktīvu iesaistīšanos apstrādātāju aizliegtās vienošanās darbībās. Tā kā paziņojums par iebildumiem ļāva *Deltafina* uzzināt ne tikai par iebildumu par tās tiešu un aktīvu iesaistīšanos pārkāpumā, bet arī par faktiem, kurus Komisija atkārtoja apstrīdētajā lēmumā šī iebilduma pamatojumam, prasītāja pilnībā spēja nodrošināt savu aizstāvību administratīvajā procesā.

120 Ir skaidrs, ka vairākās apstrīdētā lēmuma rindkopās *Deltafina* ir skaidri norādīta līdzās Spānijas apstrādātājiem kā nolīgumu un/vai saskaņotu darbību dalībniece (skat. šī sprieduma 109. punktu), lai arī tā nav minēta atbilstošajās paziņojumā par

iebildumiem rindkopās. Tomēr runa ir tikai par vienkāršu atšķirību faktu atspoguļojumā, kura mērķis ir tikai to precīzāka ņemšana vērā apstrīdētajā lēmumā un kas nav būtisks grozījums iebildumos, kādi tie ir izklāstīti paziņojumā par iebildumiem. Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijas galīgajam lēmumam nebūt nav jābūt paziņojuma par iebildumiem kopijai (Tiesas 1970. gada 15. jūlija spriedums lietā 41/69 *ACF Chemiefarma*/Komisija, *Recueil*, 661. lpp., 91. punkts, un 1983. gada 7. jūnija spriedums apvienotajās lietās no 100/80 līdz 103/80 *Musique Diffusion française* u.c./Komisija, *Recueil*, 1825. lpp., 14. punkts; Pirmās instances tiesas 1996. gada 8. oktobra spriedums apvienotajās lietās no T-24/93 līdz T-26/93 un T-28/93 *Compagnie maritime belge de transports* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1201. lpp., 113. punkts).

121 Tāpat paziņojuma par iebildumiem 413. punktā Komisija, minot 1980. gada 17. decembra Lēmumu 80/1334/EK par procedūru, piemērojot [EKL 81.] pantu (IV/29.869 – Itālijā liets stikls) (OV L 383, 9. lpp.; turpmāk tekstā — "lietā stikla lēmums"), atzīst, ka saskaņā ar tās lēmumu pieņemšanas praksi, "ja uzņēmums pieļauj un apzināti palīdz īstenot konkurences ierobežojumus, kam ir tāds pats mērķis kā attiecīgajiem nolīgumiem, to var saukt pie "atbildības" par no tā izrietošajām ierobežojošām sekām". Šis apsvērums, kuram nav līdzvērtīga apstrīdētajā lēmumā un kas ir paziņojuma par iebildumiem daļā, kas veltīta tā adresātiem, un it īpaši *Deltafina*, pirmajā acumirklī var tikt interpretēts kā tāds, kas nozīmē, ka Komisija pārmet pēdējai minētai nevis tiešu un aktīvu dalību apstrādātāju aizliegtajā vienošanās, bet tikai pārkāpuma īstenošanas atvieglošanu. Šāda interpretācija tomēr nevar tikt pieņemta, jo tajā netiek ņemti vērā paziņojuma par iebildumiem punkti, kas seko šim apsvērumam, un, konkrētāk, 415. un 420. punkts, kuros *Deltafina* ir skaidri pārmesta aktīva dalība apstrādātāju aizliegtajā vienošanās (skat. šī sprieduma 117. punktu). Patiesībā, izsakot šo apsvērumu paziņojuma par iebildumiem 413. punktā, Komisija — pat ja varētu izteikt nožēlu, ka tā nav izmantojusi šajā sakarā precīzākus vārdus, — bija iecerējusi norādīt, ka uzņēmums var tikt uzskatīts par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpēju, ja tā rīcības, kas ir saskaņota ar citiem uzņēmumiem, mērķis ir ierobežot konkurenci konkrētajā attiecīgajā tirgū, kurš ir kopējā tirgus daļa, kas nebūt nenozīmē, ka tam pašam ir jādarbojas

šajā konkrētajā tirgū. Tas ir skaidri redzams, ja šo apsvērumu aplūko kontekstā ar to lietā stikla lēmuma rindkopu, no kuras tas izriet.

122 Kas attiecas uz trešo jautājumu, ir jākonstatē, ka *Deltafina* neapstrīd to, ka fakti, uz kuriem balstās Komisija apstrīdētā lēmuma 359.–366. apsvērumā, lai sauktu to pie atbildības par EKL 81. panta pārkāpumu, un kuri ir atgādināti šī sprieduma 112. punktā, ir apstiprināti ar lietas materiālos esošiem pierādījumiem. Patiesībā pirmajā daļā *Deltafina* apšauba Komisijas prasījumu, ka šie fakti pamato to, ka pirmais pārkāpums tai ir inkriminēts pilnībā.

123 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka, lai uzņēmumam, kurš piedalās aizliegtā vienošanās, varētu inkriminēt pārkāpumu pilnībā, ir jāizpilda divi nosacījumi — viens objektīvas dabas un otrs subjektīvas dabas (skat. šī sprieduma 57.–63. punktu). Attiecībā uz pirmo nosacījumu šim uzņēmumam ir jābūt veicinājušam, pat tikai pakārtoti, papildinoši vai pasīvi, aizliegtās vienošanās īstenošanu. Kas attiecas uz otro nosacījumu, minētajam uzņēmumam jāizsaka paša nodoms, kas parāda, ka tas piekrīt, lai arī netieši, aizliegtās vienošanās mērķiem.

124 Šajā lietā vispirms ir pierādīts, ka *Deltafina* aktīvi un tieši veicināja apstrādātāju aizliegtās vienošanās īstenošanu pārkāpuma laikā.

125 Tā lietas materiāli pierāda, ka divi *Deltafina* pārstāvji, šajā gadījumā *M*., tās prezidents, un *C*., tās iepirkumu direktors, ir piedalījušies apstrādātāju aizliegtās vienošanās pirmajā tikšanās, proti, 1996. gada 13. martā Madridē, kuras gaitā tika pārrunātas jēltabakas iepirkuma cenas un apjomi 1996./1997. tirdzniecības gadam un tika noslēgta vienošanās par cenām. No telefaksa 1996. gada 10. aprīļa sūtījuma, ko *WWTE* adresējusi *Deltafina* un kas minēts apstrīdētā lēmuma 95. apsvērumā, izriet, ka pēdējā minētā ir aktīvi veicinājusi šīs vienošanās noslēgšanu un ir sagatavojusi to saturošo protokolu. No šīs telefaksa sūtījuma kopijas izriet arī, kā arī no viena telefaksa sūtījuma, ko *Agroexpansión* nosūtījusi *Deltafina* 1996. gada 22. aprīlī, ka *WWTE* un *Agroexpansión* ir sūdzējušās *Deltafina* par to, ka *Cetarsa* nepilda vienošanos.

126 Vēl viena apstrādātāju aizliegtās vienošanās sanāksme tika paredzēta 1996. gada 17. decembrī, klātesot *M*. Pēdējais minētais, kā arī *C*. piedalījās arī apstrādātāju aizliegtās vienošanās sanāksmē 1997. gada 30. janvārī Romā, kuras laikā tika noslēgtas vienošanās par jēltabakas iepirkuma cenām un apjomiem 1997./1998. tirdzniecības gadam. No lietas materiāliem izriet, ka *M*. saglabāja piezīmes, kuras Spānijas apstrādātāji sagatavoja un parakstīja šīs pēdējās minētās vienošanās laikā un kurās detalizēti atspoguļotas šīs dažādās vienošanās, un ka vēlāk pēc šo pašu apstrādātāju lūguma viņš tās ir iznīcinājis.

127 Vēlāk vairākkārt *WWTE* un *Agroexpansión* informēja *Deltafina* par situāciju Spānijas jēltabakas tirgū un ir sūdzējušās tai par šī sprieduma 126. punktā minēto vienošanos neizpildi, kā arī par citām vienošanās, kas tika noslēgtas 1997. gada pirmajos mēnešos. Tā 1997. gada 29. aprīlī *WWTE* nosūtīja telefaksa sūtījumu *M*., kurā tā viņam norādīja, ka minimālā (vidējā) cena, ko *Cetarsa* ir piekritusi maksāt ražotājiem, ir vienošanās, ko apstrādātāji noslēdza *M*. klātbūtnē, pārkāpums un ka tādējādi ir neiespējams pildīt saistības maksāt vidējo cenu 50/60 Spānijas pesetas (ESP) par kilogramu. Atbildot uz šo telefaksa sūtījumu, *M*. ar tās pašas dienas telefaksa sūtījumu, izmantojot *Deltafina* veidlapu, aicināja *WWTE* "saglabāt mieru", norādot tai, ka "pārmaksāšana nevienam

nepalīdz". 1997. gada 30. aprīlī *Agroexpansión* nosūtīja *M*. telefaksa sūtījumu, kurā tā tostarp norādīja, ka "vienošanās un tikšanās ar pārējiem apstrādātājiem [esot] pārāk sterilas un muļķīgas" un ka tā "[ir] ievērojusi kompromisu un nopirk[usi] 5 miljonus kilogramu, tomēr maksājot par to ESP 30 vairāk nekā iepriekšējā gadā". 1997. gada 9. jūlija telefaksa sūtījumā *WWTE* no jauna sūdzējās *Deltafina* par *Cetarsa* rīcību, tostarp uzsverot nepieciešamību "iegūt mieru nozarē" un panākt "vienošanos nevienojoties". Šajā telefaksa sūtījumā *WWTE* arī norādīja: "Kā Tu esi vairākkārt teicis, vienošanās par cenām nav iespējama bez vienošanās par daudzumiem. Vienošanās par daudzumiem nevar būt tikai uz gadu [..]. Ir jāpanāk vienošanās, iespējams, uz pieciem gadiem [vai] kā minimums uz trim gadiem."

128 *Agroexpansión* 1997. gada 1. oktobrī nosūtīja telefaksa sūtījumu *Deltafina*, lai to informētu, ka *WWTE* ir piekritusi maksāt augstākas cenas nekā tās, par kurām tika panākta vienošanās. Reaģējot uz šo sūtījumu, *M*. tajā pašā dienā uzrakstīja *WWTE*, izmantojot *Deltafina* veidlapu, lai tai norādītu, ka, ja šī informācija izrādītos pareiza, rastos virkne problēmu un ka tās rīcība varētu tikt iztulkota kā "bīstams uzbrukums" *Agroexpansión*. Ar 1997. gada 2. oktobra telefaksa sūtījumu *Deltafina* izklāstīja *WWTE* savu nostāju šajā jautājumā.

129 1997. gada 6. novembrī *WWTE* nosūtīja *Deltafina* telefaksa sūtījumu, kurā tostarp norādīja, ka ir mēģinājusi "visiem līdzekļiem" panākt vienošanos par daudzumiem un ka tikšanās reizē, kas būšot 20. novembrī ap pārējiem apstrādātājiem, tā piedāvāšot "depozītu par vienošanos, deponējot būtiskas naudas summas, kas sniedz drošību nolīgumu izpildē". Šim telefaksa sūtījumam bija pievienota tabula ar informāciju par konkrētām cenām, kuras maksā katrs no Spānijas apstrādātājiem.

130 *Taes* informēja *Deltafina* par pamatlīgumu iepirkuma nosacījumiem 1998./1999. tirdzniecības gadam, ko apstrādātāji noslēguši Madrides tikšanās reizē 1998. gada 20. janvārī, sākot ar nākamo dienu pēc šīs tikšanās.

131 No *Agroexpansión* 1999. gada 6. aprīļa darbības ziņojuma izriet, ka 1999. gada martā *M*. piedalījās sanāksmē ar Spānijas apstrādātājiem un *Anetab*, kuras laikā tika pārrunātas jēltabakas cenas un jēltabakas iepirkuma daudzumu sadalījums 1999./2000. tirdzniecības gadam.

132 Visbeidzot 2000. gadā *Deltafina* piedalījās sarunās starp apstrādātājiem un ražotāju pārstāvjiem par cenu robežām jēltabakas pārpalikumam 1999. gadā. Konkrētāk, ņemot vērā *Anetab* sanāksmi, kurai bija jānotiek 2000. gada februāra beigās, *M*. 2000. gada 15. februārī nosūtīja telefaksa sūtījumu uz *Deltafina* veidlapas *Cetarsa*, *Agroexpansión* un *WWTE*, lai tās varētu izteikt savas domas, padomus un ieteikumus šajā sakarā.

133 Turklāt, ņemot vērā visus objektīvos apstākļus, kas raksturo *Deltafina* dalību, ir jākonstatē, ka tā veicināja apstrādātāju aizliegto vienošanos, labi zinot iemeslu un ar iepriekšēju nodomu. *Deltafina* vai nu nevarēja ignorēt, vai acīmredzami zināja par šīs aizliegtās vienošanās pret konkurenci vērsto un nelikumīgo mērķi, mērķi, kas bija acīmredzams tostarp pret konkurenci vērstajās sanāksmēs, jutīgas informācijas apmaiņā, kurā tā aktīvi piedalījās visā pārkāpuma laikā, un no ziņojuma, kas glabājās pie tās un kurā bija detalizēti norādīti atsevišķi nolīgumi par jēltabakas cenām un iepirkuma daudzumiem. Ir jāpiebilst šajā kontekstā, ka, ņemot vērā nozīmīgo vietu, kas tai bija Spānijas apstrādātās jēltabakas iepirkuma tirgū un tās atbildīgo lomu *Universal* grupas komercdarbības koordinācijā un uzraudzībā Eiropā (skat. tālāk 142. un 268.–272. punktu), *Deltafina* bija ieinteresēta attiecīgo ierobežojošo darbību īstenošanā.

134 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, ir jākonstatē, ka Komisija, juridiski pamatoti un nepārkāpjot *Deltafina* tiesības uz aizstāvību, apstrīdētajā lēmumā uzskatīja, ka prasītāja ir saucama pie atbildības par pārkāpumu, ko veido apstrādātāju aizliegtā vienošanās.

135 Tādējādi pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

Par otro daļu sakarā ar to, ka *Deltafina* pārmestā rīcība patiesībā ir jāpārmet tās prezidentam

— Lietas dalībnieku argumenti

136 *Deltafina* norāda, ka tai pārmesto rīcību var piedēvēt tikai tās prezidentam M., tā kā tieši viņš apstrādātāju aizliegtās vienošanās ietvaros rīkojās pats personīgi, nevis kā sabiedrības pārstāvis vai institūcija.

137 Tā precizē, ka Spānijas apstrādātāji izvēlējās M. kā "to nolīgumu sargu" to neitralitātes garantiju dēļ, ko viņš piedāvāja, un autoritātes dēļ, kas viņam bija tabakas industrijā gan Spānijā un Itālijā, gan visā pasaulē.

138 Komisija lūdz noraidīt *Deltafina* argumentus.

— Vispārējās tiesas vērtējums

139 Ir jākonstatē, ka no virknes pierādījumu lietas materiālos izriet, ka *M*. piedalījās apstrādātāju aizliegtajā vienošanās nevis personiski, bet kā *Deltafina* pārstāvis.

140 Šajā sakarā vispirms ir jāatgādina, ka *M*. ir šīs sabiedrības prezidents.

141 Turklāt ir jānorāda, ka atsevišķās aizliegtās vienošanās sanāksmēs *M*. pavadīja otrs *Deltafina* pārstāvis, kurš veica būtiskas funkcijas šajā sabiedrībā (skat. šī sprieduma 125. un 126. punktu). Kā arī ir jākonstatē, ka Romas 1997. gada 30. janvāra tikšanās (skat. šī sprieduma 126. punktu) norisinājās *Deltafina* telpās un ka dažādie sūtījumi, kurus *M*. adresēja Spānijas apstrādātājiem apstrādātāju aizliegtās vienošanās ietvaros, bija uz [šīs] sabiedrības veidlapām. Turklāt 1997. gada 29. aprīļa telefaksa sūtījumā *WWTE M*. blakus savam vārdam norāda sabiedrības nosaukumu (skat. šī sprieduma 127. punktu).

142 Visbeidzot ir skaidrs, ka *M*. dalības apstrādātāju aizliegtajā vienošanās mērķis bija aizstāvēt *Deltafina* komercintereses Spānijas tirgū. Tā, pirmkārt, ir jānorāda, ka *Deltafina* atbild par *Universal* grupas komercdarbības koordināciju un uzraudzību Eiropā un ka tādējādi tā ir tieši ieinteresēta tās Spānijas māsas sabiedrības *Taes* jēltabakas iepirkuma darbībās. Otrkārt, *Deltafina* papildus tam, ka tā ir iegādājusies gandrīz visu *Taes* apstrādātās tabakas produkciju (apstrīdētā lēmuma 27. apsvērums), noslēdza būtiskus apstrādātās tabakas iegādes līgumus ar *Cetarsa* (apstrīdētā lēmuma 20. un 29. apsvērums) un ar *Agroexpansión* (apstrīdētā lēmuma 21. un 29. apsvērums). Kā izriet no vairākiem dokumentiem lietas materiālos un par ko nav strīda lietas dalībniekiem, Spānijas apstrādātāju maksātā cena par jēltabakas iegādi tieši ietekmēja

cenu, ko *Deltafina* maksāja par apstrādātās tabakas iegādi (skat. arī apstrīdētā lēmuma 32. apsvērumu).

143 Ir arī jānorāda, ka *Taes* savā 2002. gada 18. februāra rakstveida iesniegumā (skat. šī sprieduma 9. punktu) norāda, ka *Deltafina* bija ieinteresēta līguma noslēgšanā par 1999. gada pārpalikuma jēltabakas iegādes cenām, jo tā vēlējās iegādāties apstrādātās tabakas papilddaudzumus. Ir jāpiebilst, ka vairākkārt vēstuļu apmaiņā starp *Deltafina* un Spānijas apstrādātājiem apstrādātāju aizliegtās vienošanās ietvaros ir tieši norādīts uz prasītājas situāciju.

144 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, otrā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

Par trešo pamatu sakarā ar to, ka Komisija ir liegusi *Deltafina* piekļuvi atsevišķiem apsūdzošiem dokumentiem.

— Lietas dalībnieku argumenti

145 *Deltafina* apgalvo, ka Komisija, liedzot tai piekļuvi dokumentiem, kuros pierādīta tās apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītājas loma, ir aizskārusi tās tiesības uz aizstāvību un tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu.

146 Šajā sakarā tā norāda, ka Komisija nav izskatījusi lūgumu ar mērķi saņemt piekļuvi citu uzņēmumu paziņojuma par iebildumiem adresātu iesniegtajiem apsvērumiem, atbildot uz šo paziņojumu, ko tā nosūtīja ar 2004. gada 23. marta telefaksa sūtījumu un atkārtoja ar 2004. gada 24. novembra telefaksa sūtījumu. Galvenie fakti, uz kuriem Komisija atsaucoties apstrīdētajā lēmumā, lai tai piedēvētu vadītājas lomu, esot atsevišķas rindkopas *Agroexpansión* un *WWTE* atbildēs uz paziņojumu par iebildumiem.

147 Komisija apstrīd, ka, lai konstatētu, ka *Deltafina* bija apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītājas loma, tā esot pamatojusies uz *Agroexpansión* un *WWTE* atbildēm uz paziņojumu par iebildumiem. Kā izrietot no apstrīdētā lēmuma 436. apsvēruma, savās atbildēs *Agroexpansión* un *WWTE* esot tikai apstiprinājušas šo lomu vai, precīzāk, "faktus, kas izriet no šīs lomas". Tā neesot norādījusi nevienu faktu, kas jau nebūtu ticis norādīts attiecībā uz *Deltafina* paziņojumā par iebildumiem un attiecībā uz kuru pēdējā minētā nebūtu varējusi aizstāvēties.

— Vispārējās tiesas vērtējums

148 Tādu pašu iemeslu dēļ, kādi ir minēti šī sprieduma 70.–73. un 105. punktā, apgalvojumi, kurus *Deltafina* izsaka šīs daļas pamatojumam, ir jānoraida kā neefektīvi. Tie tiks pārbaudīti šī sprieduma sestā pamata ietvaros, kuru *Deltafina* norāda, lai pamatotu prasījumus ar mērķi samazināt tās naudas soda summu.

Par ceturto daļu sakarā ar to, ka Komisija paziņojumā par iebildumiem nav pietiekami skaidri definējusi konkrēto preču un ģeogrāfisko tirgu

— Lietas dalībnieku argumenti

149 *Deltafina* norāda, ka Komisija nav pietiekami skaidri definējusi paziņojumā par iebildumiem attiecīgo preču un ģeogrāfisko tirgu un ka šī fakta dēļ tā ir būtiski aizskārusi *Deltafina* tiesības uz aizstāvību.

150 Kā uzskata *Deltafina*, ja šis tirgus būtu ticis definēts "ar vēlamo skaidrību" paziņojumā par iebildumiem, tā būtu varējusi norādīt Komisijai faktus un juridiskus argumentus, lai izdarītu citus secinājumus, nevis apstrīdētajā lēmumā esošos. Konkrētāk, tas būtu ļāvis norādīt argumentus par tās esamību attiecīgajā tirgū un tās lomu tajā.

151 Komisija noraida *Deltafina* apgalvojumus.

— Vispārējās tiesas vērtējums

152 Vispirms ir jākonstatē, ka no paziņojuma par iebildumiem pietiekami skaidri un precīzi izriet, ka konkrētais tirgus ir Spānijas jēltabakas iepirkuma un pirmapstrādes tirgus. Paziņojumā par iebildumiem, tāpat kā apstrīdētajā lēmumā (skat. šī sprieduma

82. un 83. punktu), Komisija detalizēti apraksta jēltabakas pirmapstrādes uzņēmumus Spānijā — tostarp precizējot to jēltabakas iepirkuma un apstrādes darbības, kā arī to savstarpējās komercattiecības —, jēltabakas ražotājus un to pārstāvjus, dažādus jēltabakas nozares aspektus Spānijā, tostarp ražošanas reģionus, ražošanas apjomu un vērtību, apgrozījuma vērtību, dažādās jēltabakas šķirnes un (maksimālās) vidējās piegādes cenas katrai jēltabakas šķirnei, kā arī Kopienu un Spānijas tiesisko regulējumu, kas piemērojams jēltabakai (skat. paziņojuma par iebildumiem 15.–81. punktu). Komisijas šādi veiktā analīze paziņojumā par iebildumiem pilnībā ļauj zināt tirgus, kurā tiek izkropļota konkurence, darbības nosacījumus.

153 Turklāt ir jākonstatē, ka no *Deltafina* atbildes uz paziņojumu par iebildumiem izriet, ka pēdējā minētā ne tikai bija labi sapratusi veidu, kādā Komisija aptvēra tirgu, par ko ir šī lieta, bet arī izklāstīja savu nostāju par tās lomu šajā tirgū.

154 Šajos apstākļos otrā pamata ceturtā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

155 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, otro pamatu nevar apstiprināt.

Par trešo pamatu sakarā ar EKL 81. panta 1. punkta, Regulas Nr. 1/2003 2. panta un Pamatnostādņu par [EKL] 81. un 82. pantā esošo jēdzienu "iespaidot tirdzniecību" 43. punkta pārkāpumu, kā arī par pamatojuma nenorādīšanu

Lietas dalībnieku argumenti

156 *Deltafina* apgalvo, ka Komisija nav pietiekami pierādījusi, ka attiecīgās ierobežojošās darbības iespaido tirdzniecību dalībvalstu starpā.

157 Lai pamatotu šo apgalvojumu, vispirms tā izklāsta, ka Komisija nonāk pretrunās, apgalvojot, no vienas puses, apstrīdētā lēmuma 316. apsvērumā, ka "apstrādātāju un *Deltafina* aizliegtajai vienošanās [..] var būt [..] [tieša vai netieša, faktiska vai potenciāla] ietekme uz tirdzniecības plūsmu starp Spāniju un citām dalībvalstīm, jo [tās] mērķis bija nodrošināt Spānijas apstrādātās tabakas eksportu" un, no otras puses, apstrīdētā lēmuma 412. apsvērumā, ka tai "nav neapstrīdamu faktu par ražotāju un apstrādātāju veikto pārkāpumu reālajām sekām tirgū".

158 Turklāt *Deltafina* kritizē to, ka Komisija prezumēja, ka šajā lietā tika iespaidota tirdzniecība starp dalībvalstīm "tikai viena objektīva iemesla dēļ, ka no atbilstošā tirgus iespējami atšķirīga prece varētu tikt dažreiz eksportēta uz citiem tirgiem". Tā Komisija ņemot vērā lejupējo tirgu attiecībā pret konkrēto tirgu, šim lejupējam tirgum esot apstrādātās tabakas tirgum. Kā arī Komisija neaprakstot ne šajā lejupējā tirgū "esošos spēkus", ne arī izklāstot, kā to varētu ietekmēt "pret konkurenci vērstā nozīmē" rīcība,

kas notiek attiecīgajā tirgū. *Deltafina* pārmet Komisijai arī to, ka tā nav ņēmusi vērā faktu, ka jēltabakas tirgus ir "tikai nacionāls" tirgus, jo uzņēmumi, kas nav Spānijas uzņēmumi, Spānijā netiek uzskatīti par apstrādātājiem un nevar iegādāties jēltabaku no Spānijas ražotājiem. Tā piebilst, ka Spānijas izcelsmes jēltabaka netiek importēta, ne arī jēltabaka tiek eksportēta uz šo valsti.

159 *Deltafina* pārmet Komisijai arī, ka tā nav ievērojusi Pamatnostādņu par [EKL] 81. un 82. pantā esošo jēdzienu "iespaidot tirdzniecību" 43. punktu, kurā tostarp ir paredzēts, ka "iespējamība, ka noteiktam nolīgumam ir bijusi netieša vai iespējama ietekme, ir jāizskaidro iestādei [..], kura norāda, ka tirdzniecība var tikt skarta ievērojami," un ka "hipotētiska vai teorētiska ietekme nav pietiekoša, lai konstatētu, ka piemērojamas Kopienu tiesības".

160 Visbeidzot *Deltafina* norāda, ka attiecīgā aizliegtā vienošanās ir līdzīga "aizliegtai vienošanās, kas attiecas uz vienu dalībvalsti" Pamatnostādņu par [EKL] 81. un 82. pantā ietverto jēdzienu "iespaids uz tirdzniecību" 78.–82. punkta izpratnē. Tā piebilst, ka saskaņā ar šīm pašām pamatnostādnēm "spēja, kas ir šīm aizliegtajām vienošanās izkropļot konkurenci, galvenokārt sakņojas to spējā izslēgt konkurentus no citām dalībvalstīm". Apstrīdētajā lēmumā neesot neviena fakta, kas ļautu pierādīt šādu izslēdzošu iedarbību šajā lietā. Patiesībā, kā uzskata *Deltafina*, normatīvās barjeras, kas traucē ārvalstu apstrādes uzņēmumiem veikt uzņēmējdarbību Spānijā, un jēltabakas raksturīgās īpašības, kas liek šo produktu apstrādāt tūlīt pēc novākšanas un novākšanas vietas tuvumā, "padara maz iespējamu pat netiešu seku rašanos, kuru iestāšanās pārveidotu pilnībā hipotētisku iespaidu uz tirdzniecību par potenciālu iespaidu".

161 Komisija uzskata, ka trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

162 Vispirms tā uzsver, ka nosacījums par iespaidu uz tirdzniecību starp dalībvalstīm ir izpildīts, ja, pamatojoties uz tiesisku un faktisku faktoru kopumu, attiecīgais nolīgums ļauj pietiekami precīzi paredzēt, ka tam varētu būt tieša vai netieša, faktiska vai potenciāla ietekme uz tirdzniecības plūsmu starp dalībvalstīm. Tādējādi EKL 81. panta piemērošanai neesot nepieciešams pierādīt, ka tirdzniecība tiešām tiek ietekmēta.

163 Turklāt Komisija norāda, ka apstrīdētā lēmuma 316. un 317. apsvērumā tā izklāstīja iemeslus, kuru dēļ attiecīgās ierobežojošās darbības "varēja potenciāli" ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tā uzskata, ka nav pretrunu starp apstrīdētā lēmuma 316. un 412. apsvērumu.

164 Komisija arī norāda, ka *Deltafina* neapstrīd, ka aizliegtā vienošanās par jēltabakas iepirkuma cenu varētu atbalsoties uz apstrādātās jēltabakas cenu, ne arī to, ka Spānijas apstrādātā jēltabaka galvenokārt ir paredzēta eksportam. Tā uzskata, ka, ņemot vērā šos apstākļus, tai nebija pienākuma aprakstīt apstrādātās tabakas tirgu, pirms tā varēja secināt, ka aizliegtai vienošanās var būt ietekme uz šīs preces eksportu.

165 Visbeidzot Komisija noraida *Deltafina* apgalvojumu, ka, tā kā attiecīgā aizliegtā vienošanās līdzinās aizliegtai vienošanās, kura attiecas uz vienu dalībvalsti, tai bija pienākums pierādīt, ka tās sekas bija konkurentu no citām dalībvalstīm izslēgšana. Šajā sakarā tā tostarp norāda uz apstrīdētā lēmuma 317. apsvērumu.

Vispārējās tiesas vērtējums

166 Katrā ziņā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 81. un 82. pantā definētā pārkāpuma pazīmes par ietekmi uz tirdzniecību dalībvalstu starpā interpretēšanai un piemērošanai jāizriet no šās pazīmes mērķa norobežot Kopienas tiesību aktu un dalībvalstu tiesību aktu piemērošanas jomu attiecībā uz konkurences noteikumiem. Turklāt uz Kopienu tiesību aktu piemērošanas jomu attiecas visas aizliegtās vienošanās un jebkāda veida prakse, kas varētu apdraudēt tirdzniecības brīvību dalībvalstu starpā tādējādi, ka tās var negatīvi ietekmēt dalībvalstu vienotā tirgus mērķu īstenošanu, it īpaši norobežojot valstu iekšējo tirgu vai mainot konkurences struktūru kopējā tirgū (1979. gada 31. maija spriedums lietā 22/78 *Hugin Kassaregister* un *Hugin Cash Registers*/Komisija, *Recueil*, 1869. lpp., 17. punkts, un 2001. gada 25. oktobra spriedums lietā C-475/99 *Ambulanz Glöckner*, *Recueil*, I-8089. lpp., 47. punkts).

167 Lēmums, nolīgums vai darbība var ietekmēt tirdzniecību dalībvalstu starpā tikai tad, ja, ņemot vērā faktisko un tiesisko apstākļu kopumu, ar pietiekamu iespējamības pakāpi var paredzēt, ka tie tieši vai netieši, faktiski vai potenciāli var ietekmēt tirdzniecības plūsmas dalībvalstu starpā tādējādi, ka tas var negatīvi ietekmēt vienotā, starp valstīm izveidotā tirgus mērķu īstenošanu. Turklāt šāda ietekme nevar būt maznozīmīga (1998. gada 28. aprīļa spriedums lietā C-306/96 *Javico*, *Recueil*, I-1983. lpp., 16. punkts, un iepriekš 166. punktā minētais spriedums lietā *Ambulanz Glöckner*, 48. punkts).

168 Tādējādi ietekme uz Kopienas iekšējo tirdzniecību parasti izriet no vairāku apstākļu apvienojuma, kuriem, katram atsevišķi ņemtam, nav noteikti jābūt noteicošiem (1999. gada 21. janvāra spriedums apvienotajās lietās C-215/96 un C-216/96 *Bagnasco* u.c., *Recueil*, I-135. lpp., 47. punkts, un 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-359/01 P *British Sugar*/Komisija, *Recueil*, I-4933. lpp., 27. punkts).

169 Judikatūrā ir arī precizēts, ka EKL 81. panta 1. punktā nav prasīts, lai šajā normā paredzētās aizliegtās vienošanās ievērojami iespaidotu tirdzniecību Kopienas iekšienē, bet tajā ir prasīts, lai šīs aizliegtās vienošanās pēc sava rakstura varētu radīt šādas sekas (skat. 2006. gada 23. novembra spriedumu lietā C-238/05 *Asnef-Equifax* un *Administración del Estado*, Krājums, I-11125. lpp., 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

170 Šajā lietā ir jāuzskata, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija juridiski pietiekami ir pierādījusi, ka apstrādātāju aizliegtajai vienošanās varēja būt iespaids uz tirdzniecību starp dalībvalstīm.

171 Konkrētāk, Komisija pamatoti secināja apstrīdētā lēmuma 316. apsvērumā, ka šis EKL 81. panta piemērošanas nosacījums bija izpildīts, ņemot vērā faktu, ka apstrādātāju aizliegtā vienošanās pēc savas dabas varēja ietekmēt apstrādātās tabakas eksportu no Spānijas uz citām dalībvalstīm.

172 Šajā sakarā ir jānorāda, kā arī izriet no apstrīdētā lēmuma dažādām rindkopām (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 20., 23., 27., 32. un 84. apsvērumu), ka, pirmkārt, jēltabakas iepirkuma cena tieši ietekmēja apstrādātās tabakas cenu un, otrkārt, Spānijas apstrādātā tabaka ir galvenokārt paredzēta eksportam. Šie faktori, turklāt *Deltafina* tos neapstrīd, pietiekami pierāda, ka aizliegtā vienošanās bija tāda, kura ietekmē Spānijas apstrādātās tabakas eksportu, kādēļ *Deltafina* nebūtu jāpārmet Komisijai, ka tā nav aprakstījusi šīs preces tirgū "esošos spēkus".

173 Ir skaidrs, novērtējot, vai nosacījums par ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm ir izpildīts, Komisija ir ņēmusi vērā preci — apstrādāto tabaku — kura ir tirgū, kas ir konkrētā tirgus lejupējais tirgus. Tomēr, kā *Deltafina* to turklāt skaidri atzīst prasības

pieteikumā, šāda pieeja atbilst ne tikai judikatūrai, kurā tiek uzskatīts, ka ietekme uz tirdzniecības plūsmu starp dalībvalstīm var būt netieša (skat. šī sprieduma 167. punktu), bet arī Pamatnostādnēm par [EKL] 81. un 82. pantā ietverto jēdzienu "starpvalstu tirdzniecības iespaidošana". Tā šo pamatnostādņu 38. punktā ir norādīts, ka "nav retums, ka netieša ietekme ir saistīta ar precēm, uz kurām attiecas nolīgums", vai ka "netieša ietekme var būt tad, ja nolīgums vai darbība ietekmē uzņēmumu, kuri tādā vai citādā veidā izmantot preces, uz kurām attiecas nolīgums vai darbība, pārrobežu ekonomisko darbību" un ka "šī ietekme var, piemēram rasties, ja nolīgums vai darbība attiecas uz puspabeigtu preci, kura vairs netiek tirgota dalībvalstu starpā, bet tiek izmantota galapreces, kas tiek tirgota, piegādē".

174 Turklāt Komisijas secinājums, ka apstrādātāju aizliegtā vienošanās ir tāda, kam ir ietekme uz Spānijas apstrādātās tabakas eksportu un tādējādi uz tirdzniecību dalībvalstu starpā, nekādi nav pretrunā apgalvojumam apstrīdētā lēmuma 412. apsvērumā, ka "[tai] nav pārliecinošu pierādījumu par ražotāju un apstrādātāju izdarīto pārkāpumu reālām sekām tirgū; būtu neiespējami *a posteriori* noteikt cenu līmeni, kas būtu ticis piemērots jēltabakas tirgū Spānijā, ja nebūtu attiecīgo darbību". Ar šo apgalvojumu, kas izteikts pārkāpuma smaguma pārbaudes kontekstā, Komisija tikai konstatē, ka tā nespēj precīzi aprēķināt apstrādātāju aizliegtās vienošanās patiesās sekas tirgū. Tā tomēr neizslēdz, ka aizliegtai vienošanās varētu būt šādas sekas. Tieši pretēji, kā arī tiks detalizētāk izklāstīts 245.–259. punktā, apstrīdētajā lēmumā Komisija, izvērtējot pārkāpuma smagumu, ņēma vērā faktu, ka kopš 1998. gada apstrādātāju aizliegtā vienošanās bija ar konkrētām sekām tirgū.

175 Tā kā pamatojums, ko Komisija izmanto apstrīdētā lēmuma 316. apsvērumā, pats pietiekami pierāda iepriekš minēto iemeslu dēļ, ka apstrādātāju aizliegtajai vienošanās varēja būt ietekme uz tirdzniecību dalībvalstu starpā, nav jāpārbauda kritika, ko *Deltafina* norāda attiecībā uz šo argumentu, kuru Komisija apstrīdētā lēmuma 317. apsvērumā izsaka vēl papildus, ka "aizliegtas vienošanās, kura ir jūtama visā dalībvalsts teritorijā, saskaņā ar tās būtību sekas ir nacionāla rakstura atdalīšanas konsolidēšana, kas tādējādi traucē [EK] līgumā vēlamai ekonomiskai mijiedarbībai".

176 Visbeidzot attiecībā uz apstrādātāju aizliegtās vienošanās iespaida uz tirdzniecību manāmo raksturu ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 317. apsvērumā Komisija norādīja, ka šajā aizliegtajā vienošanās bija apvienoti visi Spānijā zināmie apstrādātāji, ka pēdējie minētie iepirka gandrīz visu katrā gadā Spānijā saražoto jēltabaku, ka aizliegtā vienošanās attiecās uz visu šādi iegādāto jēltabaku un ka jēltabaka, tikko kā apstrādāta, parasti tika pārdota eksportam. Šie dažādie faktori juridiski pietiekami pierāda, ka apstrādātāju aizliegtā vienošanās bija tāda, kam ir jūtama ietekme uz tirdzniecību Kopienas iekšienē.

177 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

178 Tādējādi prasījumi atcelt apstrīdēto lēmumu nevar tikt pieņemti.

3. *Par prasījumiem samazināt naudas soda summu*

Par ceturto pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 2. panta un 23. panta 2. punkta pārkāpumu, pamatnostādņu 1.A punkta un 5. punkta d) apakšpunkta pārkāpumu un samērīguma principa, "vienlīdzīgas attieksmes un vienlīdzīgu sodu" principa pārkāpumu, kā arī pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu

Apstrīdētā lēmuma kopsavilkums

179 Apstrīdētā lēmuma 404.–458. apsvērumā Komisija izskata jautājumu par [lēmuma] adresātiem uzliekamajiem naudas sodiem.

180 Apstrīdētā lēmuma 405. apsvērumā tā atgādina, ka naudas soda summas noteikšanā tai ir jāņem vērā pārkāpuma smagums un ilgums.

181 Lai noteiktu sākumsummu, kas nosakāma smaguma dēļ, Komisija apstrīdētā lēmuma 407.–414. apsvērumā vispirms novērtē attiecīgo pārkāpumu "raksturīgo" smagumu.

182 Vispirms apstrīdētā lēmuma 407. apsvērumā tā norāda, ka šāda vērtējuma veikšanai tai ir jāņem vērā pārkāpuma raksturs, tā konkrētā ietekme uz tirgu, ja tā ir izmērāma, un konkrētā ģeogrāfiskā tirgus plašums.

183 Turklāt apstrīdētā lēmuma 408. apsvērumā Komisija konstatē, ka "jēltabakas ražošana Spānijā veido 12 % Kopienas ražošanas kopapjoma", ka "šīs kultūras platība šajā valstī ir 14 571 hektāri un tā koncentrēta Estremadūras (84 %), Andalūzijas (11,5 %) un Kastīlijas–Leonas (3 %) autonomajās kopienās" un ka "tirgus apjoms ir diezgan neievērojams un galvenokārt aptver vienu Spānijas reģionu".

184 Turklāt apstrīdētā lēmuma 409. apsvērumā Komisija norāda, ka "pārkāpums tomēr tiek uzskatīts par ļoti smagu, jo to veido jēltabakas šķirņu cenas noteikšana Spānijā un daudzumu sadale".

185 Attiecībā, konkrētāk, uz ražotāju pārstāvjiem tā norāda apstrīdētā lēmuma 410. apsvērumā, ka tie ir piedalījušies nolīgumos un/vai saskaņotās darbībās, kuru mērķis būtībā bija cenu robežu noteikšana atbilstoši katras jēltabakas šķirnes kvalitātes šķirai — kuru iekšienē tie vienojās par jēltabakas piegādes galīgo cenu — un minimālās vidējās cenas noteikšana katram ražotājam un katrai ražotāju grupai. Tā piebilst, ka, lai gan robežas šo cenu robežu iekšienē bija ļoti plašas un varēja mainīties no 100 līdz 380 % starp minimumu un maksimumu katrā kvalitātes šķirā vienai un tai pašai jēltabakas šķirnei, tomēr, vienojoties par vidējās cenas minimālo līmeni — katram ražotājam un katrai ražotāju grupai —, ražotāju pārstāvju mērķis bija pacelt savas jēltabakas pārdošanas galīgo cenu virs līmeņa, kam būtu jāizriet no brīvas konkurences.

186 Kas attiecas uz Spānijas apstrādātājiem un *Deltafina*, apstrīdētā lēmuma 411. apsvērumā Komisija uzskata, ka papildus tam, ka ir arī vienojušies par cenu robežām atbilstoši kvalitātes šķirai un papildnosacījumiem, "tie ir slepeni vienojušies par vairākiem citiem cenas aspektiem un pārdodamajiem daudzumiem un tostarp par (maksimālo)

vidējo piegādes cenu katrai jēltabakas šķirnei (jebkurai kvalitātes šķirai) un iepērkamās jēltabakas daudzumiem katram apstrādātājam". Tā piebilst, ka, sākot no 1998. gada, tie pieņēma arī sarežģītus kompensācijas un nodošanas mehānismus, lai nodrošinātu to slepenās vienošanās par cenām un daudzumiem ievērošanu.

187 Visbeidzot apstrīdētā lēmuma 412. apsvērumā Komisija norāda, ka tai "nav pārliecinošu pierādījumu par ražotāju un apstrādātāju veikto pārkāpumu reālām sekām tirgū", jo "būtu neiespējami *a posteriori* noteikt cenu līmeni, kas tiktu piemērots jēltabakas tirgū Spānijā, ja nebūtu attiecīgo darbību". Nākamajā apsvērumā tā izklāsta, ka "tomēr var uzskatīt, ka vismaz kopš 1998. gada to slepenās cenu un daudzumu saskaņošanas pirms un pēc audzēšanas līgumu noslēgšanas un līdz galīgo darījumu noslēgšanas iespaidā apstrādātāju aizliegtā vienošanās tika pilnībā īstenota un ievērota [..] un tai bija reāli jāietekmē tirgus".

188 Apstrīdētā lēmuma 414. apsvērumā Komisija norāda, ka no iepriekš minētajiem apsvērumiem būtu jāsecina, ka abi pārkāpumi ir jākvalificē kā "ļoti smagi". Tā tomēr precizē, ka "ņems vērā preces tirgus relatīvo lielumu".

189 Otrkārt, Komisija piemēro attiecīgajiem uzņēmumiem atšķirīgu attieksmi, uzskatot, ka "ir jāņem vērā katra uzņēmuma konkrētā nozīme un tādējādi reālā tā nelikumīgās uzvedības ietekme uz konkurenci, lai katram uzņēmumam uzliktā naudas

soda atturošā ietekme būtu samērīga ar tā ieguldījumu sodāmajā nelikumīgajā rīcībā" (apstrīdētā lēmuma 415. apsvērums).

190 Vispirms tā nošķir, no vienas puses, apstrādātāju aizliegto vienošanos (apstrīdētā lēmuma 416.–424. apsvērums) un, no otras puses, ražotāju aizliegto vienošanos (apstrīdētā lēmuma 425.–431. apsvērums).

191 Tad attiecībā uz apstrādātāju aizliegto vienošanos Komisija uzskata, ka "naudas sodiem jābūt līmeņveida, ņemot vērā katras attiecīgās dalībnieces ieguldījumu nelikumīgajā rīcībā un stāvokli, ko katra attiecīgā puse ieņem tirgū" (apstrīdētā lēmuma 416. apsvērums).

192 Šajā sakarā Komisija paziņo, ka "tieši *Deltafina* ir jānosaka visaugstākā sākumsumma, jo tai ir pirmā plāna loma tirgū kā Spānijas apstrādātās tabakas galvenajai iepircējai (tās komercattiecības ar *Cetarsa*, *Agroexpansión* un *Taes* ir aprakstītas 20., 21. un 27. apsvērumā)". Kā uzskata Komisija, "no šīs pirktspējas izriet, ka *Deltafina* vairāk kā jebkurš cits spēja ietekmēt Spānijas apstrādātāju rīcību" (apstrīdētā lēmuma 417. apsvērums).

193 Kas attiecas uz Spānijas apstrādātājiem, Komisija uzskata, ka to "ieguldījums" nelikumīgajās darbībās, "aplūkojot vispārīgi, var tikt uzskatīts par līdzīgu" (apstrīdētā lēmuma 418. apsvērums). Tā uzskata, ka tomēr ir jāņem vērā katra attiecīgā apstrādātāja lielums un tirgus daļas.

194 Pamatojoties uz šo, Komisija sadala Spānijas apstrādātājus trīs kategorijās:

— pirmajā kategorijā tā ievieto *Cetarsa*, norādot uz faktu, ka tā ar aptuveni 67 % Spānijas jēltabakas iepirkuma tirgus daļu nebūt nav lielākā Spānijas apstrādātāja un tādēļ tai būtu jānosaka vislielākā sākumsumma (apstrīdētā lēmuma 419. apsvērums);

— otrajā kategorijā tā ievieto *Agroexpansión* un *WWTE*, norādot, ka tām katrai ir apmēram 15 % tirgus daļas un tām jānosaka tā pati sākumsumma (apstrīdētā lēmuma 420. apsvērums);

— visbeidzot trešajā kategorijā tā ievieto *Taes* tā iemesla dēļ, ka tai pieder tikai 1,6 % tirgus daļas un tādējādi tai jānosaka viszemākā sākumsumma (apstrīdētā lēmuma 421. apsvērums).

195 Turklāt, lai nodrošinātu naudas sodam pietiekami atturošu iedarbību, Komisija uzskata, ka *WWTE*, kā arī *Agroexpansión* noteiktajai sākumsummai ir piemērojams reizinātājs. Tā norāda šajā sakarā, ka šīs abas sabiedrības, lai gan tām pieder relatīvi lielas tirgus daļas, pieder pie daudznacionālajām sabiedrībām ar "būtisku ekonomisko un finansiālo spēku" un ka "turklāt [tās] ir rīkojušās to attiecīgo mātes sabiedrību lemjošā ietekmē" (apstrīdētā lēmuma 422. apsvērums). Komisija tādējādi uzskata par nepieciešamu palielināt šīm sabiedrībām uzlikto naudas sodu sākumsummas, to veicot, izmantojot reizinātāju, kurā ņem vērā, pirmkārt, grupu, pie kurām tās pieder, lielumu un, otrkārt, to lielumu salīdzinājumā ar citiem Spānijas apstrādātājiem (apstrīdētā lēmuma 423. apsvērums). Tā Komisija piemēro reizinātāju 1,5 — jeb

50 % palielinājumu — *WWTE* noteiktajai sākumsummai un reizinātāju 2 — jeb 100 % palielinājumu — *Agroexpansión* noteiktajai sākumsummai.

196 Ņemot vērā šos dažādos faktorus, Komisija apstrīdētā lēmuma 424. apsvērumā nosaka šādas naudas soda sākumsummas:

— *Deltafina*: EUR 8 000 000

— *Cetarsa*: EUR 8 000 000

— *WWTE*: EUR 1 800 000 x 1,5 = EUR 2 700 000

— *Agroexpansión*: EUR 1 800 000 x 2 = EUR 3 600 000

— *Taes*: EUR 200 000.

197 Visbeidzot attiecībā uz ražotāju pārstāvjiem Komisija uzskata, ka tiem katram jāuzliek tikai simbolisks naudas sods – EUR 1 000 (apstrīdētā lēmuma 425. un 430. apsvērums). Tā pamato savu nostāju tostarp ar faktu, ka "tiesību akti, kuru kontekstā notika kopīgās sarunas par tipveida līgumiem, varēja radīt diezgan daudz neskaidrību par ražotāju pārstāvju un apstrādātāju rīcības likumību" (apstrīdētā lēmuma 428. apsvērums). Tā apgalvo arī, ka ir jānorāda, ka, "tā kā sarunas par tipveida līgumiem un

to rezultāti sabiedrībai bija zināmi [..], neviena varas iestāde neapšaubīja to atbilstību Kopienas vai Spānijas likumiem, pirms tika uzsākta šīs lietas izskatīšana" (apstrīdētā lēmuma 429. apsvērums).

Lietas dalībnieku argumenti

198 Pakārtoti norādītā ceturtā pamata ietvaros *Deltafina* būtībā apgalvo, ka Komisija, vērtējot pārkāpuma smagumu un nosakot tai uzliekamā naudas soda sākumsummu, nav ievērojusi pamatnostādnes un ir pārkāpusi samērīguma principu un "vienlīdzīgas attieksmes un vienlīdzīga soda" principu. Tā arī norāda, ka apstrīdētais lēmums nav pietiekami pamatots.

199 Ceturtā pamata ietvaros *Deltafina* izsaka virkni iebildumu un argumentu, kurus var sagrupēt septiņās daļās.

200 Pirmkārt, tā kritizē faktu, ka Komisija ir kvalificējusi pārkāpumu kā "ļoti smagu", lai gan bija atzinusi, ka attiecīgajam tirgum ir "relatīvi ierobežots apjoms".

201 Otrkārt, tā pārmet Komisijai, ka tā kvalificējusi pārkāpumu kā "ļoti smagu", lai gan tai nebija nekādu pierādījumu, ka tam bija konkrēta ietekme tirgū, un tādējādi neievēroja pamatnostādņu 1.A punktu. Atsaucoties uz sava ekonomista sagatavoto 2005. gada 13. janvāra ziņojumu, tā apstiprina, ka no ziņojuma izriet, ka inkriminētajai rīcībai nebija acīmredzamu seku Spānijas jēltabakas tirgū. Konkrētāk, šajā ziņojumā tiekot

pierādīts, ka galvenās Spānijas tabakas šķirnes cena pārkāpuma laikā, nebūt ne nostabilizējoties vai samazinoties, pieauga par 21 % un ka šajā pašā laikposmā Spānijas tabakas cena "esot bijusi būtībā līdzīga Eiropas un [..] pasaules cenām".

202 Treškārt, *Deltafina* apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir pretrunīgs, ciktāl, no vienas puses, Komisija tā 413. apsvērumā norāda, ka "apstrādātāju aizliegtā vienošanās tika pilnībā īstenota un ievērota" un, no otras puses, tā apstiprina pretējo 85., 88., 111., 113., 122., 126., 130., 133., 144., 175., 186., 206., 229., 231., 232., 233., 235., 239., 244., 255., 256., 257., 284., 294., 295., 296., 307. un 319. apsvērumā.

203 Ceturtkārt, *Deltafina* apgalvo, ka Komisija ir sagrozījusi faktus, norādot apstrīdētā lēmuma 417. apsvērumā, ka tā bija galvenā Spānijas apstrādātās tabakas iepircēja un ka esošā pirktspēja tai ļāva ietekmēt Spānijas apstrādātāju rīcību. Šo apgalvojumu pamatojumam tā atsaucas uz tās ekonomista jauno 2005. gada 13. janvāra ziņojumu un konkrētāk uz šī ziņojuma 5. tabulu, no kuras izrietot, ka pārkāpuma laikā attiecībā uz Spānijas apstrādātās tabakas iepirkumu tās vidējā tirgus daļa bija 27,5 %, *Dimon* (ar to saprotot *Agroexpansión*) – 25,2 %, *Cetarsa* – 31,6 % un *Standard Commercial Tobacco Co., Inc.* (ar to saprotot *WWTE*) — apmēram 15 %.

204 *Deltafina* arī norāda, ka pretēji tam, kas norādīts apstrīdētā lēmuma kopsavilkumā, kurš publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 30. pantu, tā nebija "svarīgākais Spānijas trīs apstrādātāju klients". Atsaucoties uz iepriekš minētā tās ekonomista ziņojuma 7. tabulu, tā precizē, ka pārkāpuma laikā tā nopirka visu savas māsas sabiedrības *Taes* produkciju, vidēji 32,3 % no *Cetarsa* produkcijas, vidēji 19,8 % no *Agroexpansión* produkcijas un nelielu daļu *WWTE* produkcijas. Patiesībā, kā uzskata *Deltafina*, galvenā *Cetarsa* kliente bija "vēsturiska kliente", ar ko pēdējā minētā bija

saistīta, proti, *Altadis, SA* (pirms tam *Tabacalera*), *Agroexpansión* tā bija *Dimon* grupa un *WWTE — Standard* grupa.

205 Visbeidzot *Deltafina* kritizē Komisijas nostāju, ka tirgus daļu noteikšanai Spānijas apstrādātās tabakas iepirkuma tirgū ir jāizslēdz īstenotā cesija starp *Cetarsa* un *Tabacalera*/*Altadis* (skat. šī sprieduma 218. punktu).

206 Piektkārt, *Deltafina* norāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija atzīst, ka "tiesību akti, kuru kontekstā notika kopīgās sarunas par tipveida līgumiem, varēja radīt diezgan daudz neskaidrību par ražotāju pārstāvju un apstrādātāju rīcības likumību" (apstrīdētā lēmuma 428. apsvērums) un ka, "tā kā sarunas par tipveida līgumiem un to rezultāti sabiedrībai bija zināmi [..], neviena varas iestāde neapšaubīja to atbilstību Kopienas vai Spānijas likumiem, pirms tika uzsākta šīs lietas izskatīšana" (apstrīdētā lēmuma 429. apsvērums). Tā norāda, ka šie apstākļi izraisīja to, ka Komisija tikai ražotājiem uzlika simboliskus naudas sodus EUR 1 000 apmērā, un kritizē faktu, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija neizskaidroja, kāpēc šis pats risinājums netika piemērots *Deltafina* gadījumā. Turklāt tā apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi pamatnostādņu 5. punkta d) apakšpunktu, kurā ir paredzēts, ka, ja tiek uzlikts simbolisks naudas sods EUR 1 000 apmērā, "pamatojums šādu sodanaudu [naudas sodu] noteikšanai jāsniedz lēmuma tekstā".

207 Sestkārt, *Deltafina*, piesaucot "sodu vienlīdzību", pārmet Komisijai, ka, novērtējot pārkāpuma smagumu, tā nav ņēmusi vērā faktu, ka atšķirībā no Spānijas apstrādātājiem tā tai nebija pārmetusi "nelikumīgas aizliegtās vienošanās rīcību un vertikālas vienošanās ar ražotājiem, to asociācijām un kooperatīviem".

208 Visbeidzot un septītkārt, *Deltafina* uzskata, ka Komisija ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu, būtiski atkāpjoties no savas iepriekšējās prakses naudas sodu aprēķināšanā tādu aizliegto vienošanos gadījumā, kurā iesaistīti uzņēmumi, kas ir aktīvi tikai tajā preču tirgū, kurā norisinājās inkriminētie fakti. Atsaucoties uz sava ekonomista otro 2005. gada 13. janvāra ziņojumu, tā apgalvo, ka šāda veida aizliegtās vienošanās laikposmā no 1991. līdz 2004. gadam tika sodītas ar naudas sodiem, kuru kopējā summa vidēji atbilda 0,91 % no konkrētā tirgus vērtības. Tā arī pārmet Komisijai, ka apstrīdētajā lēmumā tā nav izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ tā uzskatīja par nepieciešamu šādi atkāpties no savas iepriekšējās prakses.

209 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, *Deltafina* lūdz Vispārējo tiesu samazināt tās naudas soda summu.

210 Komisija apgalvo, ka ceturtais pamats nav pamatots ne uz vienu no tā daļām.

211 Pirmkārt, Komisija apgalvo, ka naudas soda sākumsummas noteikšanai ir ņēmusi vērā konkrētā tirgus nelielo izmēru, lai arī attiecīgais pārkāpums savā būtībā bija "ļoti smags".

212 Otrkārt, Komisija noraida *Deltafina* argumentu, ka tai neesot bijuši pierādījumi tam, ka attiecīgajam pārkāpumam bija konkrētas sekas tirgū.

213 Šajā sakarā, pirmkārt, tā norāda, ka ierobežojošās darbības saistībā ar cenu noteikšanu un izejvielu sadalīšana ir ļoti smagi pārkāpumi, pat ja nav pierādījumu par šo darbību konkrētām sekām tirgū (Pirmās instances tiesas 1998. gada 14. maija spriedums lietā T-348/94 *Enso Española*/Komisija, *Recueil*, II-1875. lpp., 232. punkts, un

iepriekš 77. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *European Night Services* u.c./Komisija, 136. punkts).

214 Otrkārt, atsaucoties uz apstrīdētā lēmuma 413. apsvērumu, tā atkārto, ka apstrādātāju aizliegtā vienošanās tika pilnībā īstenota un ievērota vismaz no 1998. gada, un norāda, ka var saprātīgi uzskatīt, ka tai varēja būt sekas tirgū, pat ja tās nav izmērāmas. Tā piebilst, ka, ja aizliegtā vienošanās nevarēja ietekmēt jēltabakas cenu attīstību, apstrādātājiem un *Deltafina* nebūtu bijis nekāda iemesla tajā piedalīties vairāk nekā piecus gadus.

215 Treškārt, Komisija apstiprina, ka *Deltafina* ekonomista 2005. gada 13. janvāra ziņojums nepierāda, ka apstrādātāju aizliegtā vienošanās nebija ar konkrētu ietekmi tirgū.

216 Treškārt, Komisija apgalvo, ka tam, ko tā apgalvo apstrīdētā lēmuma 413. apsvērumā, nav pretrunā neviens cits šī lēmuma apsvērums, ko min *Deltafina*.

217 Ceturtkārt. Komisija uzskata, ka nav pieļāvusi kļūdu, apgalvojot, ka *Deltafina* bija pirmā plāna loma Spānijas jēltabakas iepirkuma tirgū.

218 Šajā sakarā Komisija norāda, ka savā 2005. gada 13. janvāra ziņojumā *Deltafina* ieceltais ekonomists norādīja *Cetarsa* kā apstrādātās tabakas pircēju, lai gan pēdējā minētā neiepirka apstrādāto tabaku no trešām personām. Tā norāda, ka, ja šis ekonomists

paredz iekļaut kopējā apgrozījumā Spānijas apstrādātās tabakas tirgū *Cetarsa* pārdotos daudzumus *Tabacalera*/*Altadis*, viņa ziņojumā esošie dati nav reāli, ņemot vērā, ka šie pēdējie minēti daudzumi "nevar tikt salīdzināti ar trešo eksportētāju (tādu kā *Universal*/*Deltafina*, *Standard* un *Dimon*) pārdotajiem daudzumiem, kas ir apstrādātāju aizliegtās vienošanās dinamikas pamatā". Komisija norāda, ka līdz 90. gadu vidum *Cetarsa* pārdeva gandrīz visu tabaku, ko bija apstrādājusi, *Tabacalera* un ka vismaz līdz 1998. gadam šos abus uzņēmumus kontrolēja valsts. Tā uzskata tādējādi, ka pirmajos apstrādātāju aizliegtās vienošanās gados, proti, no 1996. līdz 1998. gadam, komercdarījumi starp *Tabacalera* un *Cetarsa* ir pielīdzināmi pārdošanai tās pašas grupas iekšienē un nevar tikt ņemti vērā, aprēķinot trešo personu iegādātos tabakas daudzumus ("eksporta tabaka"). Kā uzskata Komisija, tādējādi neiekļaujot *Cetarsa* pārdoto *Tabacalera*/*Altadis*, *Deltafina* vidējā tirgus daļa Spānijas apstrādātās tabakas tirgū laikā no 1996. līdz 2001. gadam ir nepārprotami lielāka par 27,5 % un katrā ziņā vislielākā.

219 Komisija piebilst, ka nav šaubu, ka *Deltafina* bija arī galvenā *Cetarsa*, *Agroexpansión* un *Taes* kliente.

220 Visbeidzot Komisija, atsaucoties uz konkrētām apstrīdētā lēmuma rindkopām, norāda, ka *Deltafina* uzturēja vēl citas "komerciālas saites ar apstrādātājiem, kuri bija parakstījuši ar *Cetarsa* apstrādes un kulšanas līgumus attiecībā uz daļu no *Taes* un *Agroexpansión* tabakas".

221 Kā uzskata Komisija, *Taes*, *Agroexpansión* un *Cetarsa* tabakas iepirkuma un līgumu noslēgšanas dēļ ar *Cetarsa* par *Taes* tabakas apstrādi, *Deltafina* Spānijas tirgū bija "pilnīgi noteikti īpašs" stāvoklis.

222 Piektkārt, Komisija apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā ir pietiekami pamatojusi savu vērtējumu sekām, ko no Spānijas normatīvā regulējuma izrietošā neskaidrība ir radījusi dažādo uzņēmumu un attiecīgo asociāciju rīcībai.

223 Sestkārt, Komisija noraida kā nepamatotu kritiku par to, ka nav ņemts vērā fakts, ka *Deltafina* nav pārmesta dalība "nelikumīgās vertikālās sarunās" ar ražotājiem, to asociācijām un to kooperatīviem.

224 Septītkārt, Komisija norāda, ka tā nekad nav ne formāli, ne neformāli apņēmusies ievērot praksi naudas sodu summu aprēķinā, uz ko atsaucas *Deltafina*. Turklāt tā atgādina, ka Regulas Nr. 1/2003 ietvaros tai ir plaša rīcības brīvība, nosakot naudas sodu summu, ka tā novērtē pārkāpuma smagumu, izmantojot vairākus faktorus, kas nav no ierobežojoša un izsmeļoša vērā ņemamo kritēriju saraksta, un ka tās agrākā lēmumu pieņemšanas prakse pati par sevi nav juridisks kritērijs attiecībā uz naudas sodiem konkurences jautājumos, kā to nosaka vienīgi Regulā Nr. 1/2003.

Vispārējās tiesas vērtējums

225 Pirms izskatīt dažādos *Deltafina* izteiktos argumentus, ir jāizklāsta daži vispārēji apsvērumi par naudas sodu summas noteikšanu un, konkrētāk, par pārkāpuma smaguma vērtējumu.

— Vispārīgi apsvērumi

226 Saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punktu, "nosakot soda naudas apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu". Tāda pati norāde bija Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta otrajā daļā, kas bija piemērojama šajā lietā aplūkotā pārkāpuma datumā.

227 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijai ir rīcības brīvība, nosakot naudas soda sākumsummas apmēru, lai mudinātu uzņēmumus rīkoties, ievērojot konkurences tiesību normas (Pirmās instances tiesas 1995. gada 6. aprīļa spriedums lietā T-150/89 *Martinelli*/Komisija, *Recueil*, II-1165. lpp., 59. punkts; 1996. gada 11. decembra spriedums lietā T-49/95 *Van Megen Sports*/Komisija, *Recueil*, II-1799. lpp., 53. punkts, un 1997. gada 21. oktobra spriedums lietā T-229/94 *Deutsche Bahn*/Komisija, *Recueil*, II-1689. lpp., 127. punkts).

228 Arī saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pārkāpumu smagums jānoskaidro, pamatojoties uz ļoti daudziem apstākļiem, piemēram, īpašajiem lietas apstākļiem, lietā pastāvošo situāciju un naudas sodu preventīvo raksturu, kaut arī nav izstrādāts saistošs vai izsmeļošs to kritēriju saraksts, kas obligāti jāņem vērā (2005. gada 28. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, Krājums, I-5425. lpp., 241. punkts, un iepriekš 34. punktā minētais spriedums lietā *Dalmine*/Komisija, 129. punkts).

229 Šajā lietā no apstrīdētā lēmuma izriet, ka dažādajiem adresātiem uzliktā naudas soda summu Komisija noteica, pamatojoties uz vispārēju metodiku, kas tai piemērojama saskaņā ar pamatnostādnēm, pat ja minētajā lēmumā tā uz tām skaidri nenorāda.

230 Lai gan pamatnostādnes nevar kvalificēt kā tiesību normas, kuras pārvaldes iestādei jebkurā gadījumā ir jāievēro, tās tomēr paredz rīcības normu, kas norāda uz praksi, kura jāievēro un no kuras īpašā gadījumā pārvaldes iestādes nevar atkāpties, nenorādot iemeslus, kuri būtu saderīgi ar vienlīdzīgas attieksmes principu (Tiesas 2006. gada 18. maija spriedums lietā C-397/03 P *Archer Daniels Midland* un A*rcher Daniels Midland Ingredients*/Komisija, Krājums, I-4429. lpp., 91. punkts). Tas, ka Komisija pamatnostādnēs ir precizējusi savu pieeju jautājumā par pārkāpuma smaguma novērtējumu, neliedz tai pārkāpuma smagumu novērtēt vispārīgi atkarībā no visiem atbilstošajiem apstākļiem, kas pastāv konkrētajā gadījumā, tai skaitā apstākļiem, kas pamatnostādnēs nav minēti tieši (Pirmās instances tiesas 2006. gada 14. decembra spriedums apvienotajās lietās no T-259/02 līdz T-264/02 un T-271/02 *Raiffeisen Zentralbank Österreich* u.c./Komisija, Krājums, II-5169. lpp., 237. punkts).

231 Saskaņā ar pamatnostādnēs paredzēto metodi, aprēķinot attiecīgajiem uzņēmumiem piemērojamā naudas soda apmēru, par sākumpunktu Komisija izmanto summu, kura ir noteikta, pamatojoties uz pārkāpuma smagumu. Pārkāpuma smaguma noteikšanā ir jāņem vērā paša pārkāpuma būtība, tā konkrētais iespaids uz tirgu, ja to var novērtēt, un konkrētā ģeogrāfiskā tirgus apmērs (Pamatnostādņu 1.A punkta pirmā daļa).

232 Šajā sakarā pārkāpumi ir sadalīti trijās kategorijās, t.i., "sīkāki pārkāpumi", par kuriem paredzētais naudas soda apmērs ir no EUR 1 000 līdz 1 miljonam, "smagi pārkāpumi", par kuriem paredzētais naudas soda apmērs ir no EUR 1 miljona līdz EUR 20 miljoniem, un "sevišķi smagi pārkāpumi", par kuriem paredzētais naudas soda apmērs pārsniedz EUR 20 miljonus (1.A punkta otrā daļa, no pirmā līdz trešajam ievilkumam). Kas attiecas uz sevišķi smagiem pārkāpumiem, Komisija precizē, ka runa būtībā ir par horizontāliem ierobežojumiem, piemēram, "cenu karteļi" un tirgus sadales kvotas vai citāda prakse, kas apdraud vienotā tirgus pienācīgu darbību, piemēram, valstu tirgu sadale un izteikti ļaunprātīga dominējošā stāvokļa izmantošana, ko izdara uzņēmumi, kuriem ir kvazimonopols (1.A punkta otrās daļas trešais ievilkums).

233 Turklāt jānorāda, ka visi trīs šī sprieduma 231. punktā minētie pārkāpuma smaguma novērtēšanas kritēriji nav vienādi nozīmīgi. Lai pārkāpumus varētu atzīt par "sevišķi smagiem", galvenā nozīme ir pārkāpuma raksturam. No pamatnostādnēs iekļautā sevišķi smagu pārkāpumu apraksta šajā sakarā izriet, ka nolīgumi un saskaņotas darbības, kuru mērķis ir cenu noteikšana vai tirgus sadale, var, pamatojoties uz to atbilstošo raksturu, tikt kvalificēti kā "sevišķi smagi" pārkāpumi, un šādai rīcībai nebūt nav jābūt saistītai ar īpašu ģeogrāfisku ietekmi vai izplatību. Šo secinājumu apstiprina tas, ka, ja smagu pārkāpumu aprakstā ir skaidri minēta ietekme uz tirgu un ietekme uz plašām kopējā tirgus zonām, sevišķi smagu pārkāpumu aprakstā savukārt nav minēta neviena prasība, kas saistīta ar konkrētu ietekmi uz tirgu vai ietekmi uz īpašu ģeogrāfisku teritoriju (šajā ziņā skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 27. jūlija spriedumu apvienotajās lietās no T-49/02 līdz T-51/02 *Brasserie nationale* u.c./Komisija, Krājums, II-3033. lpp., 178. punkts, un 2005. gada 25. oktobra spriedumu lietā T-38/02 *Groupe Danone*/Komisija, 150. punkts).

234 Turklāt pastāv savstarpēja atkarība starp trim pārkāpuma smaguma novērtēšanas kritērijiem tādā ziņā, ka īpašais pārkāpuma smagums atbilstoši kādam kritērijam var kompensēt to, ka pārkāpums ir mazāk smags citā ziņā (iepriekš 230. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Raiffeisen Zentralbank Österreich* u.c./Komisija, 241. punkts).

— Par pirmo daļu sakarā ar preces tirgus relatīvi ierobežotā izmēra neņemšanu vērā

235 No apstrīdētā lēmuma 408. apsvēruma izriet, ka Komisija, novērtējot pārkāpuma smagumu, ir ņēmusi vērā gan konkrētā ģeogrāfiskā tirgus ierobežoto izmēru, gan konkrētā preču tirgus ierobežoto izmēru.

236 Aplūkojot šo apsvērumu un apstrīdētā lēmuma 409. apsvērumu kopsakarā (skat. šī sprieduma 184. punktu), un it īpaši apstākļa vārda "tomēr" izmantošanu pēdējā minētajā apsvērumā, no šī izriet, ka Komisija uzskatīja, ka, lai gan ir gan viena, gan otra tirgus ierobežotais izmērs, pārkāpums ir kvalificējams kā "ļoti smags", jo to veidoja "jēltabakas šķirņu cenas noteikšana Spānijā un daudzumu sadale".

237 Vispirms ir jākonstatē, ka šis vērtējums ir labi pamatots.

238 Tā attiecībā uz ģeogrāfiskā tirgus lielumu tas saskaņā ar pamatnostādnēm ir tikai viens no būtiskajiem kritērijiem pārkāpuma kopējā smaguma novērtēšanā. Šo savstarpējo kritēriju vidū pārkāpuma smagumam ir galvenā loma (skat. šī sprieduma 233. un 234. punktu).

239 Ir skaidrs, ka apstrādātājiem un *Deltafina* pārmestais pārkāpums, kuru veido dažādu jēltabakas šķirņu cenu noteikšana Spānijā un no ražotājiem iepērkamās jēltabakas daudzumu sadale, savā būtībā ir ļoti smags pārkāpums. Ir svarīgi atgādināt, ka EKL 81. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunkts par nesaderīgiem ar kopējo tirgu atzīst nolīgumus un saskaņotas darbības, kas tieši vai netieši nosaka iepirkuma vai pārdošanas cenas vai kādus citus tirdzniecības nosacījumus, ierobežo vai kontrolē ražošanu, noieta tirgus, tehnisko attīstību vai ieguldījumus un sadala tirgus vai piegādes avotus. Ja runa ir par horizontālu aizliegtu vienošanos, šāda veida pārkāpumi judikatūrā tiek kvalificēti kā "īpaši smagi", jo tie ietver tiešu iejaukšanos būtiskajos konkurences parametros attiecīgajā tirgū (Pirmās instances tiesas 1999. gada 11. marta spriedums lietā T-141/94 *Thyssen Stahl*/Komisija, *Recueil*, II-347. lpp., 675. punkts), vai kā

acīmredzami Kopienas konkurences noteikumu pārkāpumi (Pirmās instances tiesas 1998. gada 14. maija spriedums lietā T-311/94 *BPB de Eendracht*/Komisija, *Recueil*, II-1129. lpp., 303. punkts). Svarīgi ir arī atgādināt, ka sevišķi smagus pārkāpumus pamatnostādņu 1.A punkta otrās daļas trešā ievilkuma izpratnē veido "galvenokārt horizontāli "cenu karteļu "tipa ierobežojumi un tirgus sadales kvotas". To var papildināt ar faktu, kas norādīts apstrīdētā lēmuma 411. apsvērumā, ka apstrādātāju aizliegtajai vienošanās bija slepenā daļa, kas ir apstāklis, kas var uzsvērt pārkāpuma smagumu.

240 Otrkārt, ģeogrāfiskā tirgus lielums ir tikai viens no trim pamatnostādnēs paredzētajiem atbilstošajiem kritērijiem, kas jāņem vērā, vispārīgi novērtējot pārkāpuma smagumu. Ne EK līgums, ne Regula Nr. 17, ne pamatnostādnes, ne judikatūra neļauj uzskatīt, ka tikai ģeogrāfiski ļoti plaši ierobežojumi var tikt šādi kvalificēti (šajā ziņā skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 18. jūlija spriedumu lietā T-241/01 *Scandinavian Airlines System*/Komisija, Krājums, II-2917. lpp., 87. punkts).

241 Tādējādi attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus ierobežotais izmērs neliedz šajā lietā konstatēto pārkāpumu kvalificēt kā "ļoti smagu".

242 Šis risinājums ir piemērojams *a fortiori* attiecībā uz konkrētā preču tirgus ierobežoto izmēru, jo preču tirgus izmērs principā nav obligāti ņemams vērā, bet ir tikai viens no vairākiem faktoriem, lai novērtētu pārkāpuma smagumu un noteiktu naudas soda summu (šajā ziņā skat. iepriekš 34. punktā minēto spriedumu lietā *Dalmine*/Komisija, 132. punkts).

243 Turklāt ir jānorāda, ka, lai gan Komisija uzskatīja, ka konkrētā tirgus ierobežotais izmērs un konkrētā preču tirgus ierobežotais izmērs neliedza pārkāpumu kvalificēt kā ļoti smagu, tā tomēr ir pilnībā ņēmusi vērā šo ierobežoto izmēru, nosakot naudas

soda sākumsummu, ko nosaka atbilstoši pārkāpuma smagumam (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 414. apsvērumu). Tā Komisija ir noteikusi *Deltafina* tikai EUR 8 000 000 kā sākumsummu, lai arī atbilstoši pamatnostādnēm tā varēja attiecībā uz ļoti smagiem pārkāpumiem noteikt vismaz EUR 20 000 000 sākumsummu.

244 Ņemot vērā iepriekš minēto, ceturtā pamata pirmo daļu ir jānoraida kā nepamatotu.

— Par otro daļu saistībā ar pārkāpuma konkrētās ietekmes uz tirgu novērtējumu

245 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pamatnostādņu 1.A punkta pirmo daļu, "novērtējot pārkāpuma smagumu, jāņem vērā tā raksturs, faktiskā ietekme uz tirgu gadījumos, kad to iespējams noteikt, attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apjoms [lielums]".

246 Ir arī jāatgādina, ka, lai pārkāpumus varētu atzīt par sevišķi smagiem, galvenā nozīme ir pārkāpuma raksturam un ka nolīgumi un saskaņotas darbības, kuru mērķis ir cenu noteikšana vai tirgus sadale, var, pamatojoties tikai uz to atbilstošo raksturu, tikt kvalificēti kā "sevišķi smagi" pārkāpumi, un šādai rīcībai nebūt nav jābūt saistītai ar īpašu ģeogrāfisku ietekmi vai izplatību (skat. šī sprieduma 233. punktu).

247 Apstrīdētajā lēmumā Komisija, novērtējot pārkāpuma smagumu, ir ņēmusi vērā faktu, ka kopš 1998. gada apstrādātāju aizliegtā vienošanās bija ar konkrētām sekām tirgū, pat ja, no vienas puses, tā jau bija kvalificējusi šo pārkāpumu kā "ļoti smagu", pamatojoties uz tā raksturu (apstrīdētā lēmuma 409.–411. apsvērums) un, no otras puses, tā uzskatīja, ka šīs sekas nevar precīzi aprēķināt (apstrīdētā lēmuma 412. apsvērums).

248 Ja Komisija izvēlas ņemt vērā pārkāpuma konkrēto ietekmi tirgū, tai ir jāsniedz konkrētas norādes, ticamas un pietiekamas, kas ļauj novērtēt faktisko ietekmi, kura pārkāpumam varēja būt attiecībā uz konkurenci šajā tirgū (šajā ziņā skat. 2006. gada 27. septembra spriedumu lietā T-322/01 *Roquette Frères*/Komisija, Krājums, II-3137. lpp., 73.–75. punkts).

249 Šajā lietā apstrīdētā lēmuma daļā, kas veltīta pārkāpuma smaguma vērtējumam (skat. apstrīdētā lēmuma 413. apsvērumu), Komisija, lai secinātu, ka apstrādātāju aizliegtā vienošanās bija ar reālām sekām tirgū, sākot no 1998. gada, nav sniegusi šādas norādes, bet tikai atsaukusies uz faktu, ka šī aizliegtā vienošanās tika īstenota un ievērota pilnībā, sākot no šī datuma, kas tika konstatēts tikai norādes par šādām sekām sākumā (skat. šī sprieduma 252. punktu).

250 Tomēr faktam, ka Komisija šajā apstrīdētā lēmuma daļā nav juridiski pietiekami pierādījusi, ka apstrādātāju aizliegtajai vienošanās bija konkrēta ietekme tirgū, nav nozīmes, kvalificējot pārkāpumu kā "ļoti smagu". Šī kvalifikācija vēl arvien ir atbilstīga, ņemot vērā šī pārkāpuma raksturu (skat. šī sprieduma 233., 238., 239. un 246. punktu).

251 Turklāt Vispārējā tiesa uzskata, īstenojot savu neierobežoto kompetenci, ka šāda nepietiekama konkrētās ietekmes tirgū nepierādīšana nevar likt apšaubīt naudas soda sākumsummu, ko Komisija noteikusi atbilstoši pārkāpuma smagumam.

252 Pirmkārt, ir jāuzskata, ka, ņemot vērā faktu, ka apstrādātāju aizliegtā vienošanās apvienoja visus Spānijā zināmos apstrādātājus, ka katru gadu tie iepirka gandrīz visu šajā valstī saražoto jēltabaku un ka šī aizliegtā vienošanās attiecās uz šo apstrādātāju iegādāto jēltabaku, šīs aizliegtās vienošanās īstenošana ir pirmā pazīme seku esamībai tirgū.

253 Otrkārt, ir jākonstatē, ka apstrīdētajā lēmumā citās daļās, kas nav daļa, kura veltīta pārkāpuma smaguma vērtējumam, ir pazīmes aizliegtās vienošanās konkrētai ietekmei tirgū.

254 Tā apstrīdētā lēmuma 173. apsvērumā Komisija norāda, ka 1998. gadā "iepriekšējo gados piedzīvotais cenu kāpums apstājās un cenas pat samazinājās". Tā piebilst, ka ar 2002. gada 15. februāri datētā paziņojumā *Agroexpansión* tai norādīja, ka "1998./1999. tirdzniecības gadā Spānijas apstrādātāji, kopumā ņemot, ievēroja rakstveida vienošanās" un ka "pirmo reizi [tie] panāca tirgū zināmu stabilitāti, kas palēninājа iepriekšējo gadu iepirkuma cenu kāpumu un izlīdzsvaroja ražošanas nozares kopējo vienošanās spēju".

255 Tāpat apstrīdētā lēmuma 301. apsvērumā Komisija paskaidro, ka vidējā maksimālā piegādes cena, par ko bija vienojušies apstrādātāji un *Deltafina*, "ļoti tieši [..] nosaka galīgo cenu, kas maksājama par katru doto jēltabakas šķirni," un ka "pārkāpumam ir

ietekme uz konkurenci, ciktāl, koncentrējoties uz [maksimālo] vidējo piegādes cenu, kas maksājama ražotājiem, apstrādātāji vienojās arī maksimāli vienādot galīgās cenas, ko tie maksāja ražotājiem, un tās samazināt tiem par labu zem līmeņa, kas izrietētu no brīvas konkurences".

256 Visbeidzot apstrīdētā lēmuma 314. apsvērumā Komisija norāda, ka no šī lēmuma 38. apsvērumā esošās tabulas izriet, ka kopš 1998. gada "cenas ir stabilizējušās un pat pazemājušās (1998. gadā cenu pazemājums bija par 4,8 %, saliekot kopā visas šķirnes)". Atsaucoties uz apstrīdētā lēmuma 173. apsvērumu, tā atkārto, ka arī *Agroexpansión* apliecināja, ka pastāv saikne starp apstrādātāju aizliegto vienošanos un cenu pazemināšanos.

257 Iepriekš minēto vērtējumu neliek apšaubīt norādes *Deltafina* ekonomista 2005. gada 13. janvāra ziņojumā. Pirmkārt, šis ekonomists skaidri atzina, ka 1998. gadā visu šķirņu jēltabakas cenas pazemājās. Otrkārt, attiecībā uz laikposmu no 1999. līdz 2001. gadam no ziņojuma izriet, ka, lai gan "Virginia" šķirnes cenas bija cēlušās, savukārt pārējo šķirņu cenas saglabāja stabilitāti, pat tika pazemātas. Visbeidzot nebūtu jāizslēdz tas, ka, neesot aizliegtai vienošanās, "Virginia" šķirnes cenas būtu pieaugušas vēl ievērojamāk vai ka pārējo tabakas šķirņu cenas būtu cēlušās tā vietā, lai stabilizētos vai samazinātos. Kas attiecas uz salīdzinājumu, ko ekonomists veic starp "Virginia" šķirnes cenas attīstību Spānijas tirgū, no vienas puses, un trīs citu dalībvalstu galveno jēltabakas ražotāju tirgū, no otras puses, tas nav pārliecinošs, jo konkurences apstākļi un tiesiskais regulējums, kas piemērojams katrā no šiem tirgiem, nav tieši tādi paši.

258 Treškārt, ir jākonstatē, ka, lai gan Komisija apstrīdētajā lēmumā pavisam noteikti ir noteikusi pārkāpuma smagumu, ņemot vērā apstrādātāju aizliegtās vienošanās reālās sekas tirgū, fakts, ka šīs sekas attiecas tikai uz daļu no pārkāpuma laikposma, šajā lietā no 1998. gada, ir faktors, kurš kopā ar kritēriju par attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus un konkrētā preču tirgus ierobežoto izmēru lika Komisijai noteikt *Deltafina* tikai EUR 8 000 000 sākumsummu, lai gan saskaņā ar pamatnostādnēm attiecībā uz smagiem pārkāpumiem tā varēja noteikt vismaz EUR 20 000 000 sākumsummu.

259 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka ceturtā pamata otrā daļa ir jānoraida.

— Par trešo daļu sakarā ar pretrunu starp apstrīdētā lēmuma 413. apsvērumu un pārējiem šī lēmuma apsvērumiem

260 Ir jākonstatē pretēji tam, ko apgalvo *Deltafina*, ka nepastāv pretruna starp apgalvojumu apstrīdētā lēmuma 413. apsvērumā, ka "apstrādātāju aizliegtā vienošanās tika īstenota un ievērota pilnībā", un pārējiem tajā minētajiem apsvērumiem.

261 Vispirms, šis *Deltafina* apgalvojums rodas no nepilnīgas apstrīdētā lēmuma 413. apsvēruma attiecīgās rindkopas izprašanas. Šajā rindkopā Komisija norāda uz apstrādātāju aizliegtās vienošanās īstenošanu un ievērošanu pilnībā tikai no 1998. gada. Apstrīdētā lēmuma 85., 88., 111., 122., 133., 144., 284. un 307. apsvērums attiecas uz šīs aizliegtās vienošanās darbību 1996. un 1997. gadā.

262 Turklāt attiecībā uz norādēm apstrīdētā lēmuma 113., 126. un 130. apsvērumā tās nav būtiskas, jo attiecas uz ražotāju pārstāvju aizliegto vienošanos, nevis uz apstrādātāju aizliegto vienošanos.

263 Tāpat apstrīdētā lēmuma 175., 206., 229., 231.–233., 235., 239., 255.–257., 294., 295. un 319. apsvērumā konstatētas problēmas attiecībā uz divpusējām sarunām starp apstrādātājiem, no vienas puses, un ražotāju pārstāvjiem, no otras puses. Kā norādīts apstrīdētā lēmuma 295. apsvērumā, [šo] divpusējo sarunu [..] izgāšanās negroza apstrādātāju darbības pret konkurenci vērsto raksturu. Citiem vārdiem sakot, norādītās problēmas ir nebūtiskas attiecībā uz apstrādātāju aizliegtās vienošanās īstenošanu un ievērošanu, sākot no 1998. gada.

264 Kas attiecas uz apstrīdētā lēmuma 186. apsvērumu, lai gan ir izklāstīts, ka apstrādātāju diskusijas 1999. gada sākumā neizraisīja nolīguma slēgšanu, ir arī norādīts, ka pēdējie minētie nolēma pagarināt iepriekšējā gada ietvarnolīgumu. Tas vēl jo skaidrāk izriet no nākamā apsvēruma.

265 Apstrīdētā lēmuma 244. apsvērumā, kurš attiecas uz 2001. gadu, Komisija tikai norāda, ka tai "nav piemēru informācijas apmaiņai ražas laikā". Tā arī neapgalvo, ka nolīgumi, kas noslēgti starp *Deltafina* un Spānijas apstrādātājiem, netika pilnībā īstenoti šajā gadā. Gluži pretēji, apstrīdētā lēmuma 236. apsvērumā tā norāda, ka 1998. gada ietvarnolīgums tika pagarināts 2001. gadā. Jāpiebilst, ka no apstrīdētā lēmuma 240. apsvēruma izriet, ka administratīvajā procesā visi Spānijas pārstrādātāji skaidri atzina, ka šis ietvarnolīgums tika pagarināts līdz 2001. gada 3. oktobrim.

266 Visbeidzot attiecībā uz apstrīdētā lēmuma 296. apsvērumu Komisija tajā tikai norāda, ka nolīgumi vai saskaņotās darbības, kurās piedalījās apstrādātāji un *Deltafina*, bija "vienoti un turpināti".

267 Ceturtā pamata trešā daļa tādējādi ir jānoraida kā nepamatota.

— Par ceturto daļu saistībā ar kļūdainu *Deltafina* kvalificēšanu kā lielāko Spānijā apstrādātās tabakas pircēju

268 Ir jākonstatē pretēji tam, ko apgalvo *Deltafina*, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka šim uzņēmumam bija pilnā plāna loma Spānijas apstrādātās tabakas iepirkuma tirgū.

269 Pirmkārt, šim Komisijas vērtējumam nekādi nav pretrunā norādes *Deltafina* ekonomista ziņojumā. Šajā sakarā vispirms ir jākonstatē, ka šī ziņojuma 5. tabulā *Cetarsa* ir norādīta to uzņēmumu vidū, kas iegādājas Spānijas apstrādāto tabaku, lai gan tas ir viens no pirmapstrādes uzņēmumiem un neiepērk apstrādāto tabaku no trešām personām. Patiesībā, kā *Deltafina* to paskaidro savā atbildē uz vienu no tai uzdotajiem Vispārējas tiesas rakstveida jautājumiem, šajā tabulā esošie dati attiecas uz Spānijas apstrādātās tabakas pārdošanas apjomu cigarešu ražotājiem. Turklāt ir jānorāda, ka, pat ņemot vērā *Deltafina* norādītos datus, tieši pēdējā minētā, nevis *Cetarsa* bija galvenā Spānijas apstrādātās tabakas pārdevēja 2000. un 2001. gadā. Tā šajos gados

Deltafina bija attiecīgi 31,6 % un 28,7 % Spānijas apstrādātās tabakas pārdošanas tirgū, kamēr *Cetarsa* tirgus daļas pieauga attiecīgi līdz 26,7 % un 27,6 %.

270 Otrkārt, nevar apstrīdēt, ka *Deltafina* bija galvenais klients trim no četriem Spānijas apstrādātājiem. Tā vispirms nav strīda lietas dalībnieku starpā, ka *Taes* lielāko daļu savas produkcijas pārdeva *Deltafina*. Turklāt, kā izriet no apstrīdētā lēmuma 21. apsvēruma un no *Deltafina* ekonomista ziņojuma 7. tabulas, tā nebūt nebija galvenā *Agroexpansión* kliente laikā no 1996. līdz 1998. gadam. Kā arī ar 2002. gada 15. martu datētā atbildē uz Komisijas informācijas pieprasījumu *Cetarsa* norādīja, ka tās galvenie klienti nozīmības kārtībā bija: *Deltafina*, *Altadis* un *Dimon*. Visbeidzot ir jānorāda, ka no šīs pašas tabulas izriet, ka 1999. un 2000. gadā *Deltafina* bija četru Spānijas apstrādātāju klients.

271 Treškārt, ir jānorāda arī, ka papildus šajā spriedumā izklāstītajām komercattiecībām *Deltafina* bija citas komercattiecības ar atsevišķiem apstrādātājiem. Tā, kā izriet no apstrīdētā lēmuma 29. apsvēruma, kura pamatotību *Deltafina* neapstrīd, pēdējā minētā ar *Cetarsa*, kurai bija apstrādes kapacitātes pārpalikums, bija noslēgusi līgumus par daļas *Taes* un *Agroexpansión* tabakas apstrādi un kulšanu.

272 Dažādie iepriekš minētie faktori juridiski pietiekami pierāda, ka *Deltafina* vairāk nekā jebkurš varēja ietekmēt Spānijas apstrādātāju rīcību, kā arī to norāda Komisija apstrīdētā lēmuma 417. apsvērumā.

273 Tādējādi ceturtā pamata ceturtā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

— Par piekto daļu sakarā ar pamatojuma nenorādīšanu attiecībā uz secinājumiem, kas izdarāmi naudas soda noteikšanai no Spānijas normatīvā regulējuma un Spānijas iestāžu attieksmes radītās neskaidrības

274 Pretēji tam, ko apgalvo *Deltafina*, apstrīdētajā lēmumā Komisija ļoti precīzi izklāsta iemeslus, kuru dēļ Spānijas normatīvā regulējuma un Spānijas iestāžu attieksmes radītā neskaidrība sarunu par tipveida līgumiem sakarā nepamato simboliska naudas soda uzlikšanu tikai ražotāju pārstāvjiem.

275 Šajā sakarā, pirmkārt, ir jāatgādina, kā tas ir īsumā norādīts apstrīdētā lēmuma 275.–277. apsvērumā un jau ir ticis izklāstīts šī sprieduma 15.–21. un 107. punktā, ka apstrīdētais lēmums attiecas uz divām horizontālām aizliegtām vienošanās, pirmajā no kurām iesaistīti Spānijas apstrādātāji un *Deltafina*, un otrajā — ražotāju pārstāvji. Šajos pašos apsvērumos ir precizēts, ka katrai no šīm aizliegtajām vienošanās ir raksturīgs nolīgumu un/vai saskaņoto darbību kopums un tās veido vienotu un turpinātu EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu.

276 No apstrīdētā lēmuma ļoti skaidri izriet, ka apstrādātāju aizliegtā vienošanās bija divdaļīga, proti:

— pirmkārt, laikposmā no 1996. līdz 2001. gadam apstrādātāji un *Deltafina* bija slepeni vienojušies par nolīgumiem un/vai saskaņotām darbībām, kuru mērķis būtībā bija katru gadu noteikt (maksimālo) vidējo piegādes cenu katrai jēltabakas šķirnei, iekļaujot visas kvalitātes šķiras, kā arī sadalīt katras šķirnes jēltabakas daudzumus, ko katrs apstrādātājs varēja nopirkt no ražotājiem (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 276. un 278. apsvērumā esošo kopsavilkumu un, kas attiecas

uz šīs aizliegtās vienošanās daļas kvalificēšanu kā "slepenu" — apstrīdētā lēmuma 411., 413., 438. un 454. apsvērumu);

— Otrkārt, no 1999. līdz 2001. gadam apstrādātāji un *Deltafina* arī vienojās par nolīgumiem un/vai saskaņotā darbībām, kurus mērķis bija noteikt cenu robežas atbilstoši katras jēltabakas šķirnes kvalitātes šķirai, kā arī papildnosacījumus, ko tie piedāvāja ražotāju pārstāvjiem kopējās sarunās starp abām nozarēm (skat. it īpaši kopsavilkumu apstrīdētā lēmuma 276. un 280. apsvērumā).

277 Attiecībā uz ražotāju pārstāvju aizliegto vienošanos apstrīdētajā lēmumā ir skaidri izklāstīts, ka tai raksturīgs nolīgumu un/vai saskaņotu darbību kopums laikposmā no 1996. līdz 2001. gadam ar mērķi būtībā katru gadu noteikt cenu robežas atbilstoši katras jēltabakas šķirnes kvalitātes šķirai, kā arī papildnosacījumus, ko tie piedāvāja pēc tam apstrādātājiem kopējās sarunās starp šīm divām nozarēm (skat. it īpaši kopsavilkumu apstrīdētā lēmuma 277. un 318. apsvērumā).

278 Citiem vārdiem sakot, no apstrīdētā lēmuma skaidri izriet, ka apstrādātāju aizliegtā vienošanās bija tālejošāka nekā ražotāju pārstāvju aizliegtā vienošanās, jo tai bija slepena daļa, kas norisinājās kopējo sarunu starp abām nozarēm kontekstā.

279 Otrkārt, ir jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija naudas soda summas noteikšanas kontekstā pārbauda sekas, kādas uz dažādo adresātu rīcību bija Spānijas normatīvajam regulējumam un Spānijas iestāžu attieksmei, un precīzi izklāsta savu argumentāciju šajā sakarā.

280 Tā, pirmkārt, Komisija pārbauda ražotāju pārstāvju aizliegto vienošanos (apstrīdētā lēmuma 425.–430. apsvērums).

281 Šajā sakarā vispirms Komisija atgādina, atsaucoties uz apstrīdētā lēmuma 350. un nākamajiem apsvērumiem, ka piemērojamie valsts tiesību akti nenoteica, ka ražotāju pārstāvjiem un apstrādātājiem kopīgi jāvienojas par cenu robežām un papildnosacījumiem. Tā precizē, ka, lai gan laikposmā no 1982. līdz 2000. gadam šis tiesiskais regulējums paredzēja, ka, lai tos varētu apstiprināt Lauksaimniecības ministrija, tipveida līgumos bija jābūt noteikumiem par "minimālo nodrošināto cenu" un "cenu, kas ražotājam būtu jāsaņem par izejmateriālu", tas tomēr nelika pusēm, kas rīko sarunas par šiem tipveida līgumiem, vienoties "par cenu noteikumos iekļaujamajiem skaitļiem". Attiecībā uz pēdējo punktu tā turklāt norāda, ka laikposmā no 1995. līdz 1998. gadam Lauksaimniecības ministrija apstiprināja tipveida līgumus, kuros noteikumi par cenu nebija aizpildīti (apstrīdētā lēmuma 426. apsvērums).

282 Turklāt apstrīdētā lēmuma 427. apsvērumā Komisija konstatē konkrētus faktus, kuri nākamajā apsvērumā liek tai tomēr atzīt, ka "tiesību akti, kuru kontekstā notika kopīgās sarunas par tipveida līgumiem, varēja radīt diezgan daudz neskaidrību attiecībā uz ražotāju pārstāvju un apstrādātāju rīcības likumību precīzā kolektīvo sarunu par tipveida līgumiem kontekstā". Šie faktori ir šādi:

— tipveida līgumi, par kuriem vienojās laikposmā no 1995. līdz 1998. gadam un kurus apstiprināja Lauksaimniecības ministrija, paredzēja, ka visi ražotāju pārstāvji kolektīvi vienojas ar katru apstrādātāju par cenu sarakstiem un papildnosacījumiem;

— 1999. gadā Lauksaimniecības ministrija apstiprināja pat cenrāžus, par ko jau bija kolektīvi vienojušies visi ražotāju pārstāvji un četri apstrādātāji;

— šie cenrāži tika pievienoti tajā gadā *Boletín Oficial del Estado* publicētajam tipveida līgumam;

— 2000. un 2001. gadā Lauksaimniecības ministrija uzaicināja abu nozaru pārstāvjus uz zināmu skaitu sanāksmju, no kurām daļa norisinājās pašā ministrijā, lai vienotos par cenrāžiem, zināmā mērā mudinot puses turpināt savas kolektīvās sarunas par šiem cenrāžiem.

283 Apstrīdētā lēmuma 429. apsvērumā Komisija piebilst, ka sarunas par tipveida līgumiem un to rezultāti bija sabiedrībai zināmi un neviena varas iestāde nekad neapšaubīja to atbilstību Kopienas vai Spānijas likumiem, pirms tika uzsākta šīs lietas izskatīšana.

284 Visbeidzot no apstrīdētā lēmuma 430. apsvēruma izriet, ka tieši šī sprieduma 282. un 283. punktā izklāstītie faktori lika Komisijai uzlikt tikai simbolisku naudas sodu EUR 1 000 apmērā ražotāju pārstāvjiem.

285 Otrkārt, attiecībā uz apstrādātāju aizliegto vienošanos apstrīdētā lēmuma 437. un 438. apsvērumā Komisija izsakās par Spānijas normatīvā regulējuma un Spānijas iestāžu attieksmes ietekmi.

286 Šajā sakarā Komisija nošķir šīs aizliegtās vienošanās daļu, kura attiecas uz "publiskām" sarunām par tipveida līgumiem un tipveida līgumu noslēgšanu ar ražotāju pārstāvjiem — tostarp sarunām par cenu robežām un papildnosacījumiem — un šīs pašas aizliegtās vienošanās "slepeno" daļu.

287 Tā, pirmkārt, apstrīdētā lēmuma 437. apsvērumā Komisija norāda, ka secinājumi, kurus tā izmanto apstrīdētā lēmuma 427.–429. apsvērumā attiecībā uz ražotāju pārstāvju rīcību (skat. šī sprieduma 282. un 283. punktu), ir spēkā arī attiecībā uz apstrādātāju aizliegtās vienošanās šo divu daļu pirmo daļu.

288 Otrkārt, kad runa ir par šīs pēdējās minētās aizliegtās vienošanās "slepeno" daļu, Komisija izklāsta apstrīdētā lēmuma 438. apsvērumā, ka apstrādātāju rīcība "pārkāpa attiecīgās tiesību aktu robežas publiskām sarunām un līgumu slēgšanu ar ražotāju pārstāvjiem". Šajā pašā apsvērumā tā tomēr atzīst, ka "publiskās sarunas starp ražotāju pārstāvjiem un apstrādātājiem vismaz zināmā mērā noteica apstrādātāju rīcības kontekstu (it īpaši, kas attiecas uz iespējām apvienoties un pieņemt kopēju nostāju) papildus kopējai nostājai, ko tie pieņēma publisko sarunu kontekstā, to slepenajai stratēģijai (maksimālajām) vidējām piegādes cenām un daudzumiem".

289 Kā izriet no apstrīdētā lēmuma 438. apsvēruma pēdējā teikuma, Komisija, ņemot vērā šī sprieduma 287. un 288. punktā minētos faktorus, nolēma vainu mīkstinošu apstākļu dēļ līdz 40 % samazināt naudas sodu summu, ko tā bija noteikusi apstrādātājiem un *Deltafina*.

290 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ceturtā pamata piektā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

— Par sesto daļu sakarā ar *Deltafina* nepiedalīšanās diskusijās un sarunās, kas norisinājās starp Spānijas apstrādātājiem un ražotāju pārstāvjiem, neņemšanu vērā

291 Ceturtā pamata sesto daļu neapstiprina fakti, ciktāl apstrīdētajā lēmumā Komisija nav uzskatījusi, ka diskusijas un "vertikālās" sarunas starp Spānijas apstrādātājiem, no vienas puses, un ražotāju pārstāvjiem, no otras puses, bija pretrunā EKL 81. pantam. Tādējādi faktam, ka *Deltafina* nebija piedalījusies šajās diskusijās un šajās sarunās, nav pat mazākās ietekmes uz tai inkriminētā pārkāpuma smaguma vērtējumu, ne arī tā rezultātā uz tās gadījumā noteikto naudas soda sākumsummu.

— Par septīto daļu sakarā ar vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, Komisijai atkāpjoties no tās iepriekšējās prakses

292 Tā kā Komisijas iepriekšējā lēmumu pieņemšanas prakse pati par sevi nav juridisks pamats naudas soda uzlikšanai konkurences jomā (iepriekš 101. punktā minētais spriedums lietā *LR AF 1998*/Komisija, 234. punkts), ceturtā pamata septītā daļa nevar tikt pieņemta.

— Secinājums par ceturto pamatu

293 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka ceturtais pamats ir noraidāms pilnībā.

Par piekto pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta, pamatnostādņu 1.B punkta un vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu

Apstrīdētā lēmuma kopsavilkums

294 Apstrīdētā lēmuma 432. un 433. apsvērumā Komisija pārbauda jautājumu par apstrādātājiem un *Deltafina* pārmestā pārkāpuma ilgumu.

295 Vispirms, atsaucoties uz apstrīdētā lēmuma 92. apsvērumu, Komisija norāda, ka apstrādātāju aizliegtā vienošanās sākās 1996. gada 13. martā (apstrīdētā lēmuma 432. apsvērums).

296 Turklāt tā norāda, ka atbilstoši apstrādātāju paziņojumiem šī aizliegtā vienošanās beidzās 2001. gada 3. oktobrī. Tomēr, konstatējot, ka "pēdējais" tās rīcībā esošais "pierādījums" ir par 2001. gada 10. augusta sanāksmi, kas norādīta apstrīdētā lēmuma 260. apsvērumā, tā norāda šo datumu kā pārkāpuma beigu datumu (apstrīdētā lēmuma 432. apsvērums).

297 Ņemot vērā šos faktorus, Komisija nosaka, ka pārkāpums ilga piecus gadus un četrus mēnešus, kas atbilst ilgstošam pārkāpumam. Tādējādi apstrīdētā lēmuma 433. apsvērumā tā par 50 % palielina katram Spānijas apstrādātājam un *Deltafina* uzliktā naudas soda sākumsummu.

Lietas dalībnieku argumenti

298 Piektā pamata ietvaros, kas norādīts pakārtoti, *Deltafina* izklāsta, ka apstrīdētā lēmuma 432. un 433. apsvērumā Komisija "tikai un vienīgi apvieno visas darbības", proti, "reālās", kas piedēvētas apstrādātājiem, un "iedomātās", kas piedēvētas *Deltafina*, nosaka pārkāpuma ilgumu "pieci gadi un četri mēneši", uzskata, ka šis pārkāpums visām pusēm ir ilgstošs pārkāpums un par 50 % palielina naudas soda sākumsummu katrai pusei. Prasītāja uzskata, ka Komisijai, tā kā prasītājai piedēvē "līdzdalību nodomā, kas nebija nostiprināta faktos vai īpašā rīcībā", bija vismaz precīzi jānosaka pārkāpuma "sākuma diena", proti, "jānorāda, no kura brīža un kad *Deltafina* griba pārsniedza četru Spānijas apstrādātāju gribu, ietekm[ējot] un nosak[ot] to uzvedību".

299 Tādējādi *Deltafina* lūdz Vispārējo tiesu samazināt naudas soda summu, ņemot vērā faktu, ka pārkāpums varētu būt vienīgi vidēja ilguma.

300 Komisija iebilst, ka apstrādātāju aizliegtās vienošanās sākuma datums būtu nosakāms 1996. gada 13. marts — tās pirmās tikšanās datums.

Vispārējās tiesas vērtējums

301 Ir jākonstatē, ka Komisija apstrīdētā lēmuma 432. apsvērumā ļoti skaidri nosaka, ka apstrādātāju aizliegtās vienošanās sākuma punkts ir 1996. gada 13. marts.

302 Kā izriet no aizliegtās vienošanās 92. apsvēruma, uz kuru ir atsauce apstrīdētā lēmuma 432. apsvērumā, šis datums atbilst datumam, kurā saskaņā ar *Taes*, *WWTE* un *Agroexpansión* paziņojumiem *Deltafina* un Spānijas apstrādātāji pirmo reizi tikās ar mērķi diskutēt par jēltabakas iepirkuma cenām un apjomiem 1996./1997. tirdzniecības gadam.

303 Komisijai bija vēl jo lielāks pamats norādīt šo datumu kā pārkāpuma sākuma datumu *Deltafina* gadījumā, jo, kā ir jau norādīts šī sprieduma 125. punktā, pēdējo minēto pārstāvēja gan tās prezidents *M.*, gan tās par iepirkumiem atbildīgais direktors *C.*

304 Turklāt *Deltafina* argumentācija ir balstīta uz kļūdainu pieņēmumu, ka ārpus apstrādātāju aizliegtās vienošanās tā esot tikai atvieglojusi pārkāpuma izdarīšanu (skat. šī sprieduma 122.–133. punktu).

305 Tā kā *Deltafina* neapšauba Komisijas vērtējumu, ka pārkāpums beidzās 2001. gada 10. augustā, ir jāsecina, ka juridiski pamatoti Komisija noteica šī pārkāpuma ilgumu vairāk nekā pieci gadi un četri mēneši — jeb ilgstošs pārkāpums pamatnostādņu izpratnē — un tādējādi palielināja *Deltafina* noteiktā naudas soda sākumsummu par 50 %.

306 No tā izriet, ka piektais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par sesto pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta un pamatnostādņu 2. punkta pārkāpumu, kā arī pamatojuma nenorādīšanu

Apstrīdētā lēmuma kopsavilkums

307 No apstrīdētā lēmuma 436. apsvēruma izriet, ka *Deltafina* uzliktā naudas soda pamatsumma tika palielināta par 50 % vainu pastiprinošu apstākļu dēļ, pamatojot ar to, ka šim uzņēmumam bijusi vadītāja loma apstrādātāju aizliegtās vienošanās ietvaros.

308 Šajā sakarā apstrīdētā lēmuma 435. apsvērumā Komisija izklāsta šādi:

"No [apstrīdētā lēmuma] 361. un nākamajos apsvērumos izklāstītajiem faktiem izriet, ka *Deltafina* bija noteicoša loma, izstrādājot un īstenojot nolīgumus par (maksimālajām) vidējām piegādes cenām un daudzumiem, kas noslēgti apstrādātāju starpā pēc 1996. gada. *Deltafina* (kuru pārstāvēja tās prezidents) pārliecināja Spānijas apstrādātājus koordinēt iepirkuma stratēģijas un pēc savas iniciatīvas bija apstrādātāju pret konkurenci vērsto nolīgumu glabātāja un šķīrējtiesnese, it īpaši, kad sākās to pret konkurenci vērstās darbības."

309 Apstrīdētā lēmuma 436. apsvērumā Komisija piebilst, ka "*Deltafina* vadītājas lomu apstrādātāju aizliegtajā vienošanās turklāt apstiprināja *Agroexpansión* un *WWTE* savās atbildēs uz paziņojumu par iebildumiem un tam sekojošā [..] uzklausīšanā".

Lietas dalībnieku argumenti

310 Sestā pamata ietvaros, kas norādīts pakārtoti, *Deltafina* norāda, ka apstrīdētais lēmums, ciktāl Komisija kā vainu pastiprinošu apstākli attiecībā uz to norāda vadītājas lomu, kas tai esot bijusi, nav spēkā divos aspektos.

311 Pirmkārt, tā norāda, ka apstrīdētajam lēmumam trūkst pamatojuma, jo tā 435. apsvērumā Komisija tikai ļoti nenoteikti atsaucas uz "361. un nākamajos apsvērumos izklāstītajiem faktiem".

312 Šajā kontekstā tā norāda, ka šie fakti izpaužas tikai kā klātbūtne sanāksmēs, piedāvājumi, informācijas saņemšana, dokumenta glabāšana, vēstuļu nosūtīšana, starpniecība un iejaukšanās diskusijās jeb "ārēja, pasīva rīcība, kas aprobežojas ar klātbūtni, vai, lielākais, netieša labvēlība pret Spānijas apstrādātāju darbībām, kas bija patiesie galvenie aktieri aizliegtajā vienošanās". Šie fakti nekādi nepierādot, ka aizliegtās vienošanās ietvaros tai bija vadītāja loma.

313 Otrkārt, *Deltafina* norāda, ka, lai tai piedēvētu šādu lomu, Komisija pamatojas uz atsevišķām daļām *Agroexpansión* un *WWTE* atbildēs uz paziņojumu par iebildumiem. Tā vēlreiz pārmet Komisijai atteikumu dot tai piekļuvi šīm atbildēm, tādējādi būtiski ietekmējot tās tiesības uz aizstāvību.

314 Ņemot vērā šos dažādos faktorus, *Deltafina* lūdz Vispārējo tiesu samazināt naudas soda summu, no tās aprēķina izslēdzot 50 % palielinājumu, ko Komisija piemēroja sakarā ar vainu pastiprinošu apstākli.

315 Komisija lūdz noraidīt sesto pamatu.

316 Pirmkārt, Komisija norāda, ka apstrīdētajā lēmumā tā pietiekami skaidri un precīzi norāda iemeslus, kuru dēļ tā uzskata, ka *Deltafina* aizliegtajā vienošanās bija vadītājas loma. Konkrētāk, tā atsaucas uz apstrīdētā lēmuma 435. apsvērumu, kurā ir atsauce uz šī paša lēmuma 361.–369. apsvērumā norādītajiem faktiem.

317 Šajā kontekstā tā norāda, ka šie fakti skaidri parāda *Deltafina* piedēvēto aizliegtās vienošanās vadītājas lomu.

318 Otrkārt, Komisija, atsaucoties uz šī sprieduma 147. punktā atkārtotajiem apsvērumiem, apstrīd, ka būtu pārkāptas *Deltafina* tiesības uz aizstāvību, tai nedodot piekļuvi *Agroexpansión* un *WWTE* atbildēm uz paziņojumu par iebildumiem.

Vispārējās tiesas vērtējums

319 Pirmkārt, attiecībā uz apgalvojumu par pamatojuma nepietiekamību ir jānorāda, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai individuāla lēmuma pamatojumā skaidri un nepārprotami ir jānorāda iestādes, kas ir akta autore, argumentācija, lai ļautu ieinteresētajām personām zināt veiktā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai veikt tā kontroli. Prasība norādīt pamatojumu ir jānovērtē, ņemot vērā lietas faktiskos apstākļus. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi attiecīgo faktisko un tiesisko apstākļu elementi, jo jautājums par atbilstību EKL 253. panta prasībām ir jānovērtē, ņemot vērā ne tikai attiecīgā akta tekstu, bet arī kontekstu, kurā tas ticis pieņemts, kā arī attiecīgo jomu regulējošo tiesību normu kopumu (skat. Tiesas 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, *Recueil*, I-1719. lpp., 63. punkts un tajā minētā judikatūra).

320 Šajā lietā ir jākonstatē, ka Komisija pietiekami precīzi ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 435. apsvērumā faktus, uz kuriem tā pamatojās, kvalificējot *Deltafina* par aizliegtās vienošanās vadītāju. Šajā apsvērumā papildus faktam, ka tā skaidri norādīja *Deltafina* rīcību, kura, tāsprāt, pamatoja šādu kvalifikāciju, tā skaidri atsaucas uz apstrīdētā lēmuma 361. un nākamajos apsvērumos izklāstītajiem faktiem, kuri savukārt norāda uz citiem apsvērumiem.

321 Turklāt apstrīdētā lēmuma 436. apsvērumā Komisija ir norādījusi, ka *Agroexpansión* un *WWTE* savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem un uzklausīšanā apliecināja, ka *Deltafina* bija aizliegtās vienošanās vadītājas loma.

322 Tādējādi iebildums par pamatojuma nenorādīšanu ir jānoraida kā nepamatots.

323 Otrkārt, ir jāpārbauda *Deltafina* iebildums, kas norādīts otrā pamata pirmās daļas ietvaros (skat. šī sprieduma 104. un 105. punktu), par to, ka Komisija paziņojumā par iebildumiem nenorāda apstākli, ka to varētu uzskatīt par apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju, tādējādi pārkāpjot tās tiesības uz aizstāvību.

324 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru — tā kā Komisija savā paziņojumā par iebildumiem tieši norāda, ka tā pārbaudīs, vai attiecīgajiem uzņēmumiem uzliekams naudas sods, un tā kā Komisija norāda galvenos faktu un tiesību elementus, uz kuru pamata var piemērot naudas sodu, kā, piemēram, iespējamā pārkāpuma smagumu un ilgumu, un faktu, ka pārkāpums izdarīts "tīši vai nolaidības dēļ", tā izpilda savu pienākumu ievērot uzņēmumu tiesības tikt uzklausītiem. Šādi rīkojoties, Komisija tiem sniedz informāciju, kas nepieciešama, lai aizstāvētos ne tikai pret apsūdzību pārkāpumā, bet arī pret naudas soda uzlikšanu (šajā ziņā skat. iepriekš 228. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, 428. punkts, un Tiesas 2008. gada 18. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-101/07 P un C-110/07 P *Coop de France bétail et viande* u.c./Komisija, Krājums, I-10193. lpp., 49. punkts).

325 Turklāt no judikatūras izriet, ka tad, ja Komisijai būtu pienākums paziņojuma par iebildumiem sagatavošanas stadijā apsūdzētajiem uzņēmumiem sniegt konkrētas norādes par paredzēto naudas sodu apmēru, tai būtu noteikts pienākums nepiemērotā veidā apsteigt savu galīgo lēmumu (šajā ziņā skat. iepriekš 120. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Musique Diffusion française* u.c./Komisija, 21. punkts).

326 Šajā lietā ir jākonstatē, ka saskaņā ar iepriekš minēto judikatūru Komisija paziņojumā par iebildumiem izklāstīja galvenos faktiskos un juridiskos apstākļus, kas varētu pamatot naudas sodu, ko tā paredzēja uzlikt *Deltafina*. Šī paziņojuma 459. punktā tā tostarp norādīja, ka, lai novērtētu pārkāpuma smagumu, tā bija iecerējusi ņemt vērā faktu, ka nolīgumi ar mērķi noteikt cenas un daudzumus ir vissmagāko pret konkurenci vērsto pārkāpumu vidū. Paziņojuma par iebildumiem 460. punktā tā precizēja, ka attiecībā uz apstrādātājiem inkriminēto pārkāpumu tas sākās 1996. gada 13. martā un beidzās saskaņā ar to paziņojumiem 2001. gada 3. oktobrī. Tā piebilst, ka pēdējais tās rīcībā esošais pierādījums tomēr attiecas uz sanāksmi 2001. gada 10. augustā. Visbeidzot paziņojuma par iebildumiem 461. punktā Komisija ir norādījusi, ka tā esot gatavojusies ņemt vērā visus lietas apstākļus, kas aprakstīti paziņojumā par iebildumiem, un it īpaši katra paziņojuma adresāta individuālo lomu, ietekmi, kas Spānijas tiesiskajam regulējumam lauksaimniecības preču jomā varēja būt uz šo adresātu uzvedību un apstrādātāju un to asociāciju sadarbību saskaņā ar paziņojumu par sadarbību.

327 Ir skaidrs, ka paziņojumā par iebildumiem Komisija nav norādījusi, ka tā varētu uzturēt spēkā kvalificēšanu par vadītāju attiecībā uz *Deltafina*. Ir jānorāda, ka šai kvalifikācijai ir būtiskas sekas attiecībā uz attiecīgajam uzņēmumam uzliekamā naudas soda summu. Saskaņā ar pamatnostādņu 2. punktu runa ir par vainu pastiprinošu apstākli, kas ietver ievērojamu naudas soda pamatsummas palielinājumu. Tāpat saskaņā ar paziņojuma par sadarbību B punkta e) apakšpunktu šāda kvalifikācija uzreiz izslēdz iespēju saņemt nauda soda ļoti būtisku samazinājumu, pat ja uzņēmums, kas kvalificēts kā vadītājs, izpilda visus paredzētos nosacījumus, lai varētu saņemt šādu samazinājumu. Tādējādi Komisijai paziņojumā par iebildumiem esot jānorāda faktori, kurus tā uzskata par būtiskiem, lai ļautu uzņēmumam, kuru varētu kvalificēt kā aizliegtās vienošanās vadītāju, atbildēt uz šādu iebildumu. Tomēr, ņemot vērā faktu, ka šāds paziņojums ir viens posms galīgā lēmuma pieņemšanā un ka tādējādi tā nav Komisijas galīgā nostāja, nevar tikt pieprasīts, lai Komisija jau šajā posmā juridiski

kvalificē faktorus, uz kuriem tā pamatos savu galīgo lēmumu kvalificēt uzņēmumu kā aizliegtās vienošanās vadītāju.

328 Šajā lietā fakti, kurus Komisija ir norādījusi apstrīdētajā lēmumā, lai piedēvētu *Deltafina* apstrādātāju aizliegtās vienošanās līderes lomu, saskaņā ar apstrādātāju pašu norādīto ir īsi izklāstīti šī lēmuma 435. apsvērumā. Attiecībā uz norādēm apstrīdētā lēmuma 436. apsvēruma pirmajā teikumā (skat. šī sprieduma 321. punktu) Vispārējā tiesa pieņem zināšanai Komisijas paziņojumu, ka *WWTE* un *Agroexpansión* savās atbildēs uz paziņojumu par iebildumiem un uzklausīšanā tikai apstiprināja iepriekš minētos faktus un nav norādījušas kādu faktu, kas jau nebūtu darīts zināms *Deltafina* paziņojumā par iebildumiem (skat. šī sprieduma 147. un 316.–318. punktu). Šajos apstākļos un neskarot jautājumu par to, vai fakti, uz kuriem Komisija tādējādi pamatojās, bija pietiekami, lai konstatētu, ka *Deltafina* bija aizliegtās vienošanās vadītāja, ir jāuzskata, ka Komisija nav pārkāpusi pēdējās minētās tiesības uz aizstāvību, pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas liedzot tai piekļuvi šīm atbildēm uz paziņojumu par iebildumiem.

329 Turklāt ir jākonstatē, ka fakti, kurus Komisija ir norādījusi apstrīdētajā lēmumā, lai piedēvētu *Deltafina* aizliegtās vienošanās vadītājas lomu, bija jau minēti paziņojumā par iebildumiem, kādēļ pēdējā minētā spēja pienācīgi paust savu nostāju attiecībā uz šiem faktiem pirms šī lēmuma pieņemšanas. Apstrīdētā lēmuma 435. apsvērumā minētie fakti bija jau norādīti paziņojuma par iebildumiem 416.–420. punktā.

330 Tādējādi Komisija nav pārkāpusi *Deltafina* tiesības uz aizstāvību, paziņojumā par iebildumiem nenorādot to, ka pēdējo minēto varētu uzskatīt par apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju.

331 Treškārt, ir jāpārbauda, vai fakti, kurus Komisija ir norādījusi apstrīdētajā lēmumā, lai kvalificētu *Deltafina* kā aizliegtās vienošanās vadītāju, ļauj veikt šādu kvalifikāciju. Šī pamata ietvaros (skat. šī sprieduma 312. punktu), kā arī pirmā pamata trešās daļas ietvaros (skat. šī sprieduma 73. punktu) un otrā pamata pirmās daļas ietvaros (skat. šī sprieduma 105. punktu) *Deltafina* pārmet Komisijai, ka tā nav pierādījusi, ka *Deltafina* būtu šāda apstrādātāju aizliegtās vienošanās loma.

332 Šajā sakarā ir jāuzsver, ka, lai tiktu kvalificēts par vadītāju, attiecīgajam uzņēmumam ir jābūt parādījušam būtisku aizliegtās vienošanās dzinējspēku (Pirmās instances tiesas 2006. gada 15. marta spriedums lietā T-15/02 *BASF*/Komisija, Krājums, II-497. lpp., 374. punkts, un 2008. gada 18. jūnija spriedums lietā T-410/03 *Hoechst*/Komisija, Krājums, II-881. lpp., 423. punkts) un ir bijusi individuāla un īpaša atbildība par tās darbību (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *BASF*/Komisija, 300. un 375. punkts).

333 Lai gan Komisijas apstrīdētā lēmuma 435. apsvērumā norādītie fakti pierāda, ka *Deltafina* bija aktīva un tieša loma apstrādātāju aizliegtajā vienošanās, ar to nepietiek, lai konstatētu, ka šī sabiedrība bija būtisks šīs aizliegtās vienošanās dzinējspēks, ne arī to, ka tai bija svarīgāka loma nekā kādam no Spānijas apstrādātājiem. Arī ir jānorāda, ka, lai gan Komisija juridiski pamatoti atbilstoši šī sprieduma 122.–133. punktā izklāstīto iemeslu dēļ inkriminējusi *Deltafina* attiecīgo pārkāpumu pilnībā, nemainīgs paliek tas, ka tā vairāk nekā piecus gadus ilgušā pārkāpuma laikā ir piedalījusies tikai dažās apstrādātāju aizliegtās vienošanās tikšanās, kurās tika noslēgti nelikumīgie nolīgumi — jeb kopumā četrās sanāksmēs no gandrīz 30 sanāksmēm — un ka tā ir piedalījusies tikai nelielā skaitā sarakstes un informācijas apmaiņas šīs aizliegtās vienošanās dalībnieku starpā.

334 Turklāt neviens no dokumentiem lietas materiālos nenorāda, ka *Deltafina* būtu uzņēmusies jebkādu iniciatīvu ar mērķi izveidot šo aizliegto vienošanos vai pierunājusi kādu no Spānijas apstrādātājiem tai pievienoties. Konkrētāk, Komisijas apgalvojums apstrīdētā lēmuma 435. apsvērumā, ka *Deltafina* "pārliecināja Spānijas apstrādātājus saskaņot iepirkuma stratēģiju", nav pietiekami pierādīts. Tas vien, ka ar 1997. gada 9. jūliju datētajā telefaksa sūtījumā (skat. šī sprieduma 127. punktu) *WWTE* piemin, ka *Deltafina* prezidents vairākkārt ir norādījis, ka "nolīgums par cenām n[ebija] iespējams, nevienojoties par daudzumiem", nav pietiekami, lai apstiprinātu šo apgalvojumu. No tā turklāt, tāpat kā no paša telefaksa sūtījuma, izriet, ka *WWTE* pati vēlējās, ka tiek noslēgts nolīgums par daudzumiem, uzstājot pat uz nepieciešamību, ka tam jābūt uz pieciem gadiem vai vismaz uz trim. Šajā sakarā ir jānorāda, ka ar 1997. gada 6. novembri datētajā telefaksa sūtījumā *Deltafina* prezidentam, kas minēts apstrīdētā lēmuma 143. apsvērumā, *WWTE* norāda, ka tā "visiem iespējamiem līdzekļiem" cenšas "panākt nolīgumu par daudzumiem", precizējot, ka nākamajā apstrādātāju aizliegtās vienošanās sanāksmē tā piedāvāšot "depozītu par vienošanos, deponējot būtiskas naudas summas, kas sniedz drošību nolīgumu izpildē".

335 Neviens dokuments lietas materiālos neļauj arī konstatēt, ka *Deltafina* uzņēmās tādu darbību nastu, kas parasti saistās ar aizliegtās vienošanās vadītāja lomu, kā sanāksmju vadīšana vai noteiktu datu centralizēšana un izplatīšana. Lai gan *Deltafina* tiešām īsu laikposmu glabāja kādas piezīmes, kurās atspoguļotas atsevišķu nelikumīgu nolīgumu detaļas, runa ir tikai par vienu atsevišķu gadījumu. Tāpat, lai gan lietas materiālos esošie dokumenti pierāda, ka *Deltafina* pildīja starpnieka lomu apstrādātāju strīdu gadījumā, iejaukšanās šajā sakarā bija mazskaitlīgas un notika tikai divos pirmajos aizliegtās vienošanās gados. Turklāt tās nepapildināja kāds konkrēts drauds vai disciplinārs pasākums.

336 Sesto pamatu tādējādi būtu daļēji jāpieņem un tādēļ ir jāgroza apstrīdētais lēmums, jo tajā kā vainu pastiprinošs apstāklis attiecībā pret *Deltafina* norādīta vadītājas loma. Konkrētās šīs grozīšanas sekas tiks precizētas šī sprieduma 437.–439. punktā.

Par septīto pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta un pamatnostādņu 3. punkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

337 *Deltafina* pārmet Komisijai, ka tā nav ņēmusi vērā šajā lietā vainu mīkstinošus apstākļus, kas paredzēti pamatnostādņu 3. punkta otrajā un trešajā ievilkumā, proti, attiecīgi "pārkāpumus izraisošu [no]līgumu vai prakses neīstenošana" un "pārkāpumu pārtraukšana, tiklīdz iejaucas Komisija".

338 Pirmkārt, *Deltafina* norāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija "uzstājīgi" konstatē "vismaz daļēju" pārkāpumus izraisošu nolīgumu vai prakses neīstenošanu 1996. gadā (apstrīdētā lēmuma 85., 88. un 111. apsvērums), 1997. gadā (apstrīdētā lēmuma 113., 122., 126., 130. un 133. apsvērums), 1998. gadā (apstrīdētā lēmuma 144. un 175. apsvērums), 1999. gadā (apstrīdētā lēmuma 186. apsvērums), 2000. gadā (apstrīdētā lēmuma 206., 229., 231.–233. un 235. apsvērums) un 2001. gadā (apstrīdētā lēmuma 239., 244. un 255.–257. apsvērums). Tā atsaucas arī uz atsevišķām rindkopām apstrīdētā lēmuma 295., 307. un 319. apsvērumā.

339 Šajā kontekstā *Deltafina* norāda, ka savā 2003. gada 9. jūlija spriedumā lietā T-220/00 *Cheil Jedang*/Komisija, (*Recueil*, II-2473. lpp.) Pirmās instances tiesa norādīja, ka pamatnostādnes "saistībā ar pārkāpumu kā atbildību mīkstinošu apstākli skaidri [paredz] turpmāk ievērot faktiskā nolīguma nepiemērošanu" (191. punkts), ka pamatnostādņu 3. punkta otrais ievilkums attiecas tikai uz "gadījumu, kad aizliegta vienošanās nav īstenota kopumā, neņemot vērā attiecīgo katra uzņēmuma rīcību" (188. punkts), un ka,

"ievērojot soda un sankciju individualizācijas principu, ir jāizvērtē uzņēmuma dalības pārkāpumā relatīvais smagums" (189. punkts).

340 Otrkārt, *Deltafina* pārmet Komisijai, ka tā nav ņēmusi vērā faktu, ka tai pārmestais pārkāpums beidzās 2001. gada 10. augustā jeb pirms pirmo pārbaužu datuma.

341 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, *Deltafina* lūdz Vispārējo tiesu samazināt tās naudas soda summu.

342 Komisija lūdz noraidīt septīto pamatu.

343 Pirmkārt, tā norāda, ka tai nebija pienākuma šajā lietā ņemt vērā pamatnostādņu 3. punkta otrajā ievilkumā paredzēto vainu mīkstinošu apstākli.

344 Šajā sakarā vispirms tā norāda, ka fakts, ka pirms 1998. gada aizliegtā vienošanās netika pilnībā ievērota, tika ņemts vērā, novērtējot pārkāpuma smagumu, jo *Deltafina* naudas soda sākumsumma tika noteikta EUR 8 000 000 apmērā EUR 20 000 000 vietā, neņemot vērā šī pārkāpuma īpašo smagumu.

345 Turklāt tā apgalvo, ka tās nostāju apstiprināja iepriekš 339. punktā minētā sprieduma lietā *Cheil Jedang*/Komisija 189. un 192. punkts, kā arī 276. un 277. punkts Pirmās instances tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedumā lietā T-44/00 *Mannesmannröhren-Werke*/Komisija (Krājums, II-2223. lpp., 276. un 277. punkts). Komisija uzsver, ka *Deltafina* ne tikai nekad nav skaidri un manāmi iebildusi pret aizliegtās vienošanās

ar apstrādātājiem īstenošanu, bet ir pilnībā pievienojusies tai, tajā veicot īpaši aktīvu koordinācijas un starpniecības lomu.

346 Otrkārt, Komisija uzskata, ka tai nebija arī pienākuma uzskatīt par vainu mīkstinošu apstākli faktu, ka tā bija izbeigusi pārkāpumu pirms tās pirmās iejaukšanās.

Vispārējās tiesas vērtējums

347 Vispirms ir jāatgādina, ka, nosakot naudas sodus, Komisijai principā ir jāievēro savas pamatnostādnes (skat. šī sprieduma 230. punktu). Tomēr pamatnostādnēs nav norādīts, ka katrs šo pamatnostādņu 3. punktā uzskaitītais atbildību mīkstinošais apstāklis Komisijai vienmēr ir jāņem vērā atsevišķi un tai šajā sakarā nav pienākuma automātiski piešķirt papildu samazinājumu, jo tas, vai iespējamais naudas soda samazinājums atbilstoši atbildību mīkstinošiem apstākļiem ir piemērots, ir jānovērtē vispārīgi, ņemot vērā visus atbilstošos apstākļus.

348 Pēc pamatnostādņu pieņemšanas joprojām ir piemērojama iepriekšējā judikatūra, saskaņā ar kuru Komisijai ir rīcības brīvība, ar ko tai ļauts ņemt vai neņemt vērā dažus apstākļus, kad tā atkarībā no attiecīgajā gadījumā pastāvošajiem apstākļiem nosaka uzliekamā naudas soda apmēru. Tādējādi, tā kā pamatnostādnēs nav obligātas norādes attiecībā uz atbildību mīkstinošiem apstākļiem, kas var tikt ņemti vērā, ir jāuzskata, ka Komisija ir saglabājusi zināmu brīvību, lai vispārīgi novērtētu, kādā mērā naudas soda apmērs atbilstoši atbildību mīkstinošiem apstākļiem, iespējams, ir

jāsamazina (skat. iepriekš 230. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Raiffeisen Zentralbank Österreich*/Komisija, 473. punkts un tajā minētā judikatūra).

349 Attiecībā uz *Deltafina* pirmo iebildumu ir jānorāda, ka saskaņā ar pamatnostādņu 3. punkta otro ievilkumu "pārkāpumus izraisošu [no]līgumu vai prakses neīstenošana" var būt vainu mīkstinošs apstāklis.

350 No judikatūras izriet, ka Komisijai nav pienākuma atzīt par atbildību mīkstinošu apstākli faktu, ka aizliegtā vienošanās netika īstenota, izņemot, ja uzņēmums, kas pamatojas uz šo apstākli, var pierādīt, ka tas ir skaidri un būtiski iebildis pret šīs aizliegtās vienošanās īstenošanu, traucējot tās funkcionēšanai, un nav izlicies, ka ievēro šo vienošanos, tādā veidā mudinot citus uzņēmumus īstenot minēto aizliegto vienošanos. Uzņēmumiem būtu ļoti viegli samazināt risku maksāt lielu naudas sodu, ja tie varētu gūt labumu no piedalīšanās nelikumīgā aizliegtā nolīgumā, bet vēlāk panākt naudas soda samazināšanu, aizbildinoties ar to, ka tiem bijusi ierobežota loma pārkāpuma īstenošanā, neņemot vērā, ka to uzvedība bija mudinājusi citus uzņēmumus rīkoties tādā veidā, kas kaitēja konkurencei (iepriekš 345. punktā minētais spriedums lietā *Mannesmannröhren-Werke*/Komisija, 277. un 278. punkts).

351 Šī pamata ietvaros *Deltafina* nenorāda nevienu apstākli, kas ļautu secināt, ka tā skaidri un būtiski iebilda pret apstrādātāju aizliegto vienošanos, pat traucējot tās funkcionēšanai. Tā tikai atsaucas uz atsevišķiem apstrīdētā lēmuma apsvērumiem, kuri, kā jau norādīts šī sprieduma 260.–267. punktā, vai nu nav būtiski attiecībā uz šo iebildumu, it īpaši, ciktāl tie ne attiecas uz apstrādātāju aizliegto vienošanos, vai tikai konstatē, ka

līdz 1998. gadam šī aizliegtā vienošanās netika īstenota un ievērota pilnībā, un turklāt tas vispār attiecas uz tās biedriem, nevis tikai uz *Deltafina*.

352 Attiecībā uz pēdējo minēto punktu ir jāatgādina, ka fakts, ka apstrādātāju aizliegtā vienošanās tika pilnībā īstenota, sākot no 1998. gada, ir viens no faktoriem, ko Komisija ņēma vērā, novērtējot pārkāpuma smagumu un tādējādi nosakot naudas soda sākumsummu, kas pienākas par šādu pārkāpumu. Komisija noteica *Deltafina* sākumsummu EUR 8 000 000 apmērā, lai gan saskaņā ar pamatnostādnēm tā attiecībā uz ļoti smagiem pārkāpumiem varēja noteikt sākumsummu vismaz EUR 20 000 000 apmērā.

353 Tādējādi *Deltafina* pirmais iebildums nevar tikt pieņemts.

354 Kas attiecas uz otro iebildumu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pamatnostādņu 3. punkta trešo ievilkumu "pārkāpumu pārtraukšana [izbeigšana], tiklīdz iejaucas Komisija (jo īpaši tad, ja tā veic pārbaudes)," tiek uzskatīts par vainu mīkstinošu apstākli.

355 Šādu izbeigšanu loģiski var uzskatīt par atbildību mīkstinošu apstākli tikai tad, ja pastāv iemesli uzskatīt, ka šāda iejaukšanās mudināja minētos uzņēmumus izbeigt savu pret konkurenci vērsto rīcību, ja pārkāpums jau ir beidzies pirms datuma, kad iejaucās Komisija, uz to šis pamatnostādņu noteikums neattiecas (iepriekš 34. punktā minētais spriedums lietā *Dalmine*/Komisija, 158. punkts).

356 Šajā lietā pārkāpums — kā to norāda *Deltafina* — beidzās 2001. gada 10. augustā jeb pirms Komisijas pirmajām pārbaudēm, šajā gadījumā 2001. gada 3. oktobrī. Tādējādi šī izbeigšana nav vainu mīkstinošs apstāklis naudas soda summas noteikšanas mērķiem.

357 Turklāt jāatgādina, ka naudas sods netiek automātiski samazināts tāpēc, ka pārkāpums tika izbeigts, tiklīdz iejaucās Komisija, bet šī samazināšana ir atkarīga no tā, kā Komisija, īstenojot savas izvērtēšanas pilnvaras, novērtē attiecīgajā gadījumā pastāvošos apstākļus. Šajā sakarā pamatnostādņu 3. punkta trešā ievilkuma piemērošana uzņēmumam ir īpaši piemērota tad, ja attiecīgā rīcība nav acīmredzami nesaderīga ar konkurenci. Savukārt tā piemērošana principā ir mazāk piemērota tad, ja rīcība, kā ir pierādīts, ir skaidri nesaderīga ar konkurenci (iepriekš 345. punktā minētais spriedums lietā *Mannesmannröhren-Werke*/Komisija, 281. punkts).

358 Šajā lietā nebūtu jāuzskata, ka *Deltafina* būtu varējusi saprātīgi šaubīties par savas rīcības pret konkurenci vērsto raksturu attiecībā uz dalību horizontālā aizliegtā vienošanās ar mērķi noteikt cenas un sadalīt daudzumus, kuras viena no daļām bija slepena, tādējādi ir acīmredzams EKL 81. panta pārkāpums.

359 Tādējādi *Deltafina* otrais iebildums nav pieņemams.

360 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, septīto pamatu ir jānoraida kā nepamatotu.

Par astoto pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta un pamatnostādņu 5. punkta a) apakšpunkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

361 Astotā pamata ietvaros, kas norādīts pakārtoti, *Deltafina* pārmet Komisijai, ka tā, aprēķinot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktā paredzēto 10 % maksimālo apmēru, ir ņēmusi vērā tās apgrozījumu 2002./2003. budžeta gadā. Kā uzskata *Deltafina*, Komisijai esot bijis jāņem vērā apgrozījums finanšu gadā, kas noslēdzās 2004. gada 31. martā, jo tās finanšu gads noslēdzas katra gada 31. martā un apstrīdētais lēmums tika pieņemts 2004. gada 20. oktobrī.

362 *Deltafina* precizē, ka tās īstenotais apgrozījums budžeta gadā, kurš noslēdzās 2004. gada 31. martā, bija EUR 127 360 989 jeb zemāks par EUR133 228 000, kas norādīts apstrīdētā lēmuma 443. apsvērumā. Tā uzskata, ka tās naudas soda summa pirms paziņojuma par sadarbību piemērošanas tādējādi nevarēja pārsniegt EUR 12 736 000.

363 Komisija atzina, ka apgrozījums, kas bija jāņem vērā *Deltafina* gadījumā, lai novērtētu, vai bija pārsniegts 10 % maksimums, ir apgrozījums, kas bijis finanšu gadā, kurš noslēdzās 2004. gada 31. martā. Tomēr, pat ņemot vērā šo pēdējo minēto apgrozījumu, šis maksimums netiek pārsniegts.

364 Pakārtoti Komisija norāda, ka Pirmās instances tiesa savā 2004. gada 29. aprīļa spriedumā apvienotajās lietās T-236/01, T-239/01, no T-244/01 līdz T-246/01, T-251/01 un T-252/01 *Tokai Carbon* u.c./Komisija (*Recueil*, II-1181. lpp., 352.–354. punkts) nosprieda, ka 10 % maksimālais ierobežojums bija jāpiemēro "naudas soda aprēķina

galīgajam rezultātam", nevis pirms tam, proti, pirms paziņojuma par sadarbību piemērošanas. Šajā lietā netiek apstrīdēts, ka *Deltafina* uzliktā naudas soda galīga summa jeb EUR 11 880 000 nepārsniedz 10 % no apgrozījuma, kas īstenots finanšu gadā, kurš noslēdzās 2004. gada 31. martā.

Vispārējās tiesas vērtējums

365 Apstrīdētā lēmuma 439. apsvērumā Komisija nosaka *Deltafina* naudas soda summu pirms paziņojuma par sadarbību piemērošanas EUR 13 200 000 apmērā. Šī lēmuma 443. apsvērumā tā precizē, ka, "tā kā *Deltafina* īstenotais apgrozījums 2003. gadā sasniedz EUR 133 228 000", šī summa nav pielāgojama saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktu.

366 Saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktu apgrozījums, kas ņemams vērā šajā noteikumā paredzētā 10 % maksimuma aprēķinam, ir apgrozījums, kas īstenots iepriekšējā finanšu gadā. Kā vienprātīgi uzskata lietas dalībnieki, ir izskatāms, ka, lai noteiktu, vai šis maksimālais līmenis tika pārsniegts, Komisijai bija jāņem vērā apgrozījums, ko *Deltafina* īstenoja finanšu gadā, kas noslēdzās 2004. gada 31. martā.

367 Tādējādi Komisija apstrīdētā lēmuma 443. apsvērumā kļūdaini norādīja apgrozījumu, ko *Deltafina* īstenojusi finanšu gadā, kas beidzās 2003. gada 31. martā.

368 Tomēr uz šo kļūdu balstītais pamats ir nepieņemams, jo, pat ja ņemtu vērā apgrozījumu, ko *Deltafina* īstenoja budžeta gadā, kas noslēdzās 2004. gada 31. martā, 10 % maksimums nav pārsniegts. No tabulas *Deltafina* 2004. gada 31. marta gada pārskatā, kas pievienots prasības pieteikumam, izriet, ka šajā datumā pēdējās minētās apgrozījums sasniedza EUR 139 904 230,95 jeb summu, kas ir desmit reizes lielāka par iepriekš minētajiem EUR 13 200 000. Šajā sakarā ir jāprecizē, ka norādāmā summa ir tā, kas ir blakus grāmatvedības postenim "Ieņēmumi no pārdevuma un pakalpojumiem" šajā tabulā, nevis, kā to dara *Deltafina*, tā, kas norādīta blakus virsrakstam "Kopā", kurā ir iekļauti grāmatvedības posteņi, kas nav jāņem vērā, šajā gadījumā ar nosaukumiem "Galīgās produkcijas krājumu izmaiņas" un "Citi ieņēmumi un peļņa".

369 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka astotais pamats ir jānoraida kā neiedarbīgs.

Par devīto pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta, pamatnostādņu preambulas un 4. punkta pārkāpumu, paziņojuma par sadarbību B punkta e) apakšpunkta un D punkta pārkāpumu, vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, kā arī pamatojuma nenorādīšanu

Apstrīdētā lēmuma kopsavilkums

370 Apstrīdētā lēmuma 448.–456. apsvērumā Komisija lemj par paziņojuma par sadarbību piemērošanu apstrādātāju un *Deltafina* gadījumā.

371 Pirmkārt, tā tostarp norāda, ka pēdējie minētie ir lūguši piemērot tiem par labu šo paziņojumu, pirms tiem tika paziņots paziņojums par iebildumiem (apstrīdētā lēmuma 449. apsvērums).

372 Otrkārt, tā konstatē, ka Spānijas apstrādātājiem ir piemērojams paziņojuma par sadarbību D punkts. Tā norāda, ka, lai arī tās rīcībā jau bija lielākā daļa būtisko pierādījumu, kas pierāda pārkāpuma esamību, informācija, ko tai sniedza pēdējie minētie, tai palīdzēja to noskaidrot un konstatēt (apstrīdētā lēmuma 450. un 451. apsvērums).

373 Treškārt, Komisija uzskata, ka *Taes*, ņemot vērā tās "īpaši noderīgo" sadarbību procesā, it īpaši saistībā ar *Deltafina* dalību pārkāpumā, un to, ka tā nekad nav apstrīdējusi paziņojumā par iebildumiem konstatētos faktus, jāsaņem naudas soda 40 % samazinājums, piemērojot paziņojuma par sadarbību D punkta 2) apakšpunkta pirmo un otro ievilkumu (apstrīdētā lēmuma 452. apsvērums).

374 Ceturtkārt, Komisija norāda, ka *Cetarsa* un *WWTE* sniegtā informācija, lai arī bija būtiska, neizrādījās tik noderīga kā *Taes* sniegtā (apstrīdētā lēmuma 453. apsvērums). Tā izklāsta, ka savās atbildēs uz paziņojumu par iebildumiem *Cetarsa* un *WWTE* norādīja kādu apgalvojumu, kas neatbilda patiesajiem faktiem. Tā nolemj tādējādi piešķirt šīm abām apstrādātājām naudas soda 25 % samazinājumu saskaņā ar paziņojuma par sadarbību D punkta 2) apakšpunkta pirmo ievilkumu.

375 Piektkārt, attiecībā uz *Agroexpansión* Komisija norāda, ka arī tā ir tai sniegusi noderīgu informāciju, bet savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem tā apstrīdēja faktus "tāpat kā *Cetarsa* un *WWTE*" (apstrīdētā lēmuma 454. apsvērums). Tā piebilst, ka *Agroexpansión* noliedza apstrādātāju nolīgumu par (maksimālajām) vidējām piegādes cenām slepeno raksturu. Ņemot vērā šos faktus, tā piešķīra šai sabiedrībai naudas soda 20 % samazinājumu.

376 Visbeidzot un sestkārt, Komisija piemēro 10 % samazinājumu *Deltafina* uzliktajam naudas sodam (apstrīdētā lēmuma 456. apsvērums). Tā uzskata, ka, lai gan ne *Universal*, ne *Deltafina* nebija sniegušas precīzas norādes par *Deltafina* ieguldījumu *Taes* sadarbībā ar Komisiju, nevar ignorēt, ka daļa no *Taes* 2002. gada 18. februāra rakstveida dokumentam pievienotajiem dokumentiem acīmredzami bija no *Deltafina* un tikuši nosūtīti *Taes* šīs sadarbības vārdā. Tā atkārto, ka *Taes* sniegtā informācija bija īpaši noderīga tās izmeklēšanā un tostarp būtiska *Deltafina* atbildības konstatēšanai. Tomēr *Deltafina* tai tieši nepaskaidroja, kādā veidā un kādā apmērā tai bija nodoms sadarboties, un savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem apstrīdēja paziņojumā par iebildumiem esošo apsūdzību būtību saistībā ar tās atbildību. Tā norāda arī, ka *Deltafina* "neatbilst paziņojuma [par sadarbību] B punkta [e) apakšpunktā] kritērijam".

Lietas dalībnieku argumenti

377 Devītā pamata ietvaros, kas norādīts pakārtoti, *Deltafina* norāda, ka Komisija ir pieļāvusi virkni kļūdu, novērtējot tās sadarbību administratīvajā procesā. Šos iebildumus var sagrupēt četrās daļās.

378 Pirmās daļas ietvaros *Deltafina* apgalvo, ka Komisija kļūdaini uzskatīja, ka tā ir apstrīdējusi paziņojumā par iebildumiem esošo apsūdzību būtību attiecībā uz tās atbildību. Apgalvojot, ka *M.* rīkojās personiski, tā tikai apstrīdēja Komisijas veikto atsevišķu faktu interpretāciju un juridisko novērtējumu. Tā piebilst, ka *Taes* savā 2002. gada 18. februāra rakstveida dokumentā arī izteica šādu paziņojumu, un brīnās, ka pēdējā minētā tomēr ir saņēmusi lielāku naudas soda samazinājumu nekā *Deltafina*.

379 Otrās daļas ietvaros *Deltafina* norāda, ka Komisija ir pārkāpusi paziņojumu par sadarbību, apstrīdētā lēmuma 456. apsvērumā tai pārmetot, ka tā neatbilst šī paziņojuma B punkta e) apakšpunktā noteiktajam kritērijam. Tā apgalvo, ka šajā lietā tas nav piemērojams, jo apstrīdētajā lēmumā Komisija piemēro šī paziņojuma D punktu, kurā ir tieši paredzēts gadījums, kad "uzņēmums sadarbojas, neatbilstot visiem B un C punktā izklāstītajiem nosacījumiem". Tā piebilst, ka Komisija paziņojumā par iebildumiem tai nepārmeta tādu rīcību, kāda norādīta paziņojuma par sadarbību B punkta e) apakšpunktā, un katrā ziņā nepierāda apstrīdētajā lēmumā, ka tā bija šāda rakstura rīcības autore.

380 Trešā pamata ietvaros *Deltafina* uzskata, ka apstrīdētais lēmums "nav spēkā būtiskas motīvu pretrunas dēļ", jo naudas soda samazinājums, ko tai piešķīra Komisija, ir mazāks nekā tas, kas piešķirts *Taes*. Šī apgalvojuma pamatošanai *Deltafina* norāda, ka, tā kā Komisija konstatē apstrīdētā lēmuma 360. apsvērumā, ka tai ir *Universal* grupas, tajā skaitā tās meitas sabiedrības *Taes*, Eiropas darbību koordinatores un pārraudzītājas loma, "ir saprātīgi, ka tai šajā sakarā pienākas ne tikai atbildība, bet arī priekšrocības". Tā piebilst, ka īpaši derīgais *Taes* ieguldījums it īpaši attiecībā uz tās dalību apstrādātāju aizliegtajā vienošanās varēja būt tikai no tās pašas. Tā uzstāj uz faktu, ka tā ir sadarbojusies ar Komisiju no brīža, kad šajā lietā tika iesaistīta *Taes*. Informācija,

ko Komisijai administratīvajā procesā nosūtīja *Taes* padomdevēji un kas bija gan par to, par sevi pašu, tika sagatavota kopīgi ar šo abu sabiedrību pārstāvjiem un darbiniekiem *Universal* pārraudzībā un ļoti lielā ziņā bija no *Deltafina* pašas.

381 Visbeidzot ceturtās daļas ietvaros *Deltafina* apgalvo, ka Komisija ir piemērojusi paziņojumu par sadarbību diskriminējoši. Šajā sakarā tā vispirms kritizē faktu, ka *Cetarsa*, *WWTE* un *Agroexpansión* saņēma lielāku naudas soda samazinājumu nekā tā, lai gan tās bija apstrīdējušas faktus, "lai gan citā apjomā". Turklāt tā norāda, ka tikai savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem *WWTE* un *Agroexpansión* pirmo reizi paziņoja, ka tai ir bijusi apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītājas loma. Tā uzskata, ka tādējādi ir jāapšauba "to sadarbības pilnība un lojalitāte divos iepriekšējos gados". Visbeidzot tā pārmet Komisijai, ka tikai *Deltafina* gadījumā tā ir piemērojusi paziņojuma par sadarbību B punkta e) apakšpunktu.

382 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, *Deltafina* lūdz Vispārējo tiesu samazināt tās naudas soda summu, piemērojot tādu pašu samazinājuma procentu, kādu tā piemēroja *Taes* naudas soda summai jeb 40 %.

383 Komisija uzskata, ka neviena no daļām nav pamatota.

384 Pirmkārt, tā atgādina, ka savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem *Deltafina* apliecināja, ka visa tai pārmestā rīcība patiesībā ir inkriminējama *M.*, kurš rīkojās tikai personiski. Šis apgalvojums esot "acīmredzams mēģinājums pārveidot faktus".

385 Otrkārt, Komisija apstrīd, ka tā būtu kļūdaini piemērojusi paziņojuma par sadarbību B punkta e) apakšpunktu. Šajā sakarā, pirmkārt, tā norāda — fakts, ka tā piemēro šī paziņojuma D punktu, neizslēdz to, ka, lai noteiktu samazinājuma procentu, kas piemērojams uzņēmuma, kurš sadarbojas, naudas sodam, tā varētu ņemt vērā faktu, ka šis uzņēmums neatbilst atsevišķiem šī paziņojuma B un C punktā paredzētiem nosacījumiem. Otrkārt, tā norāda, ka nav pareizi apgalvot, ka tā netika pārmetusi *Deltafina* tāda veida rīcību, kas norādīta paziņojuma par sadarbību B punkta e) apakšpunktā.

386 Treškārt, Komisija uzskata, ka tai nebija jāpiemēro *Deltafina* naudas sodam tas pats samazinājuma procents, ko tā piemēroja *Taes*.

387 Šajā sakarā, pirmkārt, tā uzsver, ka *Deltafina* tika uzskatīta par atbildīgu par EKL 81. panta pārkāpumu, nevis sakarā ar tās *Taes* darbību koordinējošo un uzraugošo lomu, bet par to, ka tā pati bija īstenojusi "virkni būtisku, bieži noteicošu, darbību [apstrādātāju] aizliegtās vienošanās sakarā". Otrkārt, tā apstiprina, ka *Deltafina* sadarbība aprobežojās ar kopīgu ar *Taes* tās 2002. gada 18. februāra rakstveida dokumenta sagatavošanu.

388 Ceturtkārt, Komisija uzskata, ka nav pieļāvusi vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, piemērojot *Deltafina* zemāku samazinājuma procentu nekā tas, ko saņēma pārējie uzņēmumi — apstrīdētā lēmuma adresāti.

Vispārējās tiesas vērtējums

389 Ir jāatgādina, ka Komisijai ir plaša rīcības brīvība attiecībā uz naudas soda apmēra noteikšanas metodi, un tā šajā sakarā var ņemt vērā vairākus faktorus, tostarp attiecīgo uzņēmumu sadarbību izmeklēšanā, ko veic šīs iestādes dienesti. Šajā sakarā Komisijai ir plaša rīcības brīvība, izvērtējot uzņēmuma sadarbības kvalitāti un noderīgumu, īpaši salīdzinājumā ar citu uzņēmumu ieguldījumu (Tiesas 2007. gada 10. maija spriedums lietā C-328/05 P *SGL Carbon*/Komisija, Krājums, I-3921. lpp., 81. un 88. punkts).

390 Lai pamatotu naudas soda apmēra samazināšanu atbilstoši sadarbībai, uzņēmuma rīcībai ir jāatvieglo Komisijas uzdevums konstatēt Kopienu konkurences tiesību pārkāpumus un uzlikt sodus par tiem (skat. Pirmās instances tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedumu apvienotajās lietās T-67/00, T-68/00, T-71/00 un T-78/00 *JFE Engineering* u.c./Komisija, Krājums, II-2501. lpp., 499. punkts un tajā minētā judikatūra) un jāliecina par patiesu sadarbību (iepriekš šī sprieduma 228. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, 395. un 396. punkts).

391 Paziņojumā par sadarbību Komisija ir precizējusi nosacījumus, ar kādiem uzņēmumi, kas sadarbojas ar Komisiju, tai izmeklējot aizliegtu vienošanos, var tikt atbrīvoti no naudas soda vai tiem var tikt samazināts naudas soda, kas tiem citādi būtu piemērots, apmērs (skat. paziņojuma par sadarbību A punkta 3) apakšpunktu).

392 Saskaņā ar paziņojuma par sadarbību B punktu uzņēmums var saņemt ļoti būtisku naudas soda samazinājumu, proti, vismaz 75 % vai pat naudas soda neuzlikšanu, ja tas atbilst vienlaicīgi visiem šī punkta a)—e) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem.

Saskaņā ar B punkta e) apakšpunktu šādu naudas soda samazinājumu vai neuzlikšanu nevar saņemt uzņēmums, kurš tostarp ir bijis "tā iniciators un [ir] spēlējis izšķirošu lomu šai prettiesiskajā rīcībā".

393 Saskaņā ar šī paša paziņojuma C punktu "uzņēmumiem, kas gan atbilst B [punkta] no b) līdz e) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem un paziņo par slepenu vienošanos pēc tam, kad uzņēmumos, kas ir vienošanās dalībnieki, Komisija ar lēmumu ir uzsākusi pārbaudi, bet pārbaužu rezultātā vēl nav iegūts pietiekams pamatojums lēmuma pieņemšanas procedūras uzsākšanai, naudas soda apmēru samazina par 50 % līdz 75%".

394 Paziņojuma par sadarbību D punktā ar virsrakstu "Būtisks naudas soda apmēra samazinājums" ir paredzēts:

"1. Ja uzņēmums sadarbojas, neizpildot visus B un C [punktā] uzskaitītos nosacījumus, tam naudas soda, kas tam būtu uzlikts gadījumā, ja tas nebūtu sadarbojies, apmēru samazina no 10 līdz 50 %.

2. Tā īpaši var būt gadījumos, ja:

— pirms paziņojuma par iebildumiem nosūtīšanas uzņēmums sniedz Komisijai informāciju, dokumentus vai citus pierādījumus, kuri palīdz konstatēt pārkāpuma esamību,

— uzņēmums pēc paziņojuma par iebildumiem saņemšanas informē Komisiju, ka pēc būtības neapstrīd faktus, ar kuriem Komisija ir pamatojusi apsūdzību."

395 Saskaņā tieši ar šiem apsvērumiem ir jānovērtē šī pamata pamatotība. Tā otrā daļa tiks pārbaudīta kā pēdējā.

396 Attiecībā uz pirmo daļu ir jākonstatē, ka Komisija pamatoti norādīja apstrīdētā lēmuma 456. apsvērumā, ka savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem *Deltafina* apstrīdēja "apsūdzību būtību [..] attiecībā uz tās atbildību". Savā atbildē *Deltafina* stingri noliedza savu atbildību par pārkāpumu, atkārtoti apgalvojot, ka tās atbildība būtu jāpiedēvē *M.*, kurš apstrādātāju aizliegtajā vienošanās esot darbojies vienīgi privāti, nevis kā sabiedrības pārstāvis. Izejot no tā, *Deltafina* apstrīdēja paziņojumā par iebildumiem norādīto faktu būtību, nesniedzot citu interpretāciju vai apstrīdot Komisijas veikto juridisko novērtējumu.

397 Attiecībā uz argumentu, ko *Deltafina* pamato ar faktu, ka *Taes* netiek pārmesta faktu būtības apstrīdēšana, lai gan tā pati apliecināja administratīvajā procesā, ka *M.* rīkojās tikai personiski, jānorāda, ka ar šo apgalvojumu tās mērķis atšķirībā no *Deltafina* nebija atspēkot faktu, kas to ietekmē tieši un kas apšauba tās atbildību par pārkāpumu.

398 Attiecībā uz trešo pamatu vispirms ir jākonstatē, ka tas ir balstīts uz kļūdainu pieņēmumu. Kā skaidri izriet no apstrīdētā lēmuma 359.–366. apsvēruma un no šī

sprieduma 107.–112. punkta, *Deltafina* tika atzīta par atbildīgu par pārkāpumu, nevis tās *Taes* darbību uzraudzības un kontroles funkciju dēļ, bet tās tiešas un aktīvas dalības apstrādātāju aizliegtajā vienošanās dēļ.

399 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisija, vērtējot attiecīgo uzņēmumu īstenoto sadarbību, nevar ignorēt vienlīdzīgas attieksmes principu, kas ir pārkāpts, ja salīdzināmās situācijās tiek izrādīta atšķirīga attieksme vai ja atšķirīgās situācijās tiek izrādīta vienāda attieksme, ja vien šāda attieksme nav objektīvi pamatota (skat. iepriekš 364. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Tokai Carbon* u.c./Komisija, 394. punkts un tajā minētā judikatūra).

400 Komisija nav acīmredzami pārkāpusi savu rīcības brīvību, uzskatot, ka *Taes* sniegtā sadarbība bija noderīgāka nekā *Deltafina* sniegtā sadarbība.

401 Kā jau izklāstīts šī sprieduma 396. un 397. punktā, *Deltafina* atšķirībā no *Taes* apstrīd atsevišķu faktu būtību paziņojuma par sadarbību D punkta 2) apakšpunkta otrā ievilkuma izpratnē.

402 Turklāt *Deltafina* atšķirībā no *Taes* nekad nav sadarbojusies ar Komisiju tieši. Konkrētāk, tā pamatoti uzskatīja, ka *Deltafina* tikai piedalījās *Taes* 2002. gada 18. februāra rakstveida dokumenta sagatavošanā (skat. šī sprieduma 8. un 9. punktu). Tikai saistībā ar šī rakstveida dokumenta sagatavošanu *Universal Leaf* savā 2002. gada 15. februāra vēstulē Komisijai atsaucās uz *Deltafina* sadarbību. Vēlāk ne *Universal Leaf*, ne *Taes*, ne *Deltafina* nenorādīja Komisijai, ka *Deltafina* turpina sadarboties

izmeklēšanas ietvaros ar *Taes* starpniecību, ne pat to, ka informāciju, ko tai nosūtīja *Taes*, bija sagatavota sadarbībā ar *Deltafina*.

403 Tādējādi Komisijai bija pamats piemērot *Deltafina* zemāku naudas soda samazinājuma procentu nekā tas, kas tika piešķirts *Taes*.

404 Attiecībā uz ceturto daļu ir jāuzskata, ka *Deltafina* nevar apgalvot, ka pret to ir izturējušies diskriminējoši salīdzinājumā ar *Cetarsa*, *WWTE* un *Agroexpansión*, jo tās sniegtā sadarbība bija daudz ierobežotāka nekā tā, ko sniedza pēdējās minētās.

405 Šajā sakarā, pirmkārt, kā *Deltafina* pati to atzīst savā prasības pieteikumā, lai gan *Cetarsa*, *WWTE* un *Agroexpansión* ir apstrīdējušas atsevišķu faktu būtību, tas tomēr ir "citādā apjomā" nekā *Deltafina* [to darīja]. Tikai šī pēdējā minētā, atkārtoti norādot savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem, ka tās prezidents rīkojās tikai personiski, visā administratīvajā procesā apstrīd jebkādu dalību apstrādātāju aizliegtās vienošanās darbībās.

406 Otrkārt, kamēr *Cetarsa*, *WWTE* un *Agroexpansión* administratīvajā procesā Komisijai sniedza ļoti noderīgus pierādījumus (skat. apstrīdētā lēmuma 453. un 454. apsvērumu), *Deltafina* sadarbība, kā jau norādīts šī sprieduma 402. punktā, izpaužas tikai kā dalība *Taes* 2002. gada 18. februāra rakstveida dokumenta sagatavošanā.

407 Ceturtā daļa tādējādi ir jānoraida kā nepamatota.

408 Visbeidzot, kas attiecas uz otro daļu, vispirms ir jānorāda, ka nekas neliedz Komisijai plašās rīcības brīvības ietvaros, kas tai ir šajā jomā, ņemt vērā faktu, ka attiecīgais uzņēmums neatbilst kādam paziņojuma par sadarbību B punkta a)–e) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem, ja, piemērojot šī paziņojuma D punktu, tai jānosaka šī paša punkta 1) apakšpunktā paredzētajās 10–50 % robežās šim uzņēmumam piešķiramā samazinājuma procenti.

409 Turklāt ir jākonstatē, ka no Komisijas rakstveida iesniegumiem, kā arī no paskaidrojumiem, ko tā ir sniegusi tiesas sēdē, izriet, ka, norādot apstrīdētā lēmuma 456. apsvērumā, ka *Deltafina* neatbilst paziņojuma par sadarbību B punkta e) apakšpunktā paredzētam nosacījumam, Komisija atsaucas uz faktu, ka pēdējā minētā bija apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāja. Šajā sakarā ir jānorāda, ka no paziņojuma par sadarbību B punkta e) apakšpunkta izriet, ka Komisija negrasās piemērot būtisku naudas soda samazinājumu vai pat atbrīvot no tā pavisam, ja attiecīgajam lietas dalībniekam ir bijusi tāda īpaši noteicoša loma aizliegtajā vienošanās kā vadītājs, ierosinātājs vai iniciators.

410 Kā jau tika nospriests šī sprieduma 331.–335. punktā, pierādījumi Komisijas lietas materiālos nav pietiekami, lai pierādītu, ka *Deltafina* ir bijusi vadītājas loma. Tādējādi Komisija ir pieļāvusi kļūdu, citu apsvērumu starpā ņemot vērā šo lomu un piešķirot tikai 10 % samazinājumu, kas piemērojams *Deltafina* sakarā ar sadarbību.

411 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, devītais pamats ir jāpieņem daļēji un tādējādi ir jāgroza apstrīdētais lēmums, nosakot pienācīgu samazinājuma likmi *Deltafina* gadījumā. Piemērojot savu neierobežoto kompetenci, Vispārējā tiesa uzskata par pienācīgu samazināt *Deltafina* uzlikto naudas sodu par 15 %, lai ņemtu vērā tās sadarbību. Šī grozījuma konkrētās sekas tiks novērtētas šī sprieduma 437.–439. punktā.

Par desmito pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta pārkāpumu, pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu un samērīguma principa pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

412 Desmitā pamata ietvaros, kas norādīts pakārtoti, *Deltafina* pārmet Komisijai, ka tā nav ņēmusi vērā, pamatojoties uz pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunktu, "jēltabakas ekonomisko un sociālo kontekstu Spānijā", lai samazinātu tās naudas soda galīgo summu.

413 Šī pamata pamatošanai *Deltafina* izklāsta, ka pēc tirgu kopīgās organizācijas tabakas nozarē paredzētās piemaksu sistēmas slēgšanas Eiropas Savienības tabakas kultūrā notika strukturāla lejupslīde. Tā precizē, ka 2010. gadā pēc četru gadu pārejas laikposma tiks ieviesta jauna sistēma, kurā atbalsts ienākumiem vairs nebūs atkarīgs no tabakas ražošanas, bet būs saistīts ar dažādu kultūru pārvēršanu un atbalstu tām. Tā arī norāda, ka saskaņā ar Komisijas iecerēto "jaunā modeļa tīrās sekas būs ļoti jūtams Kopienas tabakas ražošanas samazinājums, kādēļ nebūs iespējams saglabāt lielāko daļu ārpusģimenes lauksaimniecisko nodarbinātību šajā nozarē un pirmapstrādes industrijā". Tā piebilst, ka rūpnieku industrijas neuzskata Savienībā kultivētās tabakas šķirnes par stratēģiski svarīgām un tās var tikt viegli aizstātas ar trešās valstīs ar zemākām izmaksām audzētu tabaku. Visbeidzot tā norāda, ka šobrīd piemaksas ir vairāk nekā 80 % no audzētāju ienākumiem.

414 *Deltafina* piebilst, ka savā 2003. gada 2. aprīļa Lēmumā 2003/600/EK par procedūru saskaņā ar [EKL] 81. pantu (Lieta COMP/C.38.279/F3 — Francijas liellopgaļa)

(OV L 209, 12. lpp.) Komisija ir skaidri ņēmusi vērā kā vainu mīkstinošu apstākli "īpašie saimnieciskie apstākļi", kas paredzēti pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunktā. Šajā lietā Komisija tādējādi esot samazinājusi katram lietas dalībniekam uzlikto naudas sodu līdz 60 %.

415 Komisija uzskata, ka, nosakot naudas soda summu, tai nebija jāņem vērā *Deltafina* norādītā lejupslīde un tādējādi desmitais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Vispārējās tiesas vērtējums

416 Pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunktā ir noteikts:

"Atkarībā no apstākļiem un tad, kad veikti visi iepriekš minētie aprēķini, jāņem vērā konkrēti objektīvi dati, piemēram, īpašie saimnieciskie apstākļi, mantisks vai finansiāls labums, ko, iespējams, guvuši pārkāpuma autori [..], īpašs attiecīgo uzņēmumu raksturojums un to reālā maksātspēja konkrētos sociālos apstākļos, un atbilstoši tam jākoriģē paredzētais naudas soda apmērs."

417 Ir jāuzskata, ka pretēji tam, ko apgalvo *Deltafina*, Komisijai nekādi nav pienākuma ņemt vērā apgalvotu tabakas kultūras strukturālu lejupslīdi Savienībā, lai samazinātu tās naudas soda galīgo summu, pamatojoties uz pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunktu, jo apstrīdētā lēmuma pieņemšanas laikā šī lejupslīde bija tikai neskaidrs nākotnes notikums.

418 Turklāt *Deltafina* nevar atsaukties uz Lēmumu 2003/600, ņemot vērā, ka minētās lietas apstākļi nelīdzinās šīs lietas apstākļiem. Konkrētāk, neviena no ārkārtas apstākļiem, kurus Komisija ņēma vērā minētajā lēmumā atbilstoši pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunktam, šajā lietā nav. Turklāt un katrā ziņā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijai naudas sodu noteikšanas jomā ir plaša rīcības brīvība un tai nav saistoši tās agrāk pieņemtie vērtējumi (Tiesas 2009. gada 19. marta spriedums lietā C-510/06 P *Archer Daniels Midland*/Komisija, Krājums, I-1843. lpp., 82. punkts).

419 Ņemot vērā iepriekš minēto, desmitais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par vienpadsmito pamatu sakarā ar vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, sodu atpakaļejoša spēka aizlieguma principa pārkāpumu un tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

420 Vienpadsmitā pamata ietvaros, kas norādīts pakārtoti, vispirms *Deltafina* apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi tiesiskās paļāvības aizsardzības principu, atbilstoši savai agrākai lēmumu pieņemšanas praksei neuzliekot tikai simbolisku sodu tai. Šī apgalvojuma pamatojumam tā norāda, ka lēmumā par organiskajiem peroksīdiem Komisija sabiedrībai *AC-Treuhand* uzlika naudas sodu tikai EUR 1 000 apmērā savas jaunās pieejas šajā jautājumā dēļ, sodot ne tikai uzņēmumus aizliegtās vienošanās dalībniekus,

bet arī tos, kuri, neesot attiecīgajā tirgū, organizē vai atvieglo šo aizliegto vienošanos. Tā apgalvo, ka no šī lēmuma, no paziņojuma presei saistībā ar šo lēmumu, kā arī no 2003. gada Konkurences politikas ziņojuma (*XXXIIIe Rapport sur la politique de concurrence — 2003*) 33. punkta izriet, ka Komisija nolēma tikai nākotnē atturēties no savas prakses šādā gadījumā uzlikt tikai pilnībā simbolisku naudas. Visa *Deltafina* pārmestā rīcība notika pirms 2001. gada 11. augusta jeb divus gadus un četrus mēnešus pirms lēmuma par organiskajiem peroksīdiem pieņemšanas.

421 Turklāt *Deltafina* norāda uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, norādot, ka Pirmās instances tiesa ir atzinusi, ka "konkurences noteikumu sodīšanas jomā šī principa ievērošana nešaubīgi prasa, ka uzņēmumiem, kuri tajā pašā laikposmā ir izdarījuši tāda paša veida pārkāpumus, tiek piemērotas tās pašas likumīgās sankcijas neatkarīgi no vēl nezināma datuma, kurā tiks pieņemts lēmums par tiem," un ka "šādā ziņā šis princips ir cieši saistīts ar sodu atpakaļejoša spēka aizlieguma principu, saskaņā ar kuru sodam, ko uzliek uzņēmumam par konkurences noteikumu pārkāpumu, ir jāatbilst tam, kas bija paredzēts laikā, kad tika izdarīts pārkāpums" (Pirmās instances tiesas 2003. gada 9. jūlija spriedums lietā T-224/00 *Archer Daniels Midland* un *Archer Daniels Midland Ingredients*/Komisija, *Recueil*, II-2597. lpp., 70. punkts).

422 Ņemot vērā iepriekšminētos apsvērumus, *Deltafina* aicina Vispārējo tiesu samazināt naudas sodu līdz simboliskai summai EUR 1 000.

423 Komisija uzskata, ka vienpadsmitais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

424 Šajā sakarā Komisija vispirms uzsver, ka saskaņā ar judikatūru tās iepriekšējā lēmumu pieņemšanas prakse pati par sevi nav juridisks pamats naudas soda uzlikšanai konkurences jomā. Turklāt tā atkārto, ka lieta, kurā tika pieņemts organisko peroksīdu lēmums, nelīdzinās šai lietai. Kā arī tā norāda, ka ne šajā lēmumā, ne paziņojumā presei par šo lēmumu, ne 2003. gada ziņojumā par konkurences politiku (*XXXIIIe Rapport sur la politique de concurrence — 2003*) nav precīzu, beznosacījuma un saskaņotu solījumu attiecībā uz to, ka par tādu rīcību, kādā tiek vainota *Deltafina*, tiks uzlikti "ļoti viegli" naudas sodi.

Vispārējās tiesas vērtējums

425 Pirmkārt, kas attiecas uz apgalvoto tiesiskās paļāvības principa pārkāpumu, ir jāuzskata, ka neviens no *Deltafina* norādītajiem faktiem nevarēja tai radīt šādu paļāvību attiecībā uz sodīšanu ar pilnībā simbolisku naudas sodu.

426 Šajā sakarā vispirms ir jāatgādina, ka Komisijas agrākā lēmumu pieņemšanas prakse pati par sevi nav juridisks kritērijs attiecībā uz naudas sodiem konkurences jautājumos (skat. šī sprieduma 292. punktu). Tas, ka Komisija iepriekš piemērojusi noteiktus naudas sodus par atsevišķiem pārkāpumu veidiem, neizslēdz tās iespēju palielināt šo sodu apmēru līdz Regulā Nr. 1/2003 norādītajām robežām, ja tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu Kopienas konkurences politikas īstenošanu (skat. pēc analoģijas iepriekš 120. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Musique Diffusion française* u.c./Komisija, 109. punkts). Turklāt uzņēmējs nevar paļauties uz to, ka saglabāsies pastāvošā situācija, kuru Kopienu iestādes var mainīt pēc saviem ieskatiem (Tiesas 1990. gada 14. februāra spriedums lietā C-350/88 *Delacre* u.c./Komisija, *Recueil*,

I-395. lpp., 33. punkts un tajā minētā judikatūra). Tātad uzņēmumiem, kuri apsūdzēti tāda administratīvā procesa ietvaros, kura rezultātā var noteikt naudas sodu, nevar rasties tiesiskā paļāvība, ka Komisija nepārsniegs līdz šim praksē piemēroto naudas soda līmeni (Pirmās instances tiesas 2001. gada 12. jūlija spriedums apvienotajās lietās T-202/98, T-204/98 un T-207/98 *Tate & Lyle* u.c./Komisija, *Recueil*, II-2035. lpp., 146. punkts, un iepriekš 101. punktā minētais spriedums lietā *LR AF 1998*/Komisija, 243. punkts).

427 Turklāt jāatgādina, ka tiesības atsaukties uz tiesiskās paļāvības principa aizsardzību attiecas uz katru indivīdu, kurš atrodas situācijā, no kuras izriet, ka Kopienu administrācija ir viņam radījusi pamatotas cerības (Tiesas 1987. gada 11. marta spriedums lietā 265/85 *Van den Bergh en Jurgens* un *Van Dijk Food Products (Lopik)*/EKK, *Recueil*, 1155. lpp., 44. punkts), precizējot, ka neviens nevar atsaukties uz šī principa pārkāpumu, ja nav precīzu, beznosacījuma un saskaņotu solījumu no oficiāliem un uzticamiem avotiem, ko administrācija viņam būtu sniegusi (skat. iepriekš 364. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Tokai Carbon* u.c./Komisija, 152. punkts un tajā minētā judikatūra).

428 Šajā lietā fakts, ka vairākos lēmumos pirms lēmuma par organiskajiem peroksīdiem Komisija nebija inkriminējusi EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu uzņēmumiem, kuri bija veicinājuši aizliegtās vienošanās īstenošanu, bet kas nebija aktīvi pārkāpuma skartajā tirgū, nevarēja radīt *Deltafina* pamatotas cerības, ka nākotnē tā atturēsies saukt pie atbildības un sodīt šādus uzņēmumus. Kā jau Pirmās instances tiesa ir norādījusi iepriekš 48. punktā minētajā spriedumā lietā *AC-Treuhand*/Komisija 163.–165. punktā, Komisijas izmantotās lēmumu pieņemšanas prakses pārorientēšana lēmumā par organiskajiem peroksīdiem ir pamatota ar EKL 81. panta 1. punktā paredzētā pārkāpuma piemērojamības pareizu interpretāciju.

429 Šī Komisijas lēmumu pieņemšanas prakses pārorientēšanās *Deltafina* vēl jo vairāk ir bijusi paredzama sakarā ar precedenta esamību, proti, ņemot vērā 1980. gada lēmumu saistībā ar lieto stiklu Itālijā. Turklāt Komisijas lēmumu pieņemšanas praksi pēc

1980. gada nevar saprātīgi uzskatīt par tādu, kas galēji atkāpjas no sākotnējās nostājas, kāda ir bijusi lēmumā saistībā ar lieto stiklu Itālijā. Šajā praksē netiek pieņemti nelabvēlīgi lēmumi un sodīti iesaistītie padomdevēji uzņēmumi, tomēr tiesiski netiek noraidīts sākotnēji lēmumā saistībā ar lieto stiklu Itālijā pieņemtais koncepts (iepriekš 48. punktā minētais spriedums lietā *AC-Treuhand*/Komisija, 164. punkts).

430 Attiecībā uz *Deltafina* apgalvojumu, ka no lēmuma par organiskajiem peroksīdiem, paziņojuma presei par šo lēmumu, kā arī no 33. punkta 2003. gada ziņojumā par konkurences politiku (*XXXIIIe Rapport sur la politique de concurrence — 2003*) izriet, ka tikai attiecībā uz nākotni Komisija deklarēja, ka tā vairs neierobežos sevi attiecībā uz pilnībā simbolisku naudas sodu uzlikšanu, neesot nepieciešamībai noteikt, vai šajos tekstos ir precīzi, beznosacījuma un saskaņoti solījumi šādā izpratnē, ir tikai jākonstatē, kas šie dokumenti tika publicēti vairāk nekā sešus gadus pēc tam, kad sākās *Deltafina* inkriminētā rīcība, un vēl divus gadus pēc tam, kad tā beidzās. *Deltafina* tādējādi nekādi nevarēja ticēt brīdī, kad bija izdarījusi attiecīgo pārkāpumu, ka Komisija tai uzliks tikai simbolisku naudas sodu.

431 Visbeidzot, kā jau tika norādīts šī sprieduma 51. punktā, *Deltafina* situācija šajā lietā nav salīdzināma ar *AC-Treuhand* situāciju lietā, kurā tika pieņemts lēmums par organiskajiem peroksīdiem. Lai gan *AC-Treuhand* bija padomdevējs uzņēmums un nekādi nebija aktīva attiecīgajā preču tirgū, par ko bija šī lieta, kā konkurente vai pārdevēja vai pircēja, savukārt *Deltafina*, būdama Spānijas apstrādātāju galvenā kliente, bija aktīva tirgū, kas ir uzreiz lejupējais tirgus tirgum, kurā tika īstenotas konkurenci ierobežojošas darbības. Turklāt *Deltafina* darbojās pirmapstrādes tirgū Itālijā un tai bija ļoti ciešas komercattiecības par atsevišķiem Spānijas apstrādātājiem.

432 Otrkārt, tā kā *Deltafina* norāda uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, ir jāatgādina, ka Komisijas lēmumu pieņemšanas prakse pati par sevi nav juridisks kritērijs attiecībā uz naudas sodiem konkurences jautājumos (skat. šī sprieduma 292. punktu).

433 Ir tomēr jāatgādina, ka, uzliekot naudas sodus, Komisijai ir jāievēro vispārējie tiesību principi, kuru starpā ir vienlīdzīgas attieksmes princips.

434 Tādējādi *Deltafina* veiktais salīdzinājums ar citiem Komisijas lēmumiem, kas pieņemti naudas sodu jautājumā, ir būtisks attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu, tikai, ja tiek pierādīts, ka apstākļi lietās, kurās tika pieņemti šie citi lēmumi, ir salīdzināmi ar šīs lietas apstākļiem (šajā ziņā skat. Pirmās instances tiesas 2004. gada 13. janvāra spriedumu lietā T-67/01 *JCB Service*/Komisija, *Recueil*, II-49. lpp., 187. punkts). Kā jau tika konstatēts šī sprieduma 51. un 431. punktā, *Deltafina* situācija šajā lietā nav salīdzināma ar *AC-Treuhand* situāciju lietā, kurā tika pieņemts lēmums par organiskajiem peroksīdiem.

435 Treškārt, kas attiecas uz apgalvoto sodu atpakaļejoša spēka aizlieguma principa pārkāpumu, ir jānorāda, kā jau tas izriet no iepriekš 48. punktā minētā sprieduma lietā *AC-Treuhand*/Komisija 137.–150. punkta, visi uzņēmumi, kas ir piedalījušies aizliegtās vienošanās īstenošanā, pat ja šie uzņēmumi nedarbojas konkrētajā tirgū, ko ietekmē konkurences ierobežojums, varēja saprātīgi paredzēt laikā, kad tika izdarīts konkrētais pārkāpums, ka uz tiem principā ir piemērojams EKL 81. panta 1. punktā noteiktais aizliegums. Turklāt, ņemot vērā šī sprieduma 426. punktā izklāstītos apsvērumus, uzņēmumiem, kas ir iesaistīti administratīvajā procesā, kura rezultātā varētu tikt uzlikts naudas sods, ir jāņem vērā iespēja, ka Komisija jebkurā brīdī var nolemt palielināt naudas sodu apmēra līmeni salīdzinājumā ar līmeni, kāds piemērots

iepriekš. Tādējādi, neaprobežojoties ar tikai simboliska naudas soda uzlikšanu *Deltafina*, Komisija nav pārkāpusi sodu atpakaļejoša spēka aizlieguma principu.

436 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, vienpadsmitais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par Deltafina uzliktā naudas soda galīgās summas noteikšanu

437 No šī sprieduma 331.–336., kā arī no 410. un 411. punkta izriet, ka ir jāgroza apstrīdētais lēmums, jo Komisija tajā nav pietiekami pierādījusi, ka *Deltafina* bija apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītājas loma. Tādēļ Komisijai nebija pamata palielināt *Deltafina* naudas soda pamatsummu par 50 % vainu pastiprinošu apstākļu dēļ, ne arī ņemt vērā šo apgalvoto lomu, lai samazinātu naudas soda summu tikai par 10 % sakarā ar sadarbību.

438 Pārējā daļā Komisijas izklāstītie apsvērumi apstrīdētajā lēmumā, kā arī lietā piemērotā naudas sodu aprēķina metode paliek negrozīti.

439 Naudas soda galīgā summa tādējādi tiek aprēķināta šādi: *Deltafina* uzliktā naudas soda pamatsumma (EUR 12 000 000) tiek samazināta par 40 % sakarā ar vainu mīkstinošiem apstākļiem, kā rezultātā pirms paziņojuma par sadarbību piemērošanas rodas summa EUR 7 200 000. Šī pēdējā minētā summa tiek samazināta par 15 % sakarā ar šo paziņojumu. Tādējādi *Deltafina* uzliekamā naudas soda galīgā summa ir EUR 6 120 000.

Par tiesāšanās izdevumiem

440 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Atbilstoši tā paša panta 3. punkta pirmajai daļai, ja lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, Vispārējā tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala.

441 Šajā lietā, tā kā prasība tiek daļēji apmierināta, atbilstoši pareizam šīs lietas apstākļu novērtējumam ir jānolemj, ka *Deltafina* sedz trīs ceturtdaļas savu tiesāšanās izdevumu un atlīdzina trīs ceturtdaļas Komisijas tiesāšanās izdevumu, pēdējai minētai sedzot vienu ceturtdaļu savu tiesāšanās izdevumu un atlīdzinot vienu ceturtdaļu *Deltafina* tiesāšanās izdevumu.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta)

nospriež:

1) naudas sods, kas *Deltafina SpA* tika uzlikts ar Komisijas 2004. gada 20. oktobra Lēmuma C(2004) 4030, galīgā redakcija, saistībā ar [EKL] 81. panta 1. punktā izklāstīto procesu (Lieta COMP/C.38.238/B.2 — Jēltabaka — Spānija) 3. pantu, tiek noteikts EUR 6 120 000 apmērā;

2) pārējā daļā prasību noraidīt;

3) *Deltafina* sedz trīs ceturtdaļas savu tiesāšanās izdevumu un atlīdzina trīs ceturtdaļas Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumu, pēdējai minētai sedzot vienu ceturtdaļu savu tiesāšanās izdevumu un atlīdzinot vienu ceturtdaļu Deltafina tiesāšanās izdevumu.

Czúcz Labucka O'Higgins

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2010. gada 8. septembrī.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Tiesvedības priekšvēsture ..... II - 4089

Procedūra un lietas dalībnieku prasījumi ..... II - 4095

Juridiskais pamatojums ..... II - 4097

1. Par iebildumu par pilnvaru nepareizu izmantošanu pieņemamību ..... II - 4099

2. Par prasījumiem atcelt apstrīdēto lēmumu ..... II - 4100

Par pirmo pamatu par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu, Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunkta pārkāpumu un tiesiskuma principa un personiskās atbildības principa pārkāpumu, kā arī par pamatojuma nenorādīšanu ..... II - 4100

Par pirmo un otro pamatu attiecīgi par to, ka Komisija uzskata *Deltafina* par vainīgu pārkāpumā, kurš izdarīts tirgū, kurā tā nedarbojas, un ka *Deltafina* pārmestā rīcība nav paredzēta EKL 81. panta 1. punktā, ne arī Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā ..... II - 4101

— Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4101

— Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 4103

Par trešo pamatu, ka Komisija kļūdaini kvalificēja *Deltafina* par apstrādātāju aizliegtās vienošanās vadītāju ..... II - 4109

— Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4109

— Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 4111

Par ceturto pamatu, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav noteikusi konkrēto tirgu ..... II - 4113

— Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4113

— Vispārējās tiesas vērtējums..... II - 4115

Par otro pamatu saistībā ar Regulas Nr. 1/2003 27. panta 1. un 2. punkta pārkāpumu, tiesību uz aizstāvību un tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumu, būtisku formas prasību un tiesiskuma principa pārkāpumu, tiesiskās noteiktības un samērīguma principa pārkāpumu, kā arī pamatojuma nenorādīšanu ..... II - 4117

Par pirmo daļu saistībā ar to, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija ir piedēvējusi *Deltafina* lomu, kas atšķiras no lomas, ko tā tai pārmetusi paziņojumā par iebildumiem ..... II - 4118

— Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4118

— Vispārējās tiesas vērtējums..... II - 4121

Par otro daļu sakarā ar to, ka *Deltafina* pārmestā rīcība patiesībā ir jāpārmet tās prezidentam ..... II - 4133

— Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4133

— Vispārējās tiesas vērtējums..... II - 4134

Par trešo pamatu sakarā ar to, ka Komisija ir liegusi *Deltafina* piekļuvi atsevišķiem apsūdzošiem dokumentiem. ..... II - 4135

— Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4135

— Vispārējās tiesas vērtējums..... II - 4136

Par ceturto daļu sakarā ar to, ka Komisija paziņojumā par iebildumiem nav *pietiekami* skaidri definējusi konkrēto preču un ģeogrāfisko tirgu ..... II - 4137

— Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4137

— Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 4137

Par trešo pamatu sakarā ar EKL 81. panta 1. punkta, Regulas Nr. 1/2003 2. panta un Pamatnostādņu par [EKL] 81. un 82. pantā esošo jēdzienu "iespaidot tirdzniecību" 43. punkta pārkāpumu, kā arī par pamatojuma nenorādīšanu ..... II - 4139

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4139

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 4142

3. Par prasījumiem samazināt naudas soda summu ..... II - 4146

Par ceturto pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 2. panta un 23. panta 2. punkta pārkāpumu, pamatnostādņu 1.A punkta un 5. punkta d) apakšpunkta pārkāpumu un samērīguma principa, "vienlīdzīgas attieksmes un vienlīdzīgu sodu" principa pārkāpumu, kā arī pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu ..... II - 4146

Apstrīdētā lēmuma kopsavilkums ..... II - 4146

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4152

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 4158

— Vispārīgi apsvērumi ..... II - 4159

— Par pirmo daļu sakarā ar preces tirgus relatīvi ierobežotā izmēra neņemšanu vērā ..... II - 4161

— Par otro daļu saistībā ar pārkāpuma konkrētās ietekmes uz tirgu novērtējumu ..... II - 4164

— Par trešo daļu sakarā ar pretrunu starp apstrīdētā lēmuma 413. apsvērumu un pārējiem šī lēmuma apsvērumiem ..... II - 4168

— Par ceturto daļu saistībā ar kļūdainu *Deltafina* kvalificēšanu kā lielāko Spānijā apstrādātās tabakas pircēju ..... II - 4170

— Par piekto daļu sakarā ar pamatojuma nenorādīšanu attiecībā uz secinājumiem, kas izdarāmi naudas soda noteikšanai no Spānijas normatīvā regulējuma un Spānijas iestāžu attieksmes radītās neskaidrības ..... II - 4172

— Par sesto daļu sakarā ar *Deltafina* nepiedalīšanās diskusijās un sarunās, kas norisinājās starp Spānijas apstrādātājiem un ražotāju pārstāvjiem, neņemšanu vērā ..... II - 4177

— Par septīto daļu sakarā ar vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, Komisijai atkāpjoties no tās iepriekšējās prakses ..... II - 4177

— Secinājums par ceturto pamatu ..... II - 4178

Par piekto pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta, pamatnostādņu 1.B punkta un vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu ..... II - 4178

Apstrīdētā lēmuma kopsavilkums ..... II - 4178

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4179

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 4180

Par sesto pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta un pamatnostādņu 2. punkta pārkāpumu, kā arī pamatojuma nenorādīšanu ..... II - 4181

Apstrīdētā lēmuma kopsavilkums ..... II - 4181

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4182

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 4184

Par septīto pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta un pamatnostādņu 3. punkta pārkāpumu ..... II - 4190

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4190

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 4192

Par astoto pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta un pamatnostādņu 5. punkta a) apakšpunkta pārkāpumu ..... II - 4196

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4196

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 4197

Par devīto pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta, pamatnostādņu preambulas un 4. punkta pārkāpumu, paziņojuma par sadarbību B punkta e) apakšpunkta un D punkta pārkāpumu, vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, kā arī pamatojuma nenorādīšanu ..... II - 4198

Apstrīdētā lēmuma kopsavilkums..... II - 4198

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4200

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 4204

Par desmito pamatu sakarā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punkta pārkāpumu, pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu un samērīguma principa pārkāpumu..... II - 4210

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4210

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 4211

Par vienpadsmito pamatu sakarā ar vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, sodu atpakaļejoša spēka aizlieguma principa pārkāpumu un tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu..... II - 4212

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 4212

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 4214

Par *Deltafina* uzliktā naudas soda galīgās summas noteikšanu..... II - 4218

Par tiesāšanās izdevumiem ..... II - 4219